

Narodna banka na Republika Makedonija
Direkcija za istranuvawa

Kvartalen izveštaj
II / 2006

Septemvri, 2006 godina

S O D R @ I N A

Makroekonomski dvi`ewa vo Republika Makedonija vo vtori ot kvartal na 2006 godina	3
1. Ceni	5
1.1. Doma{ nata potro{ uva~ka i inflacijata	9
2. Ekonomska akti vnost	12
3. Vrabotenost i plati	18
4. Monetarna pol itika	21
5. Pari ~na masa	25
5.1. Depoziti kaj banki te	28
6. Plasmani i kamatni stapki na banki te	31
7. Financi ski pazari	37
7.1. Berza	37
7.2. Pazar na dr`avni hartii od vrednost	39
8. Bilans na pla}awa	46
8.1. Tekovna smetka	47
8.2. Kapital na i f i nansi ska smetka	53
9. Devizni dvi`ewa	59
10. Javni f i nansi	66
Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulativa vo vtori ot kvartal na 2006 godina	70
Statisti~ki prilog	75

Makroekonomski dvi`ewa vo Republika Makedonija vo vtoriot kvartal na 2006 godina

I nflacijata vo makedonskata ekonomija prodol`i da raste so podinami~no tempo vo prvata polovina na 2006 godina sporedeno so prviot kvartal na 2006 godina, vo najgolema merka kako posledica na deluvaweto na nemonetarni faktori. Indikatori te na ekonomskata aktivnost dawaat razli~ni indikacii za dinamikatana ekonomijata vo vtoriot kvartal. Taka, fizi~kiot obem na industrijskoto proizvodstvo prodol`uva da raste so umerena dinamika, koja postepeno se intenzivira, prometot vo trgovijata bele`i porast, dodeka vrednosta na izvr{enite grade`ni rabote poniska. Vo vtoriot kvartal na 2006 godina eksterniot debalans be`e reduciran, {to se dol`i vo golema merka, vo uslovi na pro{iruvaweto na trgovskiot deficit, na natamo{niot rast na deviznite prilivi vrz osnova na privatni transferi. Vo domenot na bankarskiot sektor, prodol`i pro{iruvaweto na depozitnata baza na bankite, kako primaren izvor na finansirawe, {to pridonese za iskluitelno visok kvartalen porast na kreditite odobreni na privatniot sektor.

Vo prvi te {est meseci na 2006 godina fizi~kiot obem na industrijskoto proizvodstvo zabele`a prose~na stapka na rast od 1,1%, {to pretstavuva dinamizirawe na rastot sporedeno so prethodniot kvartal. Nositel na porastot e zgolemenoto proizvodstvo na rudite, kako rezultat na reaktiviraweto na eden rudarski kapacitet. Voedno, pozitivni signal pretstavuvaat i dvi`ewata vo prerabotuvakata industrija (dominanten sektor vo industrijata), kade vo juni za prvpat od po~etokot na godinata e registri ran kumulativen porast.

Inflacijskite performansi vo prvata polovina od godinata vo najgolema merka bea pod vlijanie na faktori na stranata na ponudata, kako {to se porastot na akcizite i dopolnitelnite dawa~ki {to se reflektiraat vrz finalnite ceni na cigari te, porastot na svetskite ceni na nafata, namalenata ponuda na zemjodelski proizvodi (kako kombiniran efekt od zadocnetata berba na ranogradinarski proizvodi i zgolemeni ot plasman na stranski te pazari), kako i porastot na ceni te na {e}erot na svetskiot pazar. Taka, vo prvi te {est meseci na 2006 godina e ostvarena prose~na stapka na inflacija od 3,1%, pri {to dominanten pridonese i ma porastot na potro{uva~kite ceni na tutunot i pijalacite. Dokolku se isklui efektot od porastot na cenata na hranata, energijata i na cigari te, prose~nata stapka na inflacija vo prvi te {est meseci na 2006 godina e poniska i iznesuva 1%.

Vo ramki na nadvore{niot sektor, vo prvata polovina na 2006 godina uvozot na stoki zabele`a podinami~en porast vo sporedba so izvozot na stoki (11,8%, nasproti 8,6% na godi {na osnova), {to dovede do pro{iruvaweto na trgovskiot deficit. Sepak, od aspekt na tekovnata smetka na platniot bilans, vakvite pomestuvawa vo nadvore{notrgovskata razmena vo golema merka bea neutralizirani so ponatamo{niot rast na deviznite prilivi vrz osnova na privatni transferi. Pri toa, pri tisoci te za apresijacija na nominalni ot devizen kurs predizvikani od vi{okot ponuda na devizi bea odstraneti preku intervencii te na NBRM so otkup na devizi. Kreiranata likvidnost preku deviznite transakcii na NBRM be`e sterilizirana preku monetarnite instrumenti, a voedno zna~itel en del be`e povle~en preku dr`avni te depoziti kaj NBRM (kumulirawe sredstva na smetkata na dr`avata vrz osnova na privatizacija). I pokraj potrebata od sterilizirawe na vi{okot likvidnost, visokata pobaruva~ka na blagajni~ki zapisi ovozmol`i natamo{en pad na kamatni te stapki. Taka, kamatnata stapka na blagajni~kite zapisi e poniska vo juni za 1 procenten poen vo sporedba so krajot na mart, pri {to vo ova nasoka se dvi`ea i kamatni te stapki na pazarot na pari i na pazarot na kratkoro~ni dr`avni hartii od vrednost.

Depozitite vo bankarskiot sistem, kako glaven izvor na finansirawe na finanski ot potencial na bankite vo Republika Makedonija, imaa zna~itel no pobavna dinamika na porast (kvartalen porast od 3,1%) vo vtoriot kvartal na 2006 godina sporedeno so prethodniot kvartal (kvartalen porast od 6,9%). Imeno, vo ovoj kvartal dominanten efekt vrz depozitnata baza na bankite ima {e privatizacijata na dr`aven kapital, koja be`e pri~ina za zna~itel en odliv na depoziti na korporativniot sektor od bankarskiot sistem. Sepak, dopolnitelniot prihod na naseleni eto vrz osnova na obvrznicite za staroto devizno {tedewe

vo april, kako i natamo{ ni ot rast na novoto { tedewe na nasel eni eto vo bankarski ot si stem vo gol ema merka go neutral izi ra padot na depozi ti te na pretpri jatijata.

Vo vtorigo kvartal na 2006 godina, vkupni te plasmani na banki te kaj privatni ot sektor zabele`aa iskl u~itelno visok kvartalen porast od 9%, pri { to kako i vo prvoto trimese~je na 2006 godina, najgolem del od ova a promena proizleguva od intenzivnoto kreditirawe na korporativni ot sektor. Dinami ~nata aktivnost na banki te na kreditni ot pazar vo vtorigo kvartal e prosledena so ponatamo{ no podobruvawe na kvalitetot na nivnoto kreditno portf olio (namaluvawe na u~estvoto na lo{ ite plasmani vo vkupnata kreditna izlo`enost od 10,2% na krajot na mart na 9,9% na krajot na juni), { to uka`uva na poadekvatno upravuvawe so kreditni ot rizik od strana na banki te, kako i na zajaknata f i nansi ska di sci pli na na kl i enti te.

1.

Ceni

Vo prvata polovina na 2006 godina e ost varena prose-na stapka na inflacija od 3,1%

Porastot na cenite na zemjodelskite proizvodi i natamo{ noto zgol emuvawe na cenite na naf tata vo vtori ot kvartal na 2006 godina deluvaa inflatorno i dovedoa do natamo{ no intenzivirawe na inflacijata vo Republika Makedonija. Sledstveno, prose-nata stapka na inflacija vo prvata polovina na 2006 godina dosti gna 3,1%¹. Najgol em del, ili 90,3%, od inflacijata vo ovoj period se dol ` i na porastot na cenite na potro{ uva-ki te stoki, koi zabele ` aa poi ntenzi ven porast od cenite na usl ugi te, ~ij pri dones i znesuva samo 9,7%.

So iskl u~ok na cenite vo kategorijata „obleka i obuvki“ koi bele ` at mi ni mal no namal uvawe, si te ostanati kategorii vo ramki na inflaciski ot indeks bele ` at prose-en porast na cenite i pri donesuvaat za porast na inflacijata. I meno, 39% od prose-nata inflacija vo ovoj period se dol ` at na povi soki te cenite na cigari te, zaradi zgol emenata akcija i dopol ni tel ni te dava~ki ² (dokol ku se iskl u~i ni vni ot efekt, prose-nata stapka na inflacija vo prvata polovina na 2006 godina bi i znesuval a 2%). Zna-aen del, ili 23%, e rezultat na porastot na cenite na proizvodi te za i shrana, poradi povi soki te cenite na zel en~ukot i mesoto, del umno neutral i ziran i so poni ski te cenite na proizvodi te od ` i to.

Porastot na doma{ nite cenite na gorivata, usloven od dvi ` ewata na svetskite berzi na naf ta, determinira 19% od prose-nata inflacija. Ovie cenite i maat relativno malo u-estvo vo presmetkata na inflaciski ot indeks, taka { to i pokraj visoki te stapki na porast, ni vni ot direkten efekt vrz inflacijata se relativizira. Pomal del, okolu 13%, od vkupnata inflacija e determiniran od povi soki te cenite na odredeni proizvodi i usl ugi za obrazovani e.³ Zgol emuvaweto na cenata na central noto greewe (za 2,03%) vo fevruari 2006 godina⁴ ima nezna~itelen pri dones za vkupnata inflacija vo nabquduvani ot period od 0,4%.

Prilog1**Dvi ` ewa na svetski te berzi na naf ta vo vtori ot kvartal na 2006 godina**

Geopol i ti ~ki te tenzi i i voeni te previ rawa vo svetski ramki, kako i zgol emenata pobaruva~ka na goriva vo po~etokot na letnata sezona i zapo~nuvaweto na sezonata na buri vo Meksikanski ot Zal i v determinira natamo{ no zgol emuvawe na cenata na surovata naf ta na svetski te berzi. Prose-nata cena na surovata naf ta vo

¹ Inflacijata vo Republika Makedonija se meri spored indeksot na tro{ oci na ` ivot (ili indeks na potro{ uva~ki cenite), koj se odnesuva na cenite na stoki te i usl ugi te koi se nameneti za li ~na potro{ uva~ka na doma}i nstvata.

² Od 1 januari 2006 godina se presmetuva i se pla}a nadomest pri proizvodstvo ili uvoz na tutunski proizvodi vo soglasnost so Zakonot za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za zdravstvena za{ tita („Slu ` ben vesnik na RM“ br. 111/2005) i Odlukata za opredeluvawe na proizvodi te za koi se pla}a nadomestok pri promet, uvoz/i zvoz („Slu ` ben vesnik na RM“ br. 75/2005), koja proizleguva od Zakonot za ` ivotna sredina i od 1 april 2006 godina vo soglasnost so Zakonot za tutun („Slu ` ben vesnik na RM“ br. 24/2006).

³ Stanuva zbor za prenesen efekt od prethodnata godina. I meno, cenite na odredeni proizvodi i usl ugi za obrazovani e bea zgol emeni vo vtorata polovina na 2005 godina.

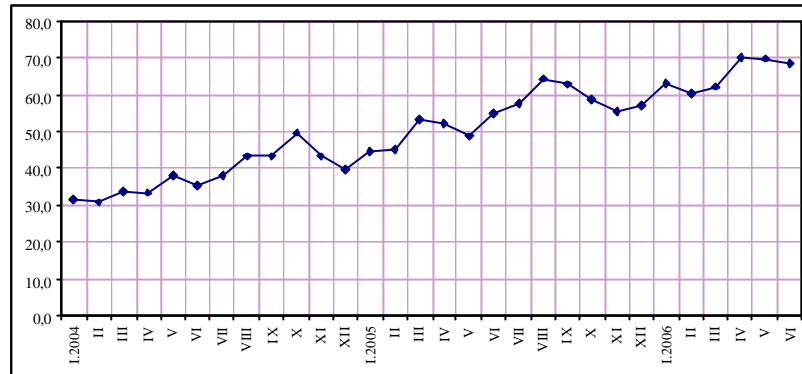
⁴ Na 23 januari Regulatornata komisija za energetika donese odluka za zgol emuvawe na cenata na topl inskata energija za greewe koja zapo~na da se pri menuva od 1 fevruari 2006 godina („Slu ` ben vesnik na RM“ br. 9/2006).

vtori ot kvartal na 2006 godi na dosti gna 69,5 SAD dolari za barel, { to pretstavuva zna-itelno zgolemuvawe vo odnos na prose~ni te ceni vo prethodni ot kvartal i vo isti ot kvartal od 2005 godi na, koga tie iznesuvaa 61,8 i 51,8 SAD dolari za barel, soodvetno. Najvi soka prose~na dnevna cena na surovata naf ta be{ e dosti gnata na 02.05.2006 godi na od 74,3 SAD dolari za barel.

Graf i kon 1

Prose~ni ceni na naf tata na svetski te berzi
(„brent“, SAD dolari za barel)

I zvor: The Energy Information Administration (EIA) - statistical agency of the U.S. Department of Energy.

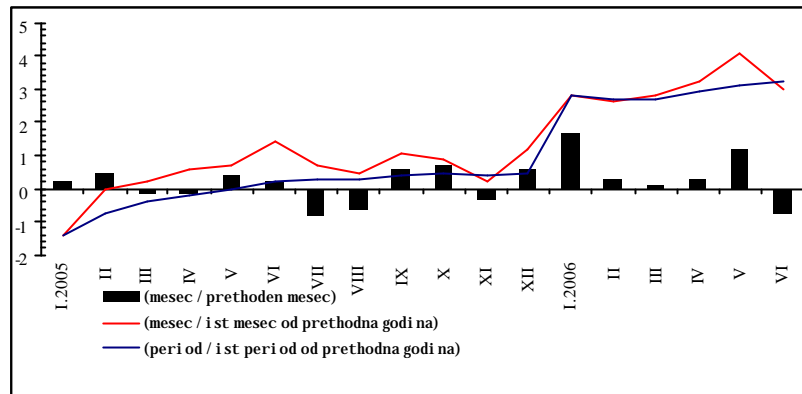
Porastot na cenata na naf tata predizvika porast na ceni te na blagorodni te metal i na svetski te berzi, pred s{ na zlatoto, kako alternativna opcija za investirawe vo o~ekuvawe inflatorni pritisoci od povi soki te ceni na energenti te. Dokolku vakvi te dvi `ewa prodol `at, postoi potencial na opasnost za zabavuvawe na ekonomski ot rast vo gl obal ni ramki .

I zvor i: The Energy Information Administration (EIA) - statistical agency of the U.S. Department of Energy, CNN Money, Reuters, Associated press, Bloomberg; presmetki i anal i zi na NBRM.

So ogl ed na aktuel ni te ostvaruvawa, kako i o~ekuvawata za zgolemuvawe na ceni te na elektri ~nata i topl i nskata energija vo sledni ot kvartal i eventual ni ot natamo{ en porast na svetski te ceni na naf tata, golema e verojatnosta deka ostvarenata stapka na infl acija vo 2006 godi na }e ja nadmine proekti ranata stapka (2,9%).

Grafikon 2
Trošoci na `ivot
(vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republ i ka Makedonija.

Bazi~nata stopka na inflacija⁵ go iskl-uva efektot od promenata na cenite na hranata i energijata kako najvarijabilni kategorii. Dokolku bazi~nata stopka na inflacija za prvata polovi na 2006 godina se presmeta vrz baza na stopka na inflacija koja go iskl-uva efektot od porastot na cenata na cigarite, korigirana stopka na inflacija iznesuva 1%.

Prilog 2

Inflacijata vo evro-zonata vo vtiroto kvartal na 2006 godina

Prose~nata stopka na inflacija vo evro-zonata, izrazena preku Harmoniziraniot indeks na potroš uva~ki ceni (HICP), vo vtiroto kvartal na 2006 godina dostigna 2,5%, pri poitenzi ven porast na cenite na stokite, koi determiniraat dve tretini od inflacijata vo evro-zonata. Pritoa, cenite na energijata imaat najgolem pri dones za intenzi vi rawetona inflacijata vo ovoj peri od, koi vo uslovi na kontinuiran porast na cenata na naf tata na svetski te berzi, ostvari ja prose~en porast od 11,6%, so { to determiniraat okolu 45% od vkupnata inflacija.

Tabela 1
Inflacija vo evro-zonata
(na godi { no ni vo, vo%)

	U-estvo vo %	2005	Kv.1 2006 / Kv.1 2005	IV.2006	V.2006	VI.2006	Kv.2 2006 / Kv.2 2005
Harmoniziran indeks na potroš uva~ki ceni (HICP)	100,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5
Stoki (vkupno)	59,2	2,1	2,6	2,6	2,9	2,7	2,7
Energija	9,2	10,1	12,2	11,0	12,9	11,0	11,6
Neprerabotena hrana	7,4	0,8	1,4	1,2	1,5	2,1	1,6
Prerabotena hrana	11,8	2,0	2,0	2,2	2,2	2,2	2,2
Industriiski proizvodi osven energija	30,7	0,3	0,3	0,6	0,6	0,7	0,6
Uslugi (vkupno)	40,8	2,3	1,9	2,2	1,8	2,0	2,0

I zvor: Eurostat i Evropska centralna banka

Bazi~nata stopka na inflacija vo evro-zonata, koja gi iskl-uva dvi `ewata na cenite na energijata i neprerabotena hrana, vo vtiroto kvartal na 2006 godina zabele`a blago intenzi vi rawe i vo prosek dostigna 1,5% (1,4% vo prviot kvartal). Glavna pri~ina pretstavuva porastot na cenite na industriiski te proizvodi (bez energija), { to potvrduva deka indi rektni ot efekt od povi soki te

⁵ Presmetkite za bazi~na stopka na inflacija se napraveni spored metodologija na NBRM.

ceni na stoki te, pred s{ na naf tata, postepeno doa|a do i zraz kaj potro{ uva~ki te ceni.

Vrz osnova na i denti f i kuvani te potencijalni rizici od porast na infl acijata vo evro-zonata na sreden rok, a so cel odr` uvawe na stabl ni infl acijski o~ekuvawa na dolg rok i stabl na infl acija vo funkcija na poddr{ ka na ekonomski ot rast i rast na vrabotenosta vo evro-zonata, na 08.06.2006 godi na Sovetot na ECB donese odl uka za zgolemuvawe na referentni te kamatni stapki na ECB za 0,25 procentni poeni od 15.06.2006 godi na. Po promenata, mi ni mal nata kamatna stapka na repo-transakci i te iznesuva{ e 2,75%, kamatnata stapka na kredit ot preku no} 3,75% i kamatnata stapka na depozi tot preku no} i znesuva{ e 1,75%.

I zvor: Eurostat i Evropska central na banka; presmetki i anal izi na NBRM.

Zna~aen i ndikator za infl acijski te pri tisioci e indekst na proizvodstveni te ceni, koj go poka` uva dvi ` eweto na ceni te na gotovi te proizvodi od doma{ ni te proizvodi tel i. Ovie ceni i maat i ndi rektno vlij ani e vrz infl acijata, preku del uvawe vrz nejz i nata doma{ na komponenta, vo zavisnost od nejz i nata golemi na. Teoretski, porastot na proizvodstveni te ceni pretstavuva i ndikator za i den porast na infl acijata.

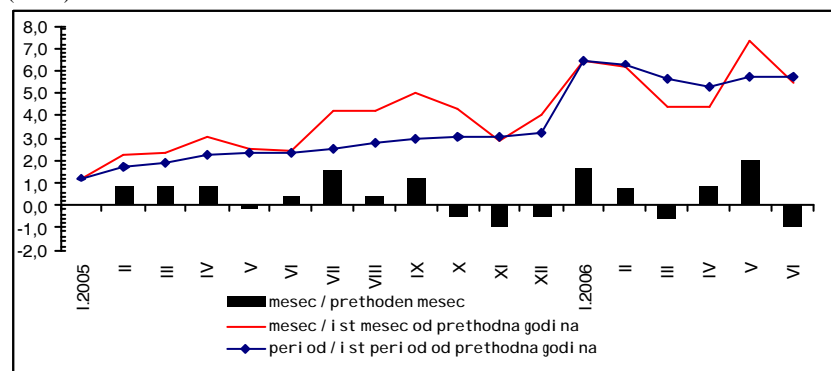
Ceni te na proizvodi tel i te na industri ski proizvodi vo prvata polovina na 2006 godina vo Republi ka Makedonija se povisoki za 5,7%. Pribli` no 97% od realizirani ot porast proizleguvaat od povisoki te proizvodstveni ceni vo prerabotuva~ki ot sektor, a mnogu pomal del od zgol emeni te ceni vo rudarski ot sektor. Pri donesot na ceni te na proizvodi tel i te vo sektorot „snabduvawe so elektri ~na energija, gas i voda“ e negativen, odnosno tie bele` at pad vo nabqduvani ot period. Nositeli na cenovni ot porast se povisoki te ceni na proizvodi tel i te na naf teni derivati, ~ij pri dones iznesuva okolu 77% (determi ni rani od porastot na cenata na naf tata na svetski te berzi) i na proizvodi tel i te na tutunski proizvodi so pri dones od okolu 19% (poradi povisokata akci za i novi te dava~ki). Sepak, vo osum od vkupno dvaeset i tri granki opf ateni vo indekst e regi stri ran pad na ceni te na ni vni te proizvodi. Od ni v, pozna~aen negativen pri dones imaa ceni te na proizvodi tel i te na osnovni metal i (2,4%). Porastot na infl acijata vo prvata polovina na godi nata korespondi ra so dvi ` eweto na proizvodstveni te ceni vo isti ot peri od.

**Ceni te na
proizvodi tel i te na
indust ri ski proizvodi
vo prvata polovina na
2006 godi na bele` at
porast od 5,7%**

Graf i kon 3

Ceni na proizvodi tel i te na industri ski proizvodi

(vo %)

I zvor: Dr` aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedoni ja.

1.1. Doma{ nata potro{ uva~ka i inflacijata

Vo otsustvo na detalni i seopfatni podatoci za doma{ nata potro{ uva~ka⁶ vo Republika Makedonija, analizata na nejzimoto vl ijani e vrz inflacijata e baziрана vrz kvalitativni i intuitivni ocenki vo soglasnost so dvi`eweto na komponentite na doma{ nata potro{ uva~ka za koi se raspolaga so podatoci i dvi`eweto na indikativnite varijabli.

Registriрани ot porast na *javnata potro{ uva~ka* vo prvi ot kvartal na 2006 godina⁷, kako i pretpostaveni ot porast na *li~nata potro{ uva~ka* vrz osnova na porastot na plati te, kreditiraweto na naseleni eto, prometot vo trgovijata na malo, povi sokite prilivi na naseleni eto od stranstvo (privatnite transferi) i na povi sokitot uvoz na potro{ ni dobra, upatuvaat na porast na *finalnata potro{ uva~ka* vo prvi ot kvartal na 2006 godina (vo odnos na isti otperi od od 2005 godina).

Zgolemenite *investicii vo ma{ini i oprema* vo prvi ot kvartal (koi so~inuvaat edna tretina od bruto-investiciite), zgolemeni ot obem na kreditirawe na pretprijatijata i povi sokitot uvoz na kapitalni dobra (sredstva za rabota) indiciraat na zgolemena investicijska aktivnost vo prvi ot kvartal na 2006 godina i upatuvaat na porast na *bruto-investiciite*, i ako izvr{ eni te grade` ni raboti i doma{ noto proizvodstvo na kapitalni proizvodi bel` at namaluvawe.

⁶ Finalna potro{ uva~ka i bruto-investicii. DZS ne publikuva kompletan podatok za rashodnata strana na BDP na kvartalna osnova, odnosno nedostasuvaat podatocite za individualnata (li~na) potro{ uva~ka, investiciite vo grade` ni objekti i promenata na zalihite. Sledstveno, analizite koi se napraveni vo ovoj kontekst na kvartalna osnova se temelat vrz procenki napraveni vrz baza na raspolo` livite podatoci za drugi kategorii od indikativno zna~ewe i treba da se zemat predvid so golema pretpazlivost.

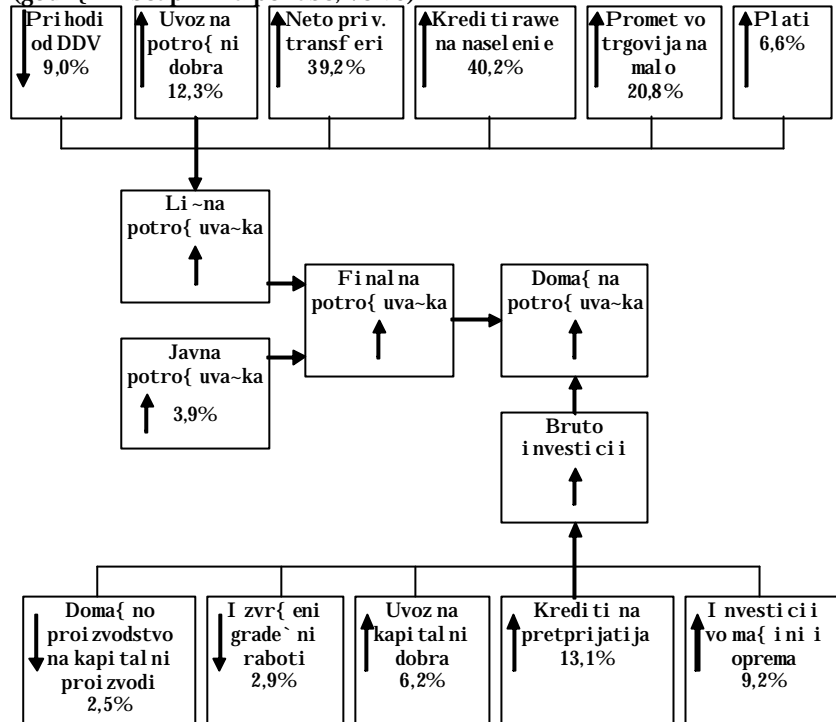
⁷ Posleden raspolo` liv podatok na DZS.

Graf i kon 4

Dvi `ewe na doma{ nata potro{ uva~ka vo prvi ot kvartal na 2006 godina

(godi { ni stapki na porast, vo %)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija (vrz osnova na podatoci od DZS i Mi ni sterstvo za f i nansi i).

Vrz osnova na procenkite za porast na finalnata potro{ uva~ka (koja opfa}a okolu 80% od doma{ nata potro{ uva~ka) i bruto-investicii te, se pretpostavuva zgol emena *doma{ na pot ro{ uva~ka* vo prvi ot kvartal na 2006 godina (vo odnos na isti ot peri od od 2005 godina).

Dvi `ewata na indikativni te kategori i koi go objasnuvaat dvi `eweto na *li~nat a pot ro{ uva~ka* uka` uvaat na zgol emeno tro{ ewe na naselenieto vo vtorigo kvartal na 2006 godina. Vakvite o~ekuvawa se baziraat vrz natamo{ ni ot porast na krediti raweto na naseleni eto (godi { en porast od 37,5%), porastot na platite (na godi { na osnova za 7,7%), zgol emeni ot obem na trgovawe vo trgovijata na malo (za 6,2%) i porastot na uvozot na potro{ nite dobra (za 12,8%). I sto taka, tekovni te buxetski rashodi vo vtorigo kvartal na 2006 godina bel ` at godi { en porast (8,8%), { to indicira zgol emena *javna pot ro{ uva~ka*. Taka, vo soglasnost so navedeni te promeni, mo` e da se o~ekuwa porast na f inalnata potro{ uva~ka vo vtorigo kvartal na godinata. Od druga strana, indikatorite na investiciskata aktivnost se karakteriziraat so divergentni promeni i so toa ne davaat jasna nasoka za dvi `eweto na bruto-investicii te. Taka, intenzi vi rani ot uvoz na sredstvata za rabota (porast od 27,2% na godi { na osnova), ponatamo{ nata f i nansi ska poddr{ ka na pretprijatijata od strana na bankarski ot sektor (godi { en porast na krediti te odobreni na pretprijatijata za 17,8%) i zgol emenoto proizvodstvo na kapitalni proizvodi (za 17% na godi { na osnova) impliciraat porast na investiciskata aktivnost, dodeka padot na vrednosta na izvr{ eni te grade` ni raboti (za 8,8% na godi { na osnova) i ndi ci ra nagativni promeni. Pri toa, vo uslovi na nedovol na pokrienost na doma{ nata potro{ uva~ka so doma{ no proizvodstvo, vo vtorigo

kvartal na 2006 godina e ostvaren neto-uvoz na proizvodi, pri pointenziven porast na izvozot (za 14,5% na godi{ na osnova) od porastot na uvozot (za 10,9% na godi{ na osnova).

Dvi `ewata vo realniot, monetarni ot i vo nadvore{ notrgovski ot sektor vo prvite dva kvartala na 2006 godina uka`uvaat na zgolemena finalna, i do odreden stepen, investici ska potro{ uva~ka, so { to poso~uvaat na potencijalno inflatorno vlijanie na doma{ nata potro{ uva~ka vo naredni ot period. Pritoa, efektot od uvoznite ceni vrz stapkata na inflacija te{ ko mo`e da se kvantif icira, no mo`e da se o~ekuva pri tisok od povi sokite ceni na naf tata i naf teni te derivati na svetski te berzi.

Prilog 3

Anketa za inflaciski te o~ekuvawa vo Republi ka Makedonija

Vo soglasnost so sovremenite trendovi, Narodna banka na Republi ka Makedonija (NBRM) od mart 2006 godina zapo~na so sproveduvawe Anketa za inflaciski te o~ekuvawa na subjekti te vo Republi ka Makedonija. Anketata ima za cel ponatamo{ no podobruvawe na kval itetet na proekcii te na inflacijata, bi deji vo niv }e bidat inkorporirani i inflaciski te o~ekuvawa na ekonomski te subjekti. So toa }e se unapredat aktivnosti te okolu odr` uvaweto na cenovnata stabilnost, kako osnovna i zakonska obvraska na NBRM.

So anketata se opf ateni tri grupi i spitanici: pretprijatija, banki i istaknati ekonomski analiti ~ari vo Republi ka Makedonija. I zborot na i spitanici te e napraven spored soodvetni kriteriumi za reprezentativnost na primerokot. Anketata se sproveduva so kvartal na dinamika (vo po~etokot na sekoj kvartal), a komunikacijata so i spitanici te se odviva preku elektronska po{ ta. U~estvoto na i spitanici te vo anketata e na dobrovolna osnova.

Soglasno so anketata za inflaciski te o~ekuvawa za prvi ot kvartal na 2006 godina, 44% od i spitanici te formirale o~ekuvawa za porast na stapkata na inflacija, isto tolkav procent (44%) smetaat deka inflacijata }e ostane nepromeneta, dodeka preostanati ot del od i spitanici te o~ekuvale deka stapkata na inflacija }e se namali (9,4%) ili deka dvi `eweto na inflacijata e te{ ko predvidlivo (3,1%). Vo prvi ot kvartal na 2006 godina be{ e ostvarena prose~na stapka na inflacija od 2,7%.

Od druga strana, spored anketata sprovedena vo vtori ot kvartal na 2006 godina, 66,7% od ekonomski te subjekti o~ekuvale porast na inflacijata vo prvata pol ovi na na 2006 godina, { to soodvetstvuva so ostvarenata stapka na inflacija od 3,1%. Pritoa, od poodelni te grupi i spitanici, okolu 78% od i spitanici te vo grupata „pretprijatija“ smetale deka inflacijata vo prvi te { est meseci na 2006 godina }e se zgolemi, za { to se izjasnile i 50% od i spitanici te vo grupata „ekonomski analiti ~ari“ i 40% od i spitanici te vo grupata „banki“.

Ekonomski te subjekti formirale sli ~ni o~ekuvawa za stapkata na inflacija do krajot na 2006 godina, odnosno 65,4% od vkupni ot broj na i spitanici o~ekuvaat porast na stapkata na inflacija. Analizirano po grupi, najgolem del od i spitanici te vo grupata „pretprijatija“ (72%) smetaat deka inflacijata }e se zgolemi,

dodeka vo ostanatite dve grupi, pomal del (okolu 50%) od ispi tani ci te se izjasni le za porast na inf laci jata. Ostanati ot del od ispi tani ci te vo ovie grupi glavno o~ekuvaat deka inf laci jata do krajot na godinata nema da se menuva (50% od ispi tani ci te vo grupata „ekonomski analiti ~ari“ i 25% od anketi rani te banki), dodeka 25% od ispi tani ci te vo grupata „banki“ o~ekuvaat taa da se namali.

Formi rani te o~ekuvawa glavno se determi nira ni od nadvore{ ni f aktori (porastot na cenata na naf tata na svetski ot pazar), kako i od doma{ ni f aktori (zgolemenata cena na tutunski te proizvodi, parnoto greewe, repromaterijal ite, o~ekuvan porast na cenata na elektri ~nata energija, kako i o~ekuvano zgolemuvawe na javnata potro{ uva~ka vo predi zborni ot peri od).

2.

Ekonomska akti vnost

Vo prvi ot kvart al na 2006 godi na e regist rirana pozit ivna gdi { na st apka na ekonomski rast od 2,6%

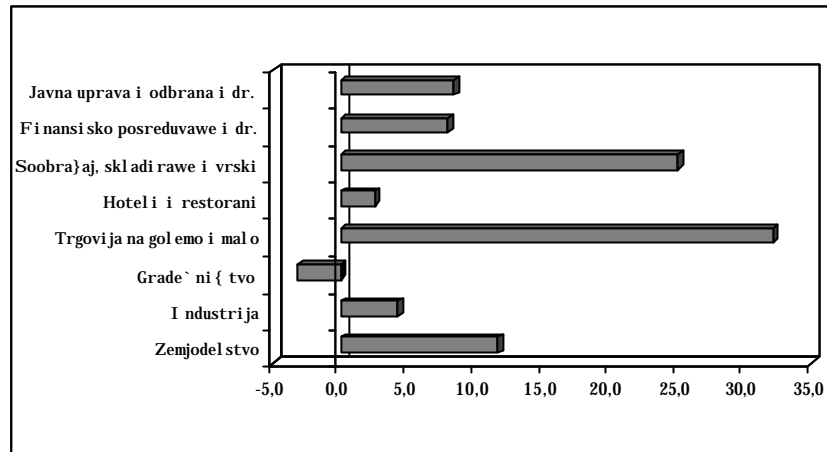
Vo prvi ot kvartal na 2006 godi na e ostvaren real en porast na BDP od 2,6%⁸. Porast na akti vno sta e zabel e` an vo si te sektori na ekonomijata, so iskl u~ok na sektorot „grade` ni { tvo“ koj nasproti o~ekuvawata za intenzivirawe na grade` nite raboti ima{ e negati ven pri dones za ekonomski ot rast. Najgol em pri dones (od 73,7%) za regist rirani ot porast na BDP imaat uslu` nite sektori vo ekonomijata, odnosno sektori te: „trgovija na golemo i malo“; „soobra}aj, skladi rawe i vrski“; „f i nansi sko posreduvawe“ i sektorot koj gi inkorporira javnata uprava i odbrana, socijal nata za{ tita, obrazovani eto i zdravstvoto, koi zaedno so~inuvaaat polovina od BDP. Zna~aen pri dones vo sozdavaweto na BDP ima i zemjodel ski ot sektor, dodeka i ndustri jata koja so~i nuva pri bli ` no edna ~etvrtina od BDP ostvari skromen pri dones od samo 4,3%. Ostvareni ot ekonomski rast vo prvi ot kvartal na 2006 godi na e pogol em od o~ekuvani ot, odnosno ja nadmi nuva proekti ranata stapka na rast od 2,3%.

⁸ Posl eden raspol o` li v podatok na DZS.

Grafikon 5

Pridones na oddelnite sektori vo porastot na BDP vo prviot kvartal na 2006 godina

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Dvi`ewata vo vtiri ot kvartal na 2006 godi na upatuvaat na umeren real en porast na BDP vo sporedba so isti ot peri od od 2005 godina, imaj}i go predvid skromni ot porast na industriskoto proizvodstvo i na prometot vo trgovijata, koj delumno se relativizira so namalenata vrednost na izvr{enite grade`ni raboti i namaleni ot otkup vo zemjodelstvoto. Vo soglasno?t so proekciite za 2006 godina, vo vtiri ot kvartal na 2006 godi na se o~ekuva real en godi { en porast na BDP od 3,8%. O~ekuvawata za di nami zi rawe na ekonomskata akti vnost se poddr`ani i so porastot na transakciite vo platni ot promet vo vtiri ot kvartal vo sporedba so isti ot peri od prethodnata godina, { to dovede i do pogol ema brzi na na optekot na pari vo vtiri ot kvartal (7,4, nasproti 6,5 vo isti ot peri od od prethodnata godina).

**Kumulativna stapka
na rast na
industriskoto
proizvodstvo od 1,1%
vo prvata polovina na**

I ntenzi vi ranata i industri ska akti vnost vo vtiri ot kvartal na godinata, so godi { na stapka na rast od 1,7% (nasproti 0,5% vo prvi ot kvartal), pridonese za zgolemuwawe na kumulativni ot porast na industriskoto proizvodstvo vo prvata polovina na 2006 godina, odnosno stapkata na rast dostigna 1,1% vo odnos na isti ot peri od od 2005 godina.

Nositel na kumulativni ot porast vo industrijata pretstavuva sektorot „vawe rudi i kamen” koj bele`i visoka stapka na porast na proizvodstvoto od 63,7%⁹. Pritoa, vo juni akti vnosta vo prerabotuva~ki ot sektor za prv pat od po~etokot na godinata ostvari poziti ven kumulativen pridonese za vkupnoto industrisko proizvodstvo, so stapka na rast od 0,4%. Podobreni te performansi na ovoj dominanten industriski sektor se odraz na zgolemenoto proizvodstvo vo deset od vkupno dvaeset prerabotuva~ki granki (so u~estvo od 44% vo vkupnoto industrisko proizvodstvo). Od ni v, najgol em pridonese i maat proizvodstvoto na proizvodi od drugi nemetalni minerali¹⁰, prehranbeni proizvodi i pijalaci, tekstilni tkaenini i naf teni derivati. Povolni dvi`ewa se registrirani kaj proizvodstvoto na tutunski proizvodi, koe vo juni izleguva od zonata na negativni kumulativni dvi`ewa

⁹ Visokata stapka na porast vo ovoj sektor se dol`i na niskata sporedbena osnova od prethodnata godina, poradi restartiraweto na eden rudarski kapacitet vo maj 2005 godina.

¹⁰ Pridones za zgolemenata akti vnost vo ovaa dejnost ima proizvodstvoto na kerami~ki i podni plo~i kako rezultat na pojavata na nov proizvodstven kapacitet vo oktombri 2005 godina.

registriрани od po-etokot na godinata¹¹. Podobruvawa se zabele`uvaat i kaj proizvodstvoto na osnovni metali i metalni proizvodi, koi od po-etokot na godinata bele`at kontinuirano namaluvawe na kumulativni ot pad. Sepak, izvozot na `elezo i `elik vo prvoto polugodi e e ponizok vo odnos na prethodnata godina, pri mal porast na ceni te na `eleznata ruda i `elini ot lim.

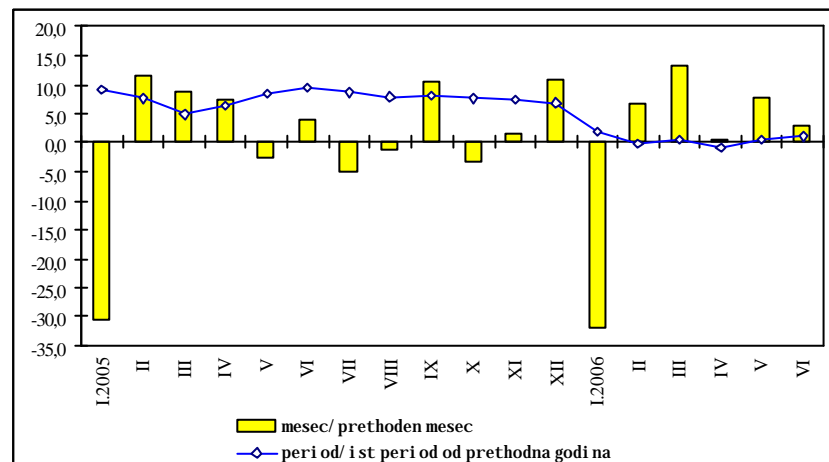
Tabela 2
Ceni na metali te na svetski te berzi

	jan-dek. 2005	jan-juni 2005	jan-juni 2006	april 2006	maj 2006	juni 2006
SAD dolari za unca						
Zlato	444,8	427,2	590,7	610,7	675,4	596,1
SAD dolari za unca						
Srebro	7,3	7,1	11,0	12,6	13,4	10,8
SAD dolari za edini ca suv met ri -ki t on						
@elezna ruda	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
SAD dolari za edini ca ki logram						
^eli-en lim	7,4	8,0	8,1	8,8	8,8	7,9
SAD dolar za met ri -ki t on						
Nikel	14.744,0	15.879,7	17.367,5	17.942,2	21.077,1	20.754,5

I zvor: Svetska banka.

Nasproti povolnite dvi`ewa vo rudarskiot i prerabotuva-kiot sektor, koi zaedno pridonesevaat so 1,4 procentni poeni vo vkupni ot porast na industri skoto proizvodstvo, sektorot „snabduvawe so elektri-na energija, gas, parea i toplava voda” bele`i pad na kumulativna osnova, namaluvaj}i go pridoneseot na ostanati te dva sektora za 0,3 procenti poeni.

Grafikon 6
Dinamika na industri skoto proizvodstvo
(vo%)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Vo juni 2006 godina¹² tekovnata ekonomska sostojba na pretpriyatijata e oceneta pozitivno, iako ocenkata e ponepovolna sporedeno so krajot na prethodniot kvartal (mart 2006 godina). Prose~noto iskoristuvawe na kapacitetot vo juni 2006 godina

¹¹ Namaluvaweto na proizvodstvoto na tutunski proizvodi vo prvite pet meseci na 2006 godina glavno e posledica na namalenata doma{na potro{uva-ka na cigari poradi povisokite ceni, namaluvawe na legalnata i rast na nelegalnata trgovija vo zemjata, prodaba na zalihite od proizvodstvoto na cigari ostanati od prethodnata godina, kako i tro{eweto na {pekulativno kumulirani te zalihivo trgovijata vo presret na novite ceni. Vo juni 2006 godina sostojbata na doma{niot pazar delumno se stabilizira i zalihite glavno se iscrpuvaat, {to pridoneseva za visok mese~en porast na proizvodstvoto na tutunski proizvodi od 20%.

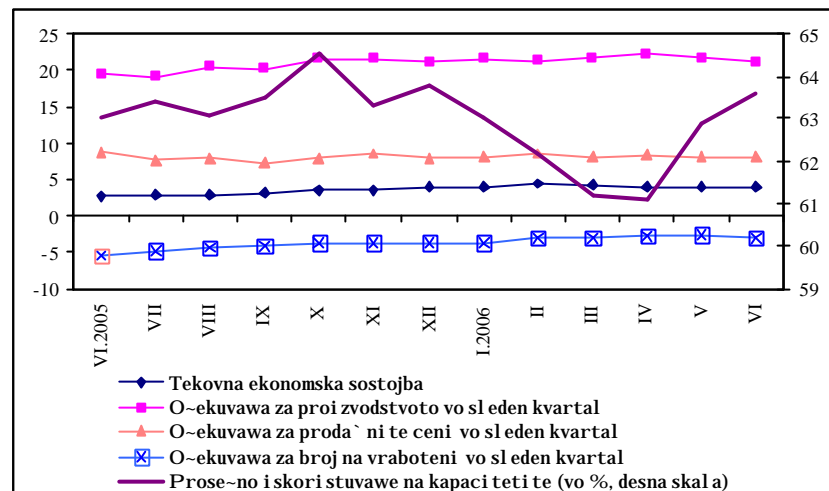
¹² I zvor: Anketa za delovni tendencii vo prerabotuvawata industrija. Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

i znesuva 63,6%, što pretstavuva porast vo sporedba so mart, koga toa iznesuvaše 61,2%. Glaven ograničuvajući faktor za zgolemuvawe na obemot na proizvodstvoto spored ekonomskite subjekti i ponatamu e nedovolnata domašna pobaruvačka. Kako pozna-ajni ograničuvajući faktori se istaknuvaat i nedovolnata stranska pobaruvačka, finansijskite problemi i neizvesnoto ekonomsko okruženawe. Vo odnos na ocenkitete za naredni ot kvartal, ekonomskite subjekti imaat optimistički očekuvawata za obemot na proizvodstvoto i prodanite ceni i popovolni očekuvawa za brojot na vraboteni te.

Grafikon 7

Delovni tendencii vo prerabotuvajkata industrija
(balansi izrazeni vo %)

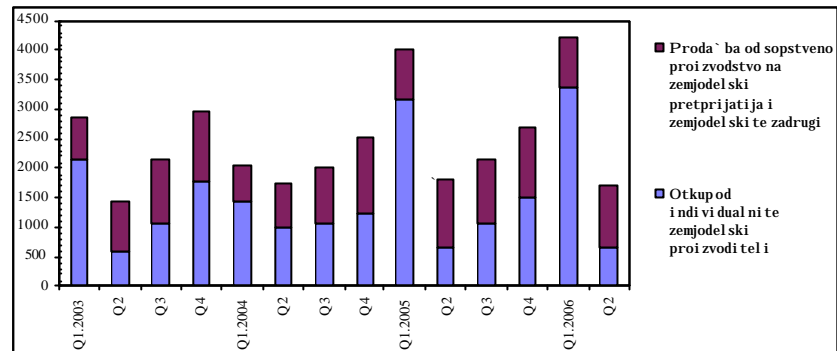
Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Vo uslovi na značajtelno namaluvawe na otkupot na zemjodelskite proizvodi od individualnite proizvođači (za 80,4%) vo vtoriot kvartal na 2006 godina vrednosta na vkupniot otkup¹³ zabeležala kvartalen pad od 60% i se svede na 1.684 milioni denari (za razlika od prethodniot kvartal koga iznesuvaže 4.210 milioni denari). Voedno, treba da se napomene deka vavkata kvartal na dinamika e karakteristična i za izminatite godini i vo najgolema merka ja reflektira visokata sporedbena osnova od prvot kvartal koga voobičajeno se vrši otkup na tutunot. Vo vtoroto trimesežje na 2006 godina, najgolemiot del od otkupot (60,8%) se odnesuva na prodanata na zemjodelskite proizvodi od sopstveno proizvodstvo na zemjodelskite pretprijatija i zadrugi, kade e registiran kvartalen porast (20,3%).

Kvartalen pad na otkupot od individualnite zemjodelski proizvođači...

¹³ Vrednosta na vkupniot otkup na zemjodelskite proizvodi se odnesuva na vrednosta na otkupot od individualnite zemjodelski proizvođači i na vrednosta na prodanata od sopstvenoto proizvodstvo na zemjodelskite pretprijatija i zadrugi.

Grafikon 8
Otkup na zemjodelski proizvodi
(vo milioni denari)

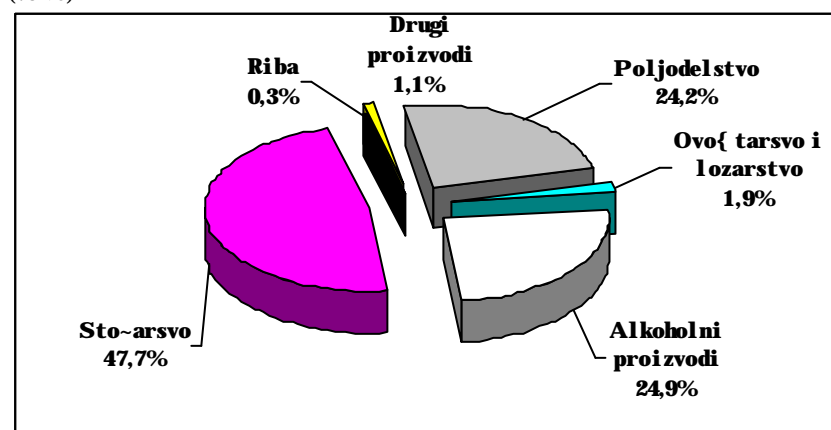
I zvor: Dr`aven zavod za stati stika na Republ ika Makedoni ja.

Analizata od aspekt na grupi na zemjodelski proizvodi vo vtoriot kvartal na 2006 godina poka`uva kvartalen porast na otkupot kaj site grupi, so iskluk na otkupot vo grupata poljodelstvo (namalen otkup na `ita i industri ski rastenija) i vo grupata na al kohol ni proizvodi. Od ostanati te grupi, zna`ajno e da se napomene kvartalniot porast na otkupot registriran kaj sto`arstvoto, pri zgolemen otkup na dobi tok (delumno povrzan i so plasmanot na stranski te pazari) i na ml ekoto.

Na godi{ na osnova, vkupnata vrednost na otkupot na zemjodelski proizvodi e poni ska za 6,5%, { to se dol `i i glavno na poi ntenzi vnoto namal uvawe na otkupot na zemjodelski te proizvodi od sopstvenoto proizvodstvo na zemjodelski te pretprijatija i zadrugi (od 11,4%), pri registriran porast na otkupot od indi vi dual ni te proizvodi tel i (od 2,1%). Pri toa, najgol em pri dones za godi{ ni ot pad ima namaleni ot otkup na `itni te rastenija, dodeka porastot na otkupot na ml ekoto pri donese za ubla` uvawe na godi{ ni ot pad na vkupni ot otkup.

Grafikon 9

U`estvo na otkupot po oddelni granki vo vkupniot otkup na zemjodelski proizvodi vo vtoriot kvartal na 2006 godina (vo %)

I zvor: Dr`aven zavod za stati stika na Republ ika Makedoni ja.

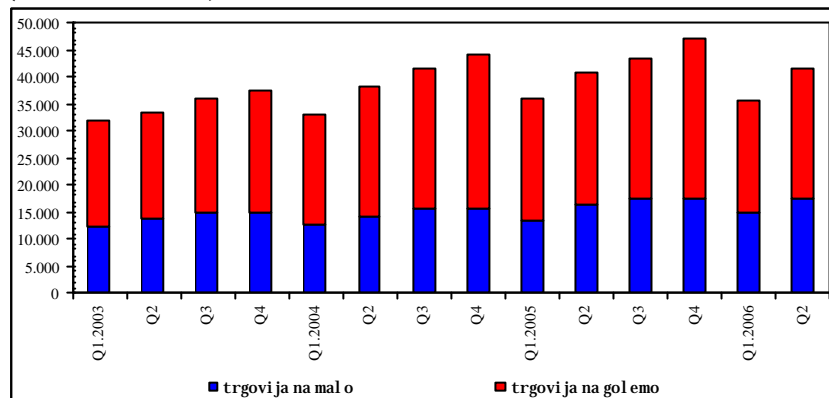
...i zgolemen promet vo trgovijata

Porastot na prometot vo trgovijata na malo i trgovijata na golemo vo vtoriot kvartal na 2006 godina dovede do intenzi vira na trgovska aktivnost vo sporedba so prethodni ot kvartal. Taka, vo vtoroto trimese`je na 2006 godina vkupni ot promet vo trgovijata zabele`a porast od 17,6% na kvartal na osnova, koj vo pogol em del e

generiran od porastot na prometot vo trgovijata na gol emo (57%). Analizirano na godi{ na osnova (vtor kvartal 2006 godina / vtor kvartal 2005 godina), vkupni ot promet vo trgovijata e povisok za 2,4%, pri registri ran porast na prometot vo trgovijata na malo i nezna-itelen pad na prometot kaj trgovijata na golemo. Vo sogl asnost so kvartal nata di nami ka (regi stri ran pad na trgovski ot promet vo prvi ot kvartal na 2006 godina i intenzi ven porast vo vtori ot kvartal od godina nata), vo prvata polovina na 2006 godina vkupni ot promet vo trgovijata zabele`a mi ni malo zgol emuvawe od 0,4%. Pritoa, porastot vo celost e determiniran od godi{ noto zgol emuvawe na trgovaweto na malo (za 7,8%), pri registri ran pad na trgovaweto na gol emo (za 4,3%).

Graf i kon 10
Promet vo trgovija
(vo milioni denari)

I zvor: Dr`aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedonija.

Kvalitativni ocenki za faktorite koi imaat dominantno zna-ewe vo delovnata sostojba na preprijatijata od trgovijata na malo mo`e da se sogle daat od Anketata za delovni te tendenci i vo trgovijata na malo¹⁴. Spored anketata za vtori ot kvartal na 2006 godina, nedovolnata pobaruva-ka, zgol emenata ponuda na pazarot i zgol emenata konkurencija pretstavuvaat glavni ograni -uva-ki faktori za podobruvawe na tekovnata delovna sostojba na trgovcite na malo. Pritoa, ekonomskite subjekti ocenile deka proda`nite ceni vo vtori ot kvartal na godina nata bile poni ski vo odnos na prethodni ot kvartal, dodeka o-ekuvawata za naredni te meseci isto taka uka`uvaat na ponatamo{ en pad na maloproda`ni te ceni.

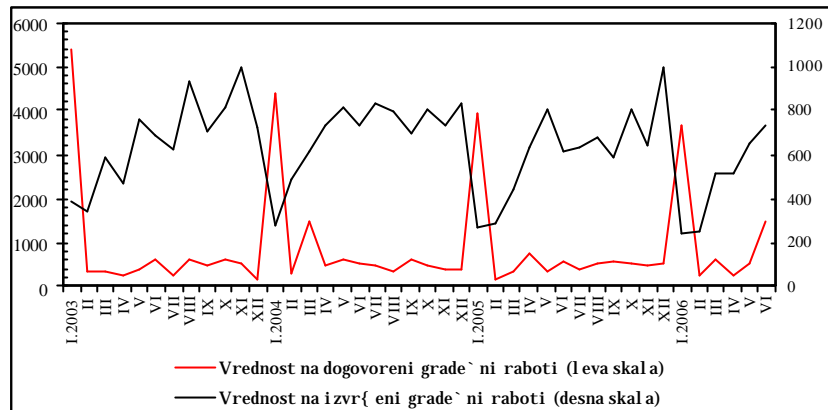
**Vo sporedba so
pret hodnat a godina,
prodol`uva negat ivnat a
dinami ka na grade`nat a
akt ivnost**

Vo tekot na vtori ot kvartal na 2006 godina, vo sogl asnost so voobi -aenata kvartal na di nami ka, grade`nata akti vnost bele`i intenzi vi rawe. I meno, vkupnata vrednost na izvr{ eni te grade`ni raboti vo vtori ot kvartal od godina nata iznesuva 1.899 milioni denari, { to e re-isi dva pati povisoko nivo vo odnos na prvi ot kvartal na 2006 godina. Sepak, vo sporedba so isti ot period od prethodnata godina, vrednosta na izvr{ eni te grade`ni raboti vo vtori ot kvartal na 2006 godina e poni ska za 8,8%. Pri registri ran godi{ en pad na vrednosta na realizirani te grade`ni raboti vo prvi te dva kvartal a od godina nata, grade`nata akti vnost vo prvata pol ovi na na 2006 godina bele`i namalen intenzi tet vo sporedba so prvoto pol ugodi e od prethodnata godina (pad od 6,8%).

¹⁴ Anketata za delovni te tendenci i vo trgovijata na malo se sproveduva od strana na DZS od 2002 godina.

Grafikon 11
Dogovoreni i izvr{ eni grade` ni raboti
(vo milioni denari)

I zvor: Dr` aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Glavni te problemi i pri~ini koi determi ni raat negativi ni ostvaruvawa vo grade` niot sektor mo` e da se sogledaat od Anketata za delovnite tendencii vo grade` ni{ tvoto¹⁵. Taka, spored anketata za prviot kvartal na 2006 godina¹⁶, ekonomski te subjekti kako glavni ograni~uva~ki faktori vo realizacijata na grade` ni te raboti gi istaknuvaat: nedovolnata pobaruva~ka, zgol emeni te tro{ oci za materijali i za finansi rawe (kamatata), kako i nepogodni te vremenski uslovi. Pri toa, ekonomski te subjekti davaat negati vna ocenka za tekovnata sostojba so pora~ki (doma{ ni i staranski), kako i za tekovnata brojna sostojba i kvalitetot na mehanielacijata i opremata so koja raspol agaat. Sepak, grade` ni te pretprijatija imaat optimisti~ki o~ekuvawa za pora~kite vo sledni ot peri od.

3.

Vrabotenost i plati

Prose~niot broj na vraboteni vo vt oriot kvartal na 2006 godi na iznesuva 264.229 lica

Prose~niot broj na vraboteni vo vt oriot kvartal na 2006 godi na iznesuva 264.229 lica¹⁷. Vo odnos na isti ot kvartal na 2005 godi na¹⁸ prose~ni ot broj na vraboteni lica e namalen za 3,4%, { to se dol` i na padot na brojot na vraboteni vo trite stopanski sektori. Najgolemo namaluvawe na brojot na vraboteni lica e zabele` ano vo industri ski ot sektor (na godi { na osnova za 4,4%), vo uslovi na pad na brojot na vraboteni lica vo site industri ski granki. Pri toa, vo prerabotuvawa kata industri ja, kako najzna~ajna industri ska granka, brojot na vraboteni lica se namali za 4,3%. Brojot na vraboteni vo zemjodelski ot i uslu` ni ot sektor na godi { no ni vo e namalen za 3,4% i 2,4%, soodvetno.

¹⁵ Anketata za delovnite tendencii vo grade` ni{ voto ja sproveduva DZS od april 2002 godi na.

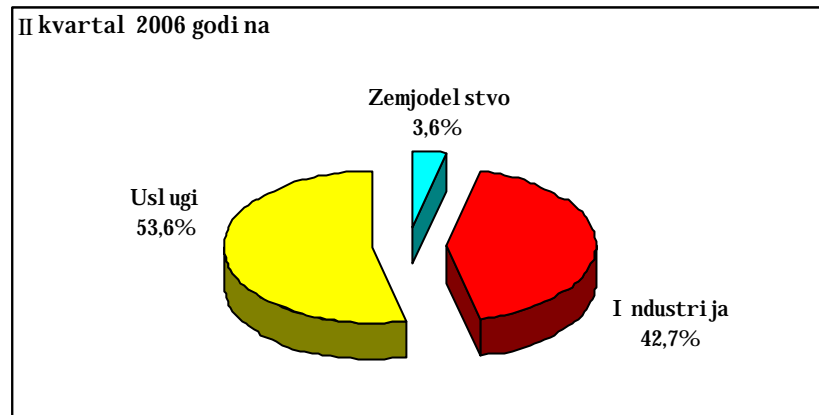
¹⁶ Posleden raspol o` liv podatok od DZS.

¹⁷ I zvor: Dr` aven zavod za statistika na Republika Makedonija. Od januari 2006 godina, vo brojot na vraboteni vo dejnosta „javna uprava i odbrana“ za prvpat se vkl ueni i podatoci od Ministerstvoto za vnatre{ ni raboti i od Ministerstvoto za odbrana. Zaradi promeni te vo primerokot, ne e vozmo` na adekvatna sporedba na brojot na vrabotenite lica vo 2006 godina so prethodni te godi ni. Za da se dobijat sporedlivi podatoci, zaradi presmetkata na promeni te vo odnos na 2005 godina, NBRM gi prilagodi podatocite za dejnosta „javna uprava i odbrana“, za uslu` ni ot sektor i za vkupni ot broj na vraboteni.

¹⁸ Prilagodeni presmetki.

Graf i kon 12
Struktura na vraboteni po sektori
(vo %)

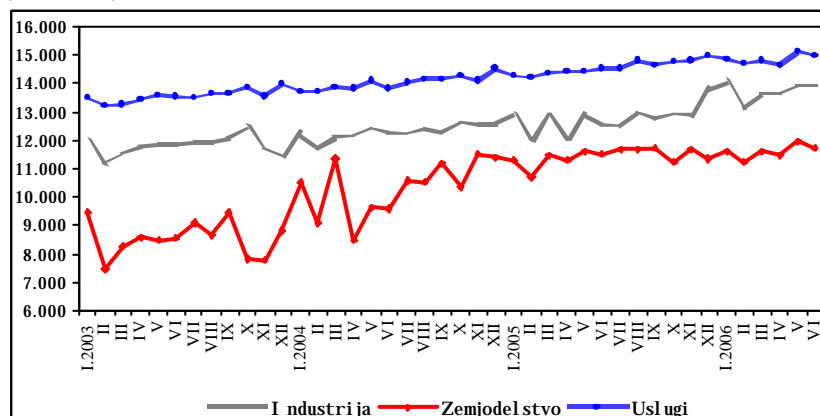
I zvor: Dr`aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedoni ja

Sepak, vo sporedba so prethodni ot kvartal , prose~ni ot broj na vraboteni lica bele`i porast od 0,6%, vo uslovi na porast na brojot na vraboteni lica vo industrijata (za 1,1%) i uslu`ni ot sektor (za 0,2%), dodeka brojot na vraboteni lica vo zemjodelski ot sektor se namali (za 0,3%).

Porast na nominalna prose~na neto-plata po vraboteni vo vtori ot kvartal na 2006 godi na

Vo vtori ot kvartal na 2006 godi na prose~nata neto-plata po vraboten iznesuva 13.427 denari i vo odnos na vtori ot kvartal od prethodnata godi na bele`i nominal en porast od 7,7%. Anal izi rano po sektori, vo vtori ot kvartal na 2006 godi na najintenziven nominal en godi { en porast na platite e registri ran vo industrijski ot sektor od 10,6%, glavno generi ran od zgolemeni te plati vo dejnosta „snabduvawe so elektri ~na energija, gas i voda“ (za 23,2%). Zna~itel en godi { en porast zabele`a i prose~nata nominal na plata vo dejnosta „rudarstvo i vadewe na kamen“ (od 8,4%), dodeka vo prerabotuvawata industrija prose~nata nominal na plata ostvari umereno zgolemuvawe (od 4,3%).

Graf i kon 13
Prose~na mese~na neto-plata po vraboten po sektori
(vo denari)

I zvor: Dr`aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedoni ja.

Vo ostanati te glavni sektori od ekonomijata, vo uslu`ni ot sektori vo zemjodelstvoto, godi { ni ot nominal en porast na platite vo vtori ot kvartal na 2006 godi na e poumereni i znesuva 3,2% i 2%, soodvetno. Vo ramki na uslu`ni ot sektor, platite nominalno se povi soki vo re~isi site uslu`ni dejnosti, pri pozna~ajni stapki na

porast na platite vo dejnosta „javna uprava i odbrana“ (za 7,4%), { to e vo soglasnost so postepeni ot proces na dekompresija na platite na dr`avnite slu`benici (i zaradi promenite vo statisti~kiot opf at na podatocite vo ovoj sektor¹⁹), potoa vo dejnosta „soobra}aj, skladi rawe i vrski“ (za 5,4%) i vo dejnosta „hoteli i restorani“ (za 5,4%).

Na kvartal na osnova (vtor kvartal 2006 godina / prv kvartal 2006 godina), prose~nata neto-plata bele`i nominalen porast od 1,7%, pri umeren porast na platite vo trite sektori od ekonomijata. Pri toa, najvisoka stapka na porast e ostvorena vo uslu`nata dejnost „zdravstvo i socijalna rabota“ (4,6%) i vo grade`ni{ tvoto (4,5%). Vo vtorigot kvartal na 2006 godina e zadr`an procentot na neisplateni vraboteni lica kako i vo prethodni ot kvartal (vo prosek 13,6%).

Prose~nata neto-plata po vraboten vo prvata polovina od 2006 godina i znesuva 13.316 denari i vo odnos na isti ot peri od od prethodnata godina zabele`a nominalen i realen porast od 7,2% i 4%, soodvetno. Pri toa, vo prvata polovina na 2006 godina najvisoka prose~na neto-plata od 26.349 denari e isplateni vo sektorot „finansisko posreduvawe“. Prose~nata bruto-plata po vraboten²⁰ i znesuva 22.740 denari i zabele`a nominalen i realen porast od 8,1% i 4,8%, soodvetno.

Vo vtorigot kvartal na 2006 godina stapkata na porast na produktivnosta vo industrijata²¹ i znesuva 14,3% vo odnos na isti ot kvartal na 2005 godina, { to e rezultat pred s~ na zgol emeni ot obem na industrijsko proizvodstvo. I meno, 69,3% od vkupni ot porast na produktivnosta proizleguva od intenziviranata industrijska aktivnost vo vtorigot kvartal na 2006 godina (osobeno vo sektorot „vadewe rudi i kamen“), vo uslovi na namalen broj na vraboteni lica vo industrijata. Vakvite dvi`ewa uka`uvaat na zgolemena efikasnost na industriskiot sektor, a so ogled na toa deka industrijata so~inuva okolu edna ~etvrtina od BDP, mo`e da se o~ekuva zgol emena efikasnost na ekonomijata vo cel ina.

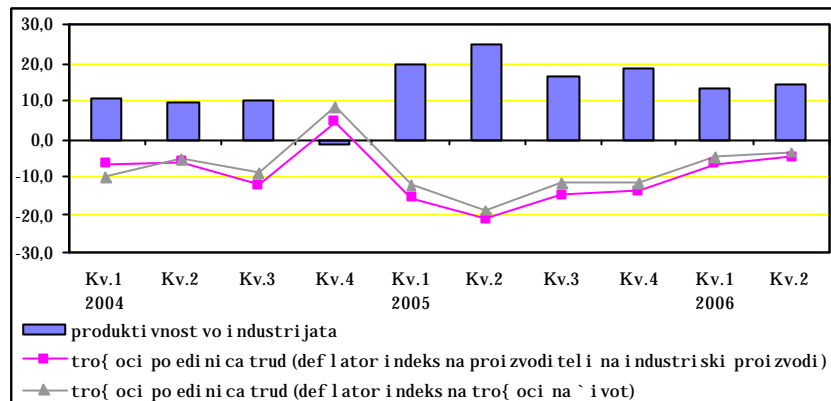
¹⁹ Izvor: Dr`aven zavod za statistika. Vo januari 2006 godina, vo brojot na vraboteni vo ramki na ovoj sektor za prvpat se vklue`ni i podatoci od Ministarstvoto za vnatre{ ni raboti i od Ministarstvoto za odbrana.

²⁰ Izvor: Dr`aven zavod za statistika. Vkupnite isplateni bruto-plati opfa}aat: isplateni neto-plati za izve{ tajni ot mesec, platen personalen danok i plateni pridonesi (za penzisko i invalidsko osiguruvawe, za zdravstveno osiguruvawe, za vrabotuvawe, za prof esi onalno zaboluvawe i za vodostopanstvo).

²¹ Indeksot na produktivnost i indeksot na tro{oci po edinica trud vo industrijata se presmetani so baza prosek 2000 godina, pri {to brojot na vraboteni i realnata bruto-plata se odnesuva na industriskiot sektor bez grade`ni{ tvoto.

Grafikon 14
Stapka na porast na produktivnosta i trošoci te po edini ca trud vo industrijata
(vo %)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija, presmetki i analizi na NBRM.

Porastot na produktivnosta ima e soodvetno pozitivno vlijanie i vrz namaluvaweto na trošoci te po edini ca trud. I meno, vo vtorigot kvartal na 2006 godina, pointenzivni ot porast na produktivnosta vo industrijata vo odnos na realni ot porast na bruto-platata (deflacioni rana so indeksot na proizvodi teli na industrijski proizvodi i so indeksot na trošoci na `ivot) dovede do pad na trošoci te po edini ca trud od 5,1% i 3,8%, soodvetno.

4.

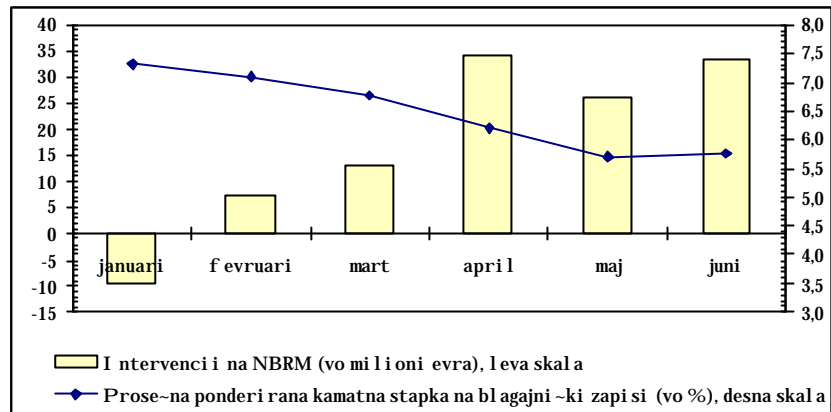
Monetarna politika

Ambientot vo koj se sproveduva e monetarnata politika vo vtorigot kvartal na 2006 godina se karakterizira so ponatamo no naso-uvawe na deviznite prilivi vo bankarskiot sistem na devizni ot pazar, so to NBRM realizira neto-otkup na devizi i vo vtorigot kvartal. So toa, na devizni ot pazar (kako bi ten segment na finansiskite pazari vo uslovi na re`im na fiksen devizen kurs) be e usoglasena ponudata i pobaruva-kata na devizi, a kaj devizni ot kurs ne bea registri rani pomestuvawa. Od druga strana, vo ovoj period dojde do zna-itelno povlekuwawe na denarska likvidnost od bankarski ot sistem preku transakcii te na dr`avata vrz osnova na privatizacija na dr`aven kapital. Ottuka, najgol em del od kreiranata likvidnost preku deviznite transakcii be e povle-ena preku dr`avnite depoziti, a pomal del preku monetarnite instrumenti (preku dr`avnite zapisi za monetarni celi, dodeka blagajni -kite zapisi deluvaa vo nasoka na kreirawe likvidnost). Dvi `ewata na devizni ot pazar i prudentnata fiskalna politika vo vtorigot kvartal pridonesoa za natamo no namaluvawe na kamatnata stapka na blagajni -kite zapisi, koja vo prosek vo vtorigot kvartal e poniska za 1,2 procentni poena vo odnos na prethodni ot kvartal.

Grafikon 15

Neto-intervencii na devizen pazar i kamatna stapka na blagajni~ki zapisi

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija.

Vo ramki na avtonomnite faktori { to deluvaat vrz likvidnosta na bankarskiot sektor, deviznite transakcii na NBRM pretstavuvaa edinstven tek na kreirawe likvidnost vo vtoriot kvartal. Taka, vo uslovi na relativno visoki devizni prilivi vrz osnova na neto-otkup od menuva~ko rabotewe, pri istovremeno aktivno u~estvo na bankite na stranata na ponudata na devizi na segmentot banki-pretpriyatija, NBRM vo kontinuitet realizira neto-otkup na devizi na devizniot pazar. Kreiranata likvidnost vrz ova osnova vo najgolem del be{ e povle~ena preku intenzivniot porast na denarskite depoziti na dr`avata kaj NBRM, kako rezultat na nedano~ni prilivi vo buxetot vrz osnova na prod`ba na dr`avni akcii vo bankarskiot i korporativniot sektor²². Pridones vo nasoka na povlekuvawe likvidnost imaa i gotovite pari vo optek.

Tabela 3
Kreirawe i povlekuvawe likvidnost*
(vo milioni denari)

	31.03.2006 godina	Promeni po meseci			Vkupno	30.06.2006 godina
		april	maj	juni		
Likvidnost na bankite	5.492	543	1.817	-1.165	1.195	6.687
Kreirawe likvidnost					5.349	
1. Neto devizna aktiva	71.907	2.238	1.309	1.802	5.349	77.256
Povlekuvawe likvidnost					-4.154	
1. Neto doma{ na aktiva od toa:	-52.715	-835	-152	-2.287	-3.274	-55.989
Blagajni~ki zapisi na NBRM	-8.903	119	1.239	811	2.169	-6.734
Denarski depoziti na dr`avata kaj NBRM	-8.807	-334	-1.963	-3.313	-5.610	-14.417
od koji: Dr`avni zapisi za monetarni celi	-1.377	-1.574	0	324	-1.250	-2.627
Devizni depoziti na dr`avata kaj NBRM	-20.245	246	387	199	832	-19.413
Ostanati stavki, neto	-18.373	-559	185	20	-354	-18.727
2. Gotovi pari vo optek	13.700	-860	660	-680	-880	14.580

*Likvidnosta vku~uva smetka na bankite kaj NBRM i gotovna vo blagajna na bankite.

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija.

²² Prodadeni se rezidualnite akcii na dr`avata vo sektorite zdravstvo (apteki), telekomunikacii i akcii vo sopstvenost na PI OM.

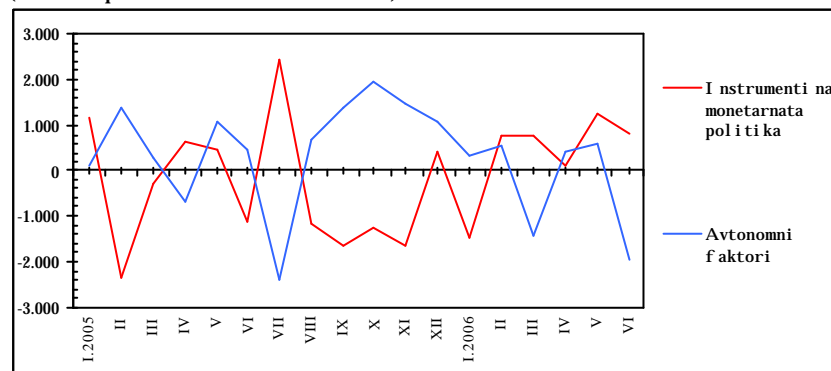
Kreirawe likvidnost preku monetarnite instrumenti

Vo vtorigot kvartal na 2006 godina, monetarnite instrumenti (blagajni~ki zapisi na NBRM i dr`avni zapisi za monetarni celi²³) na kumulativna osnova deluvaa vo nasoka na kreirawe likvidnost, pri zabele`ani divergentni dvi`ewa vo nivnata struktura. Taka, aukciite na blagajni~ki zapisi na NBRM pretstavuvaa tek na kreirawe likvidnost vo bankarskiot sistem, pri istovremeno povlekuvawe likvidnost preku dr`avnite zapisi za monetarni celi, {to pretstavuva odraz na naporite za sterilizirawe na likvidnosta na podolg rok, kako i za ponatamo{ en razvoj i prodlabo~uvawe na finansiskite pazari. Voedno, relativnata vozdr`anost na bankite od investirawe vo blagajni~ki zapisi vo vtorigot kvartal mo`e da se objasni i so zna~ajnoto povlekuvawe likvidnost preku transakciite na dr`avata, {to nametna potreba od povni matelno upravuvawe so likvidnosta. Na aukciite na blagajni~ki zapisi odr`ani vo vtorigot kvartal prose~nata pobaruva~ka nezna~itelno ja nadmi na ponudata na blagajni~ki zapisi, pri {to prose~nata kamatna stapka na blagajni~kite zapisi vo prosek iznesuva{e 5,9% (7,1% vo prethodniot kvartal).

Namal uvaweto na kamatnata stapka na blagajni~kite zapisi rezultira{e so profiruvawe na rasponot pomeju ova kamatna stapka i kamatnata stapka na lombardnite krediti, pri {to vo maj 2006 godina na Sovetot na NBRM donese odluka za namaluvawe na kamatnata stapka na lombardniot kredit od 11% (ni vo utvrdeno vo fevruari 2006 godina) na 9,5%. Vo tekot na vtorigot kvartal ne beadobreni lombardni krediti.

Grafikon 16

Instrumenti na monetarnata politika i avtonomi faktori na kreirawe i povlekuvawe likvidnost*
(mese~ni promeni vo milioni denari)

*Pozi tivna promena - kreirawe likvidnost; negativna promena - povlekuvawe likvidnost.

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Povisoka prose~na dnevna likvidnost na bankite vo vtorigot kvartal na 2006 godina

Prose~nata dnevna likvidnost na bankarskiot sistem²⁴ vo vtorigot kvartal na 2006 godina iznesuva 6.519,4 milioni denari i na kvartal na osnova e povisoka za 554 milioni denari, ili za 9,3%. Vo nasoka na porast na prose~nata dnevna likvidnost deluvaa deviznite transakcii na NBRM i blagajni~kite zapisi, pri {to najgolem del od kreiranata likvidnost be{e neutraliziran preku del od avtonomnite faktori (povisoko prose~no ni vo na denarski

²³ Na 07.03.2006 godina, NBRM vo sorabotka so Ministerstvoto za finansii zapo~na so emisija na dr`avni zapisi za monetarni celi so rok na dostasuvawe od tri meseci.

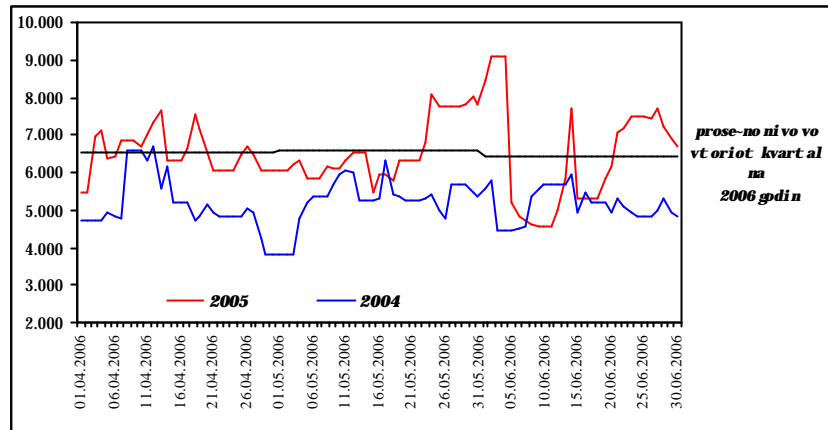
²⁴ Likvidnosta vkl u~uva smetka na bankite kaj NBRM i gotovina vo blagajna na bankite.

depoziti na dr`avata i gotovi pari vo optek), kako i preku dr`avni te zapisi za monetarni celi.

Grafikon 17

Dnevna di namika na likvidnosta na bankite*
(vo milioni denari)

*Likvidnosta vku~uva smetka na bankite kaj NBRM i gotovi na vo blagajna na bankite.

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Povisokoto nivo na likvidnost vo vtorigot kvartal korespondira so povisokiot iznos na izdvoeni likvidni sredstva nad obrskata za zadol`itelna rezerva (vo denari)²⁵. Taka, vo vtorigot kvartal na 2006 godina bankite vo prosek izdvoija 10,1% nad obrskata za zadol`itelna rezerva, nasproti 8,9% vo prethodniot kvartal. Najvisok iznos na izdvoeni likvidni sredstva nad obrskata za zadol`itelna rezerva e registri ran vo maj 2006 godina (12,5%), { to korespondira so potrebata za kumulirawe likvidni sredstva pred o~ekuvani te odlivi od bankarskiot sistem vo juni vrz osnova na pri vatizacija na dr`aven kapital.

Vo vtorigot kvartal na 2006 godina na oficijalniot pazar na pari ne bea realizirani transakcii, a na sredinata na maj e donesena odluka za prestanok so rabota na ovoj pazar²⁶. So toa, kratkoro~nite me|ubankarski zaemi vo idnina }e se realiziraat edinstveno preku neposredno bilateralno trgovawe na bankite. So cel negovo osovremenuvawe, na 08.05.2006 godina pazarot be{e nadopolnet so voveduvawe na elektronskiot sistem za me|ubankarsko trgovawe so depoziti i hartii od vrednost (TENFORE). Vo ramki na bilateralnite trgovawa na bankite, vo vtorigot kvartal e realiziran prose~en mese~en promet vo iznos od 1.083,3 milioni denari, { to pretstavuva zgolemuvawe za 2,2 pati vo odnos na prethodniot kvartal. Prose~nata ponderirana kamatna stapka na me|ubankarskiot pazar na pari vo vtorigot kvartal vo prosek iznesuva 5,8% (kvartalno namaluvawe za 1 procenten poen), { to soodvetstvuva so promenite na kamatnata stapka na blagajni~kite zapisi, kako i so povi sokata prose~na likvidnost vo bankarskiot sistem.

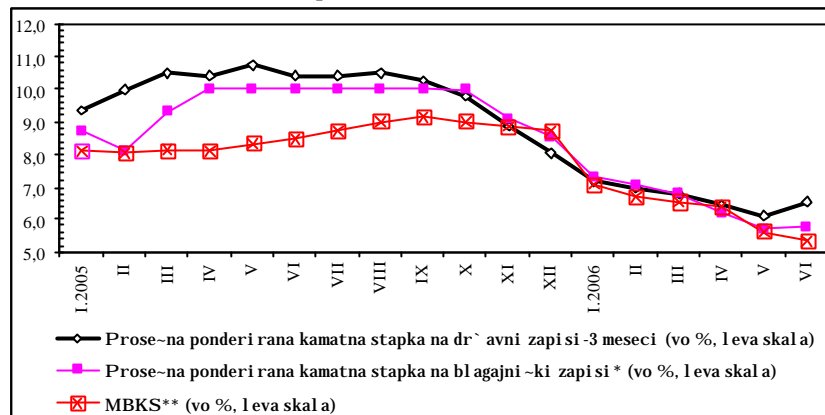
Intenzivirani me|ubankarski zaemi

²⁵ Period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec.

²⁶ I maj}i go predvidniski ot obem na aktivnost na ovoj pazar podolg vremenski period, na 15.05.2006 godina Sobranieto na akcioneri donese Odluka za prestanok so rabota na Pazarot na pari i kratkoro~ni hartii od vrednost.

Grafikon 18
Kratkoro-ni kamatni stapki

*Prose-na ponderirana kamatna stapka na blagajni-ki zapisi so site raspolo`livi periodi na dostasuvawe.

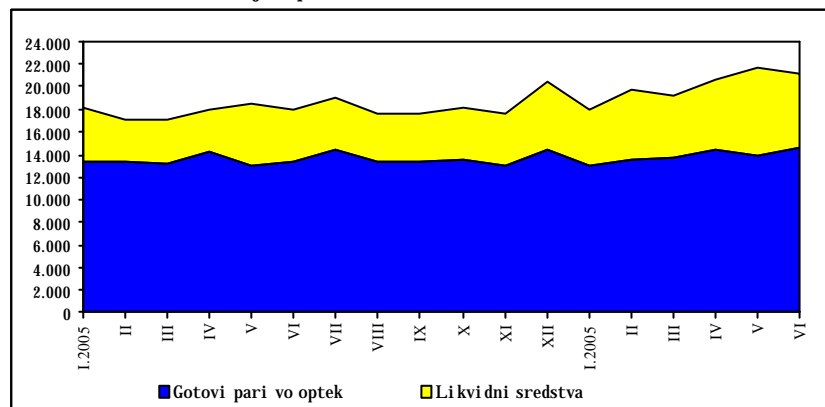
**Prose-na ponderirana kamatna stapka na mubankarskiot pazar na pari (insti tuci onal izi ran i nei nsti tuci onal izi ran pazar).

I zvor: NBRM, Pazar na pari i kratkoro-ni hartii od vrednosti i Ministerstvo za finansii.

Primarnite pari se povisoki vo odnos na pret hodniot kvartal

Povisokata likvidnost na bankarskiot sistem i intenziviranata pobaruva-ka na gotovi pari vo vtoriot kvartal na 2006 godina dovedoa do porast na primarnite pari od 10,8% na kvartal na osnova. Na godi{ na osnova (juni 2006 godina / juni 2005 godina) primarnite pari se povisoki za 17,6%.

Grafikon 19
Primarni pari
(vo milioni denari, kraj na peri od)

*Likvidni te sredstva na banki te vku-uvaat smetka na banki te kaj NBRM i gotovi na bl agajna na banki te.

I zvor: Narodna banka na Republ ika Makedonija.

5.

Pari-na masa²⁷

Vo tekot na vtoriot kvartal na 2006 godina, di nami kata na pobaruva-kata na gotovi pari be{ e determi nira od voobi -aeni te sezonski vlijanija. Edinstveno vo juni gotovite pari vo optek zabele`aa pointenziven mese-en porast od voobi -aeniot, { to del umno go odrazuva predi zborni ot peri od. Sledstveno, na krajot na

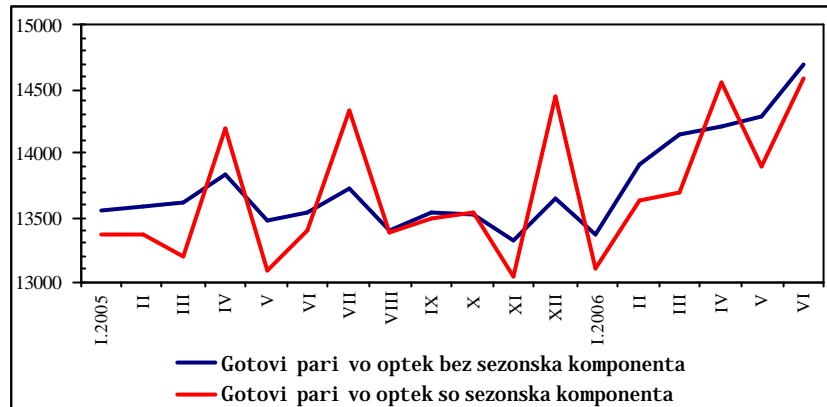
²⁷ Od maj 2005 godina, podatoci te za depozi ti te i kredi ti te na banki te se bez „Radobank“ a.d. Skopje, na koja na 27.05.2005 godina, NBRM e ja uki na dozvol ata za osnovawe i rabotewe na banka.

juni vo odnos na krajot na prethodni ot kvartal , ni voto na gotovite pari vo optek e povi soko za 6,4%.

Graf i kon 20

Gotovi pari vo optek so i bez sezonska komponenta
(vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

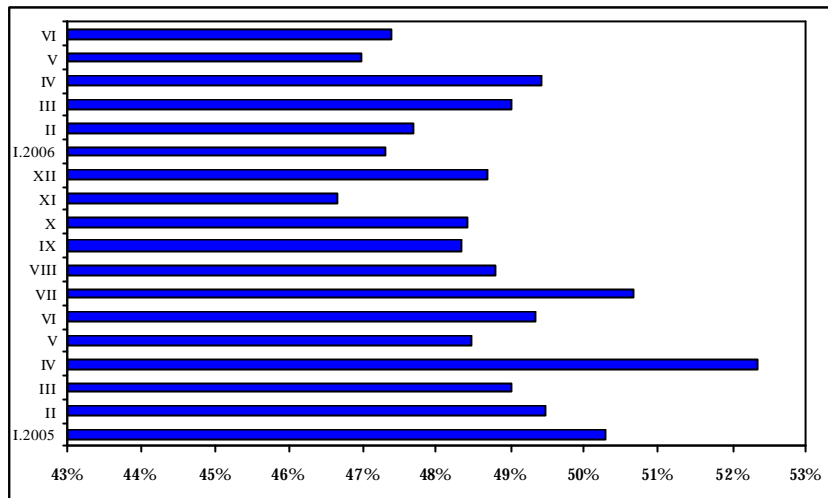
I nt enzi virana pobaruva~ka na got ovi pari

Analizata na gotovite pari vo optek bez sezonska komponenta poka` uva trend na porast na gotovite pari vo optek vo prvata polovina na 2006 godina. Pritoa, vo otsustvo na drugi pozna-ajni promeni kaj faktorite { to vlijaat vrz odlukite na ekonomski te subjekti za raspolagawe so odre den i znos na gotovite pari, intenzi vi raweto na pobaruva~kata na gotovite pari vo 2006 godina mo` e da se objasni so zgol emeni ot transakci ski moti v za dr` ewe na gotovite pari vo uslovi na porast na ceni te na proizvodi te { to vo golema merka se pla}aat vo gotovina (prehranbeni proizvodi, cigari). Sepak, i pokraj porastot na gotovite pari vo optek, vo strukturata na monetarni ot agregat M1 se registri rani pozi tivni pomestuvawa, i zrazeni preku namal eno u~estvo na gotovite pari vo optek vo monetarni ot agregat M1 (48% vo prosek za periodot januari - juni 2006 godina, nasproti 49,8% vo isti ot period od prethodnata godina).

Graf i kon 21

U~estvo na gotovi te pari vo optek vo pari ~nata masa M1 (vo%)

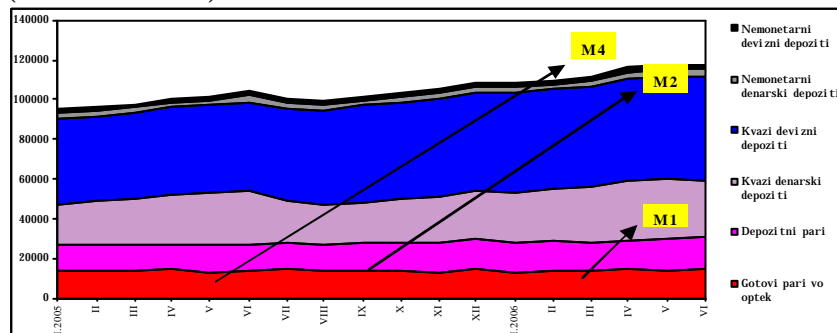
I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Povisoko ni vo na po{ i roki te monet arni agregat i na kvart al na osnova

I ntenzi vi ranata pobaruva~ka na gotovi pari, povisokoto ni vo na transakci ski depozi ti, kako i porastot na { tedeweto vo bankarski ot si stem dovedoa do kvartal en porast kaj si te monet arni agregati. Taka, naj{ i rokata pari ~na masa M4 na kvartal na osnova e povi soka za 4,8%. Od strukturen aspekt, najgol em pri dones od 51,8% za porastot na naj{ i rokata pari ~na masa M4 ima monet arni ot agregat M1, kako najlikvidna komponenta. Analizata na determinante na pari ~nata masa vo vtori ot kvartal poka` uva domi nantno vli jani e na pri marni te pari vo nasoka na zgol emuvawe na pari ~nata masa M1, za razli ka od monet arni ot mul ti pli kator, koj zabele` a kvartal no namaluvawe. I mena, monet arni ot mul ti pli kator na pari ~nata masa M1 vo vtori ot kvartal vo prosek iznesuva 1,41 (1,48 vo prethodni ot kvartal), a zabavena mul ti pli kacija poka` uvaat i monet arni te mul ti pli katori na pari ~nata masa M2 i pari ~nata masa M4.

Graf i kon 22

Komponenti na monet arni te agregati (vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

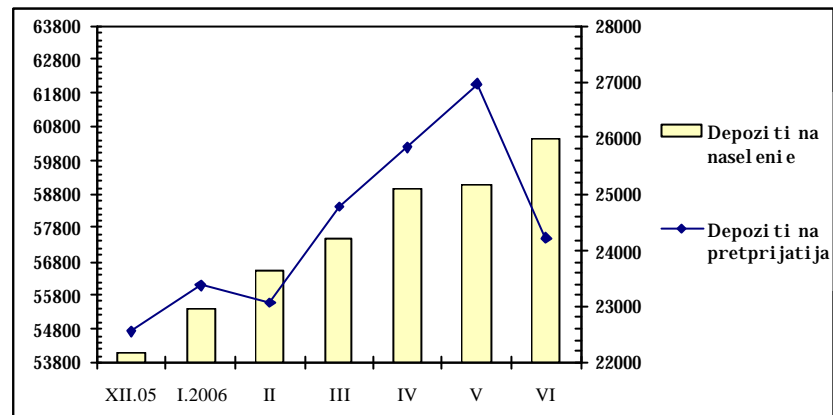
5.1. Depoziti kaj bankite

Zabavena dinamika na porast na depozitniot potencial vo vtorigot kvartal na 2006 godina

Depozitite vo bankarskiot sistem, kako glaven izvor na formirana finansiski ot potencial na bankite vo Republika Makedonija, vo vtorigot kvartal na 2006 godina imaa znatelen pobavna dinamika na porast (kvartalen porast od 3,1%) sporedeno so prethodni ot kvartal (kvartalen porast od 6,9%). Imeno, vo ovoj kvartal dominanten efekt vrz depozitnata baza na bankite ima e privatizacijata na dravni ot kapital, koja dovede do znatelen odliv na depoziti na korporativni ot sektor od bankarski ot sistem. Sepak, dopolnitelni ot prihod na naselenieto vrz osnova na obvrznice za staroto devizno tedewe vo april, kako i natamo ni ot rast na novoto tedewe na naselenieto vo bankarski ot sistem vo golema merka go neutralizira padot na depozitite na preprijatijata.

Grafikon 23

Depoziti na naselenie i preprijatija
(vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

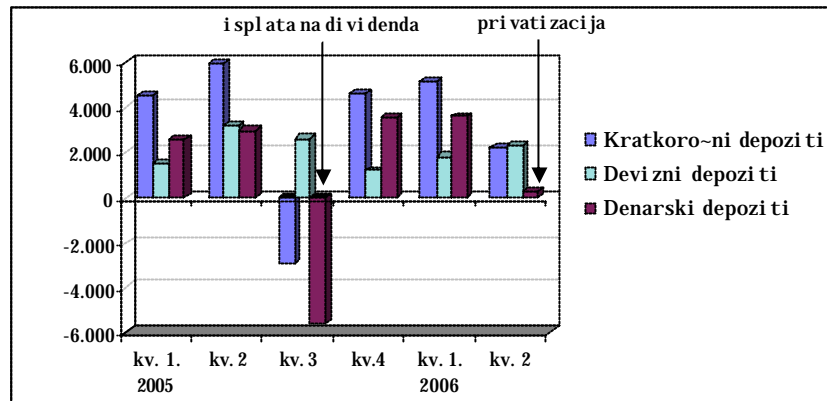
Kvartalen porast na vkupnite depoziti od 3,1%

Analizata na kvartalnata dinamika na depozitite poka uva dominantno vlijanie na kratkoronite i na deviznite depoziti vrz porast na depozitnata baza na bankite, koja kvartalna promena objasnuva 85,4%, odnosno 88,3% od porastot na vkupnite depoziti. Sledeweto na kvartalnite promeni na oddelni komponenti na depozitite od roenivaluten aspekt vo prethodnata i tekovnata godina poka uva ni vno odr uvawe vo zonata na rast (so iskluk na oddelni periodi koga poedine ni transakcii so pogolem iznos - isplata na dividenda na dravata i na stranski akcioneri, privatizacija - bea priina za znatelen stesnuvawe na depozitnata baza). Voedno, vo najgolem del od ovoj period e karakteristina identina, kako i pozabrzana dinamika na porast na denarskoto vo odnos na tedeweto vo stranska valuta, to pretstavuva indikator za stabilno ekuvawa vo odnos na devizni ot kurs i inflacijata.

Graf i kon 24

Kvartal ni promeni na oddelni komponenti na vkupni te depozi ti
(vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

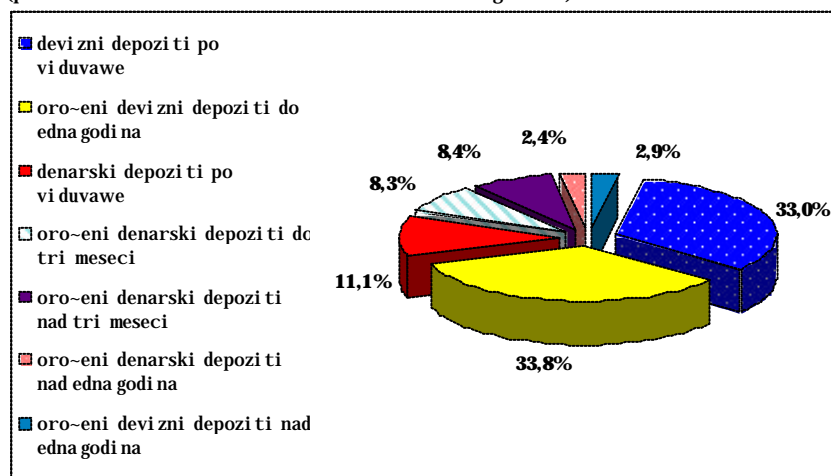
Vo vtorigot kvartal na 2006 godina vkupni te depozi ti na naseleni eto zabel e` aa kvartalen porast od 5,1% (godic en porast od 21,2%). Vo tekot na kvartalot pozna-itelni promeni kaj depozi ti te na naseleni eto bea registrirani vo april, koga be e isplatena redovната rata od obvrznicite za staroto devizno { tedewe. Pritoa, najgolem del od ovie sredstva bea deponirani kako denarski depozi ti po viduvawe. Voedno, vo juni be e zabel e` an intenzi ven porast na vkupni te depozi ti na naseleni eto, pred sc determi ni ran od povi sokoto ni vo na depozi ti te po vi duvawe vo stranska valuta (mese-en porast od 4%). Porastot na depozi ti te na naseleni eto korespondira so nominal ni ot porast na plati te (7% vo prвите pet meseci od 2006 godina), ponatamo{ ni ot rast na kreditite odobreni na naseleni eto (transfer na odobreni te sredstva na smetki na naseleni eto), a del umno mo` e da se objasni i so intenzi vni ot porast na privatni te transferi vo ovoj period. Pritoa, kanalite preku koi se naso-uvaat ovie sredstva na depozi ti te mo` e da bidat direktni (transfer na doznaki te od stranstvo na smetki vo bankite) i indirektni (konverzija na { tedeweto vo stranska valuta nadvor od bankite vo denari i deponirawe na smetka vo bankite).

Prodol`uva rastot na { tedeweto na naseleni eto...

Graf i kon 25

Struktura na depozi ti te na naseleni eto

(prose-no u-estvo vo vtorigot kvartal na 2006 godina)

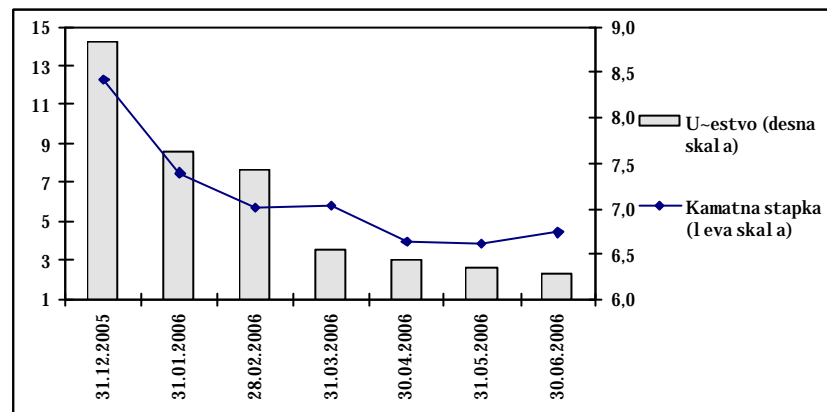
I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Responzivnost na {tedeweto na naseleni eto na kamatni ot pri nos mo`e da se oceni kako relativno slaba. I meno, vo tekot na vtorigot kvartal depozitite na naseleni eto ostvari ja porast (isklu~uvaj}i go efektot od isplata na obvrznicite), dodeka kamatnite stapki se re~isi nepromeneti vo tekot na godina. Od druga strana, investiciite na ovoj sektor vo dr`avni hartii od vrednost vo tekot na vtorigot kvartal bele`at namaluvawe, pri {to sporedeno so krajot na prethodnata godina namaluvaweto e zna~itelno po intenzi vno. Vakvoto odnesuvawe na naseleni eto na ovoj pazaren segment vo gol ema merka mo`e da se objasni so padot na kamatnite stapki na dr`avni te hartii od vrednost, {to poka`uva mnogu pogol ema ~uvstvitelnost na sektorot naseleni e na promenite vo pri nosot na hartii te od vrednost vo odnos na promenite na pri nosot na depozitite ({to e i o~ekuvano, imaj}i ja predvid ulogata na depozitite na osnovna forma na vlo`uvawe na sredstvata na naseleni eto, kako i aukci skoto formirawe na kamatnite stapki na dr`avni te zapisi, nasproti odnapred utvrdeni ot pri nos na depozitite).

Grafikon 26

U~estvo na naseleni eto na pazarot na dr`avni zapisi i kamatna stapka na dr`avni te zapisi*
(vo %)

*Prosek od kamatni te stapki na dr`avni zapisi so dostasuvawe od tri i {est meseci.

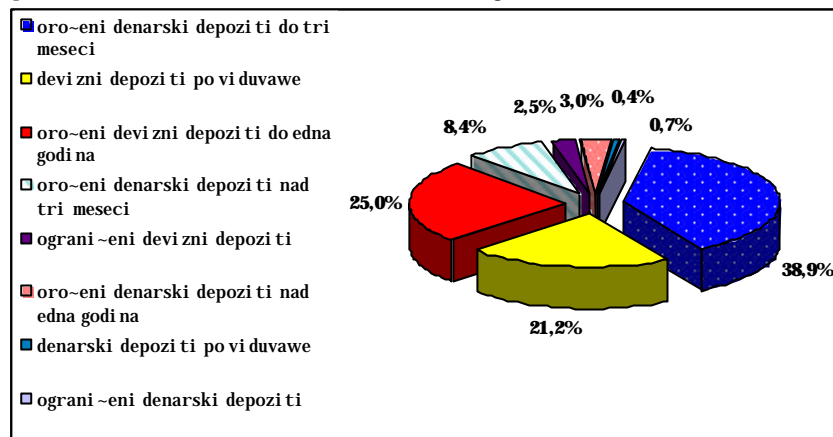
I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

...pri pad na depozitite na pretpri jatijata

Kvartal nata di namika na depozitite na korporativni ot sektor vo vtorigot kvartal na 2006 godi na (kvartal no namaluvawe od 2,3%) be{e determi ni rana od kratkoro~ni ot depoziten potencijal. Taka, kratkoro~ni te depoziti na pretpri jatijata zabele`aa pad na kvartal na osnova od 3,1%, reflektiraj}i gi zna~itelni te odlivi na sredstva od denarski te smetki na pretpri jatijata za kupuvawe na dr`aven kapital vo oddelni kompanii („Telekom“, banki, apteki, PI OM). Od druga strana, pretpri jatijata vo ovoj kvartal kumuliraa sredstva na svoi te devi zni smetki (porast na devi zni te depoziti na pretpri jatijata od 8,3%), {to korespondira so kvartal ni ot porast na i zvozt na stoki od 24,1%.

Graf i kon 27
Struktura na depozi ti te na pretpri jati jata
(prose~no u~estvo vo vtori ot kvartal na 2006 godi na)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

6.

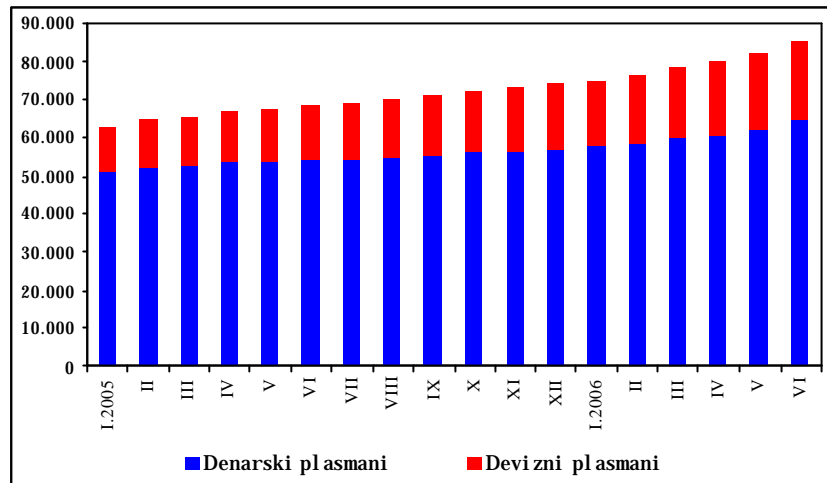
Plasmani i kamatni stapki na banki te

Intenzivirana kredit na aktivnost na banki te

Vo vtori ot kvartal na 2006 godi na e registri rano zna~ajno intenzivirane na kreditnata aktivnost na banki te, { to uslovi visok kvartal en porast od 9% na vkupni te plasmani na banki te kaj privatni ot sektor (nasproti 6,2% vo prethodni ot kvartal i 4,5% vo vtori ot kvartal na 2005 godi na). Intenzivnata kreditna aktivnost e karakteristi ~na za kreditni ot pazar vo posledni te tri godi ni i vo golema merka pretstavuva odraz na inicijalno niskotoni vo na finansiska intermedijacija. Pritoa, kreditnata ekspanzija e karakteristi ~na za re~isi site zemji vo tranzicija, kako prirodna tendencija za prodlabo~uvawe na stepenot na finansiska intermedijacija. Vo Republi ka Makedoni ja, vo sporedba so ponapredni te zemji vo tranzicija, krediti te s~u te se odr`uvaat na relativno niskotoni vo i rastat so pobavna di nami ka, { to delumno se dol `i na relativno bavnoto prilagoduвање na kreditni ot pazar na banki te. Ottuka, eventualnoto natamo{no zabrzuvawe na kreditni ot rast se o~ekuva da generira stimulativni efekti vrz vkupnata ekonomska aktivnost vo zemjata, bez negativni makroekonomski implikacii. Godi{ni ot porast na plasmani te kaj privatni ot sektor iznesuva 26,3%.

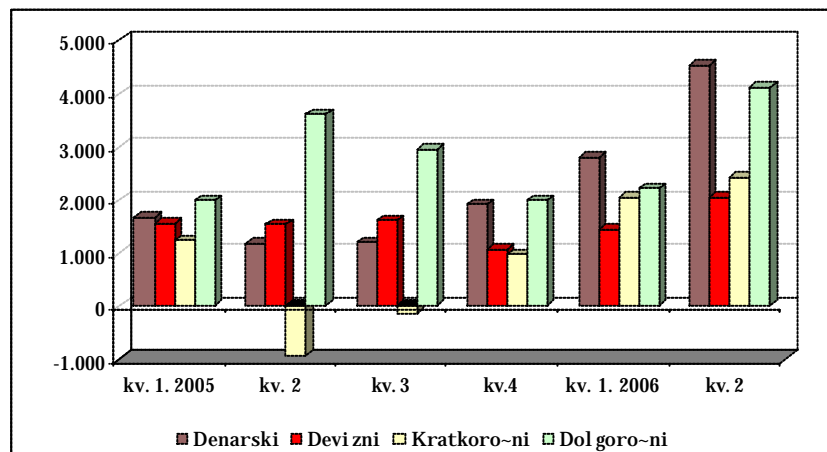
Graf i kon 28
Pl asmani na banki te po val uta
(vo mi li oni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

I ntenzi vi ranata kredi tna akti vnost na banki te vo vtori ot kvartal mo` e da se objasni so vlijani eto na nekol ku f aktori: a) porast na depozit ite kako osnova na kredit nata akti vnost; b) poakti vno kori stewe na raspol o` lvi ot devizen potenci jal od strana na banki te; v) akti vno kori stewe kredit i od stranstvo, nameneti za f i nansi ska poddr{ ka na pri vatni ot sektor; g) del umno porel aksirani uslovi za kredit irawe, vo uslovi na podobra li kvi dnosna pozi ci ja na banki te, povi sok stepen na konkurenci ja i pozi ti vni percep ci i za vkupnata ekonomska akti vnost²⁸; d) porast na pobaruva~kata na kredit i od strana na pretprijatijata i nasel eni eto.²⁹

Graf i kon 29
Kvartal ni promeni na odde l ni kompo nenti na vkupni te kredit i
(vo mi li oni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Vtorti ot kvartal na 2006 godina se karakterizira so natamo{ no i ntenzi vi rawe na pobaruva~kata na denarski kredit i, pri zajaknata ori entaci ja na pri vatni ot sektor za zadol ` uvawe na

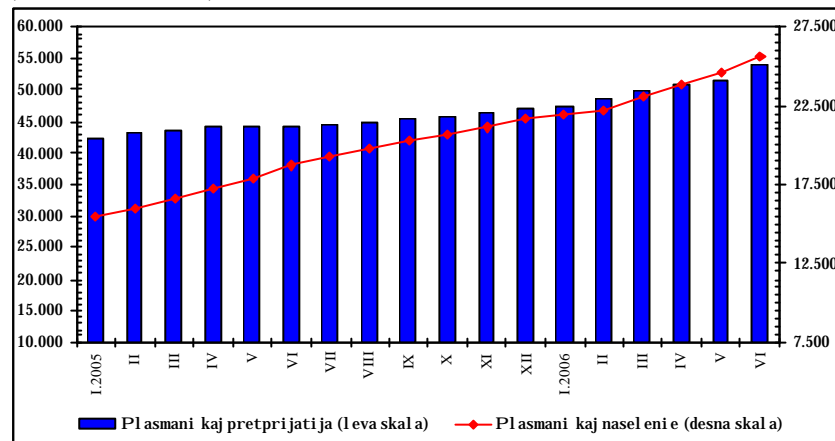
²⁸ Sogl asno so rezul tati te od Anketata za kredit nata akti vnost na banki te za juni 2006 godi na.

²⁹ Sogl asno so rezul tati te od Anketata za kredit nata akti vnost na banki te za juni 2006 godi na.

dolg rok. Sledstveno, denarskite³⁰ i dolgoro~nite krediti imaa dominantno vlijanie vrz porastot na vkupnite krediti, pridonesuvaj}i so 69% i 62,8%, soodvetno za kvartal nata promena na vkupni te krediti. Analizata na kvartal ni te promeni vo ramki na ro~nata i valutnata struktura na vkupnite plasmani vo prethodnata i tekovnata godina poka`uva zna`ajno zajaknuvawe na rastot na denarskite plasmani vo prvite dva kvartala na 2006 godina. Vakvite dvi`ewa glavno ja odrazuvaat zgolemenata pobaruva~ka na denarski krediti od strana na pretprijatijata, uka`uvaj}i na preferencite na korporativni ot sektor kon zadol`uvawe vo doma{ na valuta (ova se odnesuva na zadol`uvawe vrz osnova na krediti so i bez devi zna klauzula).

Graf i kon 30
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

**Zgolemeno
kredit irawe na
naseleni et o i
pret prijat ija**

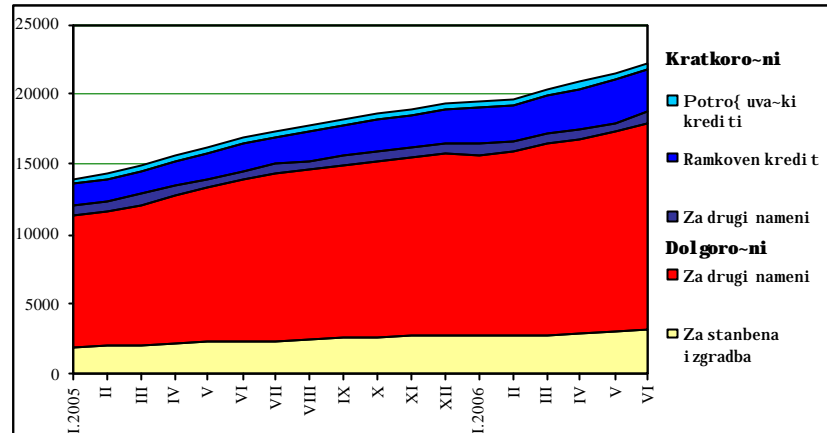
Vo tekot na vtivot kvartal na 2006 godina bankite prodol`ija da go nadopolnuvaat finansiski ot potencijal na naseleni eto preku odobruvawe ramkovni³¹, stanbeni i krediti za drugi nameni. Taka, na krajot na juni 2006 godi na, vo odnos na krajot na prethodni ot kvartal, vkupni te plasmani na naseleni eto se zgolemija za 10,9%. Vo tekot na kvartal ot najintenzivno be{e dolgoro~noto krediti rawe na naseleni eto vo doma{ na valuta, { to pretstavuva dopolnitelen stimul vo pottiknuvaweto na pobaruva~kata i posredno, na i investici skata akti vnost vo zemjata. Porastot na kratkoro~ni te krediti na naseleni eto vo najgol em del e generiran od povisokoto nivo na ramkovni krediti (pridonesuvaj}i so 79,7% za porastot na vkupni te kratkoro~ni krediti na naseleni eto), { to se dol`i glavno na ednostavnata administrativna procedura za zadol`uvawe. Na godi { na osnova (juni 2006 godi na / juni 2005 godi na) vkupni te plasmani na naseleni eto se povi soki za 37,1%.

³⁰ Vkl u~eni se i denarski te plasmani so devi zna klauzula.

³¹ Negati vni salda po tekovni smetki.

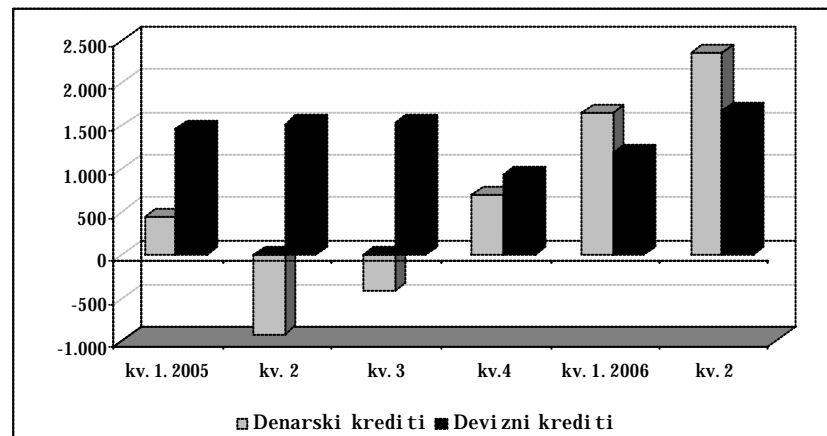
Grafikon 31
Distribucija na denarskite krediti na naselenieto po oddelni vidovi krediti
(vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Analizata na kvartalната dinamika na kreditite na naselenieto poka`uva relativno visoka neelasti~nost na pobaruva~kata na krediti od strana na naselenieto na promeni te na kamatni te stapki. I meno, i pokraj visokite kamatni stapki (so tendencija na namaluvawe vo 2006 godina), registrirano e permanentno pro{ i ruvawe na kreditnata izlo`enost na banki te kon sektorot „naselenie“. Sl abata responzivnost na krediti te na naselenieto na kamatni te stapki delumno mo`e da se objasni so domi nantnoto zna~ewe na visi nata na mese~nata rata za otp l ata na kreditot za odluki te na naselenieto za zadol`uvawe, kako i so zna~eweto na bankarski te krediti kako bi ten dopolni tel en i zvor za f i nansi rawe na li ~nata potro{ uva~ka na naseleni eto.

Grafikon 32
Kvartal na promena na denarskite i deviznite krediti na pretprijati jata
(vo milioni denari)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

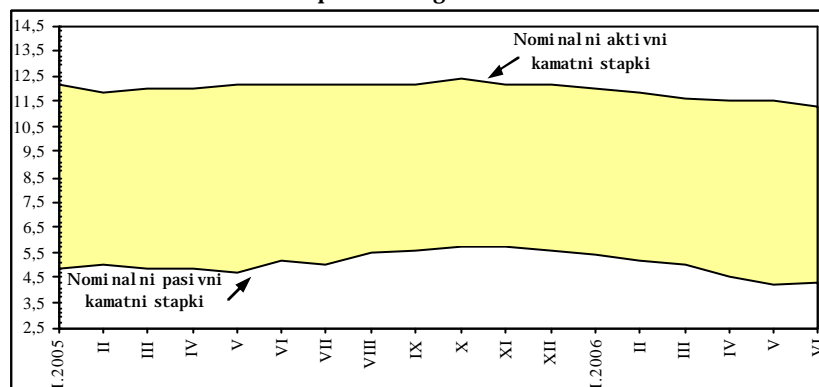
Vo uslovi na nedovol no razvi en i pl i tok f i nansi ski pazar, bankarski te krediti pretstavuvaat zna~aen izvor za dopolni tel no f i nansi rawe na pretprijati jata. Sledstveno, i vo vtori ot kvartal na 2006 godina vkupni te plasmani na pretprijati jata zabele`aa porast od 8,1% na kvartal na osnova, pridonesuvaj}i so 61,5% za porastot na vkupni te plasmani. Od aspekt na val utnata struktura, denarski te plasmani, po vi soki ot porast vo prethodni ot kvartal, vo

vtori ot kvartal na 2006 godina prodol`ija da rastat so zabrzana dinamika, pridonesuvaj}i so 58,5% za kvartal nata promena na vkupnite plasmani na preprijatijata. So toa prodol`i trendot na intenzivirawe na pobaruva~kata na denarski krediti od strana na preprijatijata zapo~nat vo po~etokot na 2006 godina. S~ pogol emoto zna~ewe na krediti raweto na preprijatijata vo denari se potvrduva i so negovoto u~estvo vo porastot na vkupnite denarski krediti. Taka, 54,8% od rastot na vkupnite denarski krediti vo prvoto polugodie na 2006 godina se odnesuvaat na krediti plasirani kaj korporativni ot sektor, za razlika od 2005 godina, koga denarskite plasmani na preprijatijata imaa negativen pridones vo godi}ni ot porast na vkupnite denarski plasmani. Analizata na ro~nata struktura poka`uva po intenzi ven porast na dolgoro~nite plasmani, nasproti porastot na kratkoro~nite plasmani, }to uslovi pozitivni pomestuvawa vo ro~nata struktura na vkupnite plasmani na preprijatijata izrazeni preku zgolemeno u~estvo na dolgoro~nite plasmani. Godi}nata stapka na porast na vkupnite plasmani na preprijatijata iznesuva 21,9%.

Grafikon 33

Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*

* Se odnesuvaat na denarski krediti i depozi ti za site ro~nosti i sektori, pri }to se vku~eni i denarski te krediti i depozi ti so valutna klauzula. I zvor: Narodna banka na Republ ika Makedonija.

Umereno namaluvawe na kamatni te stapki na bankite vo vt oriot kvartal

Vo vt oriot kvartal na 2006 godina, vo domenot na kamatnata pol i tika na bankite bea registri rani pozi tivni promeni vo nasoka na umereno namaluvawe na denarski te kamatni stapki na bankite. Taka, prose~nata ponderirana aktivna kamatna stapka na denarski krediti za site rokovi i sektori vo juni 2006 godina iznesuva 11,3%, nasproti 11,6% vo mart 2006 godina. Pri toa, vo ramki na aktivni te kamatni stapki na denarski krediti pozna~ajno namaluvawe e zabele`ano kaj kamatnata stapka na kratkoro~nite krediti bez valutna kaluzula na naseleni eto (od 18,4% vo mart 2006 godina na 17,7% vo juni 2006 godina). Prose~nata ponderirana pasivna kamatna stapka na denarski depozi ti za site rokovi i sektori vo juni 2006 godina iznesuva 4,3%, }to pretstavuva namaluvawe od 0,7 procentni poeni na kvartal na osnova. Poi ntenzi vnoto namaluvawe na pasivnata vo odnos na namaluvaweto na aktivnata kamatna stapka uslovi pro} i ruvawe na kamatnata margina, koja vo vt oriot kvartal vo prosek iznesuva 7,1 procenten poen (6,6 procentni poeni vo prethodni ot kvartal). Prose~ni te ponderirani kamatni stapka na devizni krediti i depozi ti za site rokovi, sektori i valuti na kvartal na osnova se zgolemija za 0,1 procenten poeni vo juni 2006 godina iznesuvaat 8% i 1,5%, soodvetno.

Prilog 4**Rezime na rezultate od Anketata za kreditna aktivnost od juni 2006 godina³²**

Re~isi polovina od bankite gi ocenuvat **uslovi te za kredit irawe na korporativniot sektor** vo вториот kvartal na 2006 godina kako nepromeneti, dodeka ostanatata polovina od anketirani te banki gi oceniva kako delumno porelaksirani. Pritoa, **kako faktori { to delumno pridonele za relaksirawe na uslovi te za kredit irawe** pove}e od polovina od bankite gi naveduvat likvidnosnata pozicija na bankata, konkurencijata od drugi banki, kako i pozitivnite percepcii za vkupnata ekonomska aktivnost i za perspektivite na grankata na koja £ pri pala pretprijati eto. [to se odnesuva na odredeni **konkret ni uslovi**, 53,3% i 20% od bankite uka`uvaat na delumno, odnosno zna~itelno namaluvawe na kamatnite stapki. Pritoa, odgovorite na bankite vo vrska so **efektite na monetarnata politika** vo najgolema merka upatuvaaat na delumno ili na nezna~itelno vlijani e na promenite na monetarnata pol i ti ka vrz kamatnata pol i ti ka na bankite.

Od aspekt na procenata na kreditnata sposobnost na klientite kako faktori so iskl u~itel na va`nost pri ocenata na kreditnata sposobnost na pretprijatijata, najgol em broj od bankite gi smettat poznavaweto na klientot preku deloven odnos, proceneti ot bonitet na klientot, kvalitetot na investici ski ot proekt i kvalitetot na upravuvawe so pretprijati eto. Voedno, polovina od bankite kako mnogu va`ni faktori gi naveduvat lojalnosta kon bankata, kapitalnata mo} na klientot i negovite pri hodi.

Na stranata na pobaruva~kata na krediti na korporativni ot sektor vo вториот kvartal na 2006 godina, so iskl u~ok na pobaruva~kata na krediti na gol emi te pretprijati ja, za koja 64,3% od bankite i zjavuvaat deka e nepromeneta, odgovorite za ostanati te vidovi krediti se re~isi identi ~no distribuirani pome lu nepromeneta i delumno zgol emena pobaruva~ka. Pritoa, pogol em del od bankite gi naveduvat potrebite za finansirawe vo osnovni sredstva i vo obrten kapital kako faktori { to delumno pri donesuvaat za porast na pobaruva~kata na krediti.

O~ekuvawata na bankite za tretiot kvartal na 2006 godina vo najgolema merka se vo nasoka na nepromenetost na uslovi te za krediti rawe, dodeka 66,7% od bankite o~ekuvaat del umen porast na pobaruva~kata na krediti.

Vo вториот kvartal na 2006 godina, **promenite na uslovi te za kredit irawe na sekt orot „naselenie“** kaj najgol em del od bankite se vo nasoka na povisok stepen na relaksiranost. Ova e osobeno izrazeno kaj segmentot na potro{ uva~ki krediti, kade 66,7% od bankite del umno gi relaksi rale uslovi te za krediti rawe. Pritoa, konkurencijata od drugi banki e navedena kako **faktor { to delumno, odnosno zna~itelno pridonesuva** za relaksirawe na uslovi te za krediti rawe za potro{ uva~ki celi (66,7% i 20% od bankite, soodvetno). Od **aspekt na specifi ~nite uslovi za odobruvawe na potro{ uva~ki te krediti**, 40%, odnosno 26,7% od bankite uka`uvaat na delumno, odnosno zna~itelno namaluvawe na

³² Anketata za kreditnata aktivnost za prvpat e sprovedena vo juli 2006 godina i se odnesuva na ostvaruvawata za вториот kvartal i o~ekuvawata za tretiot kvartal na 2006 godina. Anketata }e se sproveduva na redovna kvartal na osnova. So prvata Anketa bea anketirani 16 banki, a odgovori dostavi ja 15 banki.

kamatnata stapka. Pri toa, isto kako i na segmentot na krediti rawe na korporativni ot sektor, i na ovoj segment od kreditni ot pazar odgovorite na bankite vo vrska so **efektite na monetarnata politika** vo najgolema merka upatuvaat na delumno ili nezna-itelno vlijanie na promenite na monetarnata politika vrz kamatnata politika na bankite.

Vo vtorigot kvartal na 2006 godina, najgolem del od bankite uka`uvaat na delumno **zgolenuvawe na pobaruva-kata na stanbeni i na potro{uva-ki krediti**, pri {to smetaat deka perspektivite na pazarot za stanbena izgradba, doverbata na potro{uva-ite i potrebite za finansirawe na potro{uva-kata na trajni dobra se faktori {to vlijael e vo ova nasoka.

Od aspekt na o-ekuvawata za tretiot kvartal, okolu polovina od bankite ne o-ekuvaat promeni kaj uslovite za kreditirawe, dodeka vo tretiot kvartal na 2006 godina re~isi dve tretini od bankite o-ekuvaat delumen porast na pobaruva-kata na krediti, pri {to vakvite o-ekuvawa se odnesuvaat na site segmenti na pazarot na krediti na naseleni eto.

7.

Finansiski pazari

7.1. Berza

Pad na vkupni ot berzanski promet vo vtorigot kvartal na 2006 godina...

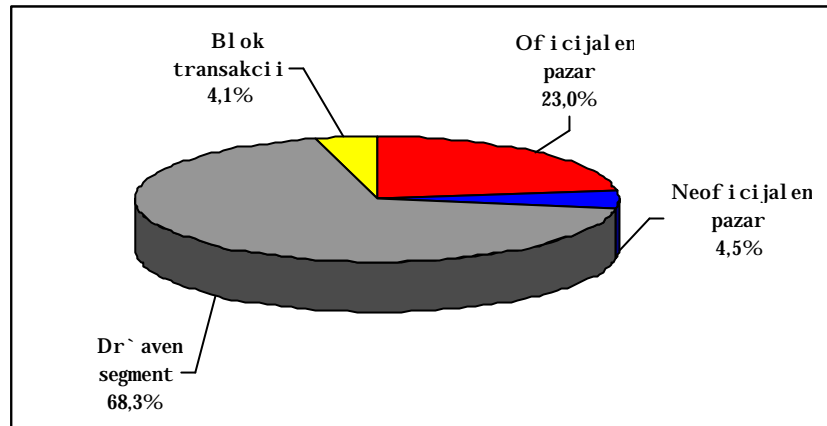
Vkupni ot berzanski promet (vklu-itelno blok-transakcii i dr`aven segment) vo vtorigot kvartal na 2006 godina bele`i namaluvawe od 30% vo odnos na prethodni ot kvartal. Padot se dol`i na visokata sporedbena osnova, odnosno na isklu-itelno visokata berzanska aktivnost vo prvot kvartal zaradi realizirane blok-transakcii na oficijalni ot i neoficijalni ot pazaren segment na Berzata preku koi se izvr{i prod`ba na dr`avnite akcii vo AD „ESM - Distribucija“ na stranski investitor. Taka, vo vtorigot kvartal na 2006 godina, prometot ostvaren so klasi~no trguvawe (bez blok-transakcii) bele`i porast od 23,7% vo odnos na prvot kvartal od godinata, pri porast na prose~ni ot dneven berzanski promet od 25,2% i realizirani 153 transakcii, vo prosek, dnevno. Kvartalni ot porast na trguvaweto na Berzata vo najgolem del e rezultat na prometot realiziran na dr`avni ot segment so javni berzanski aukcii, pred s{ zaradi prod`bata na eden paket akcii (od 9,9%) na „Makedonski telekomunikacii“ a.d. Skopje, prod`bata na udelite od JZU „Gradska apteka“ Skopje, prod`bata na paketite na akcii vo sopstvenost na PI OM, kako i zaradi javnite berzanski aukcii so akcii na nekolku banki realizirani na segmentot na koj trguva dr`avata.

Najzna~aen pri dones za zgolemeni ot promet na dr`avni ot segment ima prod`bata na del od dr`avnite akcii vo „Makedonski telekomunikacii“. I meno, na 13.05.2006 godina Ministarstvoto za ekonomija ja objavi prod`bata na 45,125% obi~ni akcii na „Makedonski telekomunikacii“ a.d. Skopje vo dr`avna sopstvenost, koi bea ponudeni na javni aukcii na Makedonska berza vo periodot od 5 do 9 juni 2006 godina. Od ~etirite ponudeni paket-akcii (so poedine~no u-estvo od 9,9% vo ponudenite akcii), be{e prodaden samo eden paket-akcii vo iznos od 3,6 milijardi denari (60,3

milioni evra, kade kako kupuva~ se javuva istata kompanija). Od ostanatite 5,525% akcii ponudeni na slobodna prodaba bea prodadani 0,9% vo iznos od 153,8 milioni denari.

Grafikon 34

Struktura na berzanski ot promet vo vtori ot kvartal na 2006 godi na

I zvor: „Makedonska berza“ a.d. Skopje.

Zna-aen porast na promet ot ost varen so klasi~no t rguvawe...

I stovremeno, zna~itelno pogolemo trguvawe ima{e i so akcii te na kotirani te kompani na Berzata, kako i so dr`avni te obvrznici. I meno, prodaba te na akcii te, osobeno na kotirani te banki, vo april i maj se eden od dvi`e~kite faktori na rapidno zgolemuvawe na prometot vo analizirani ot period. Zna-aen pridones za zgolemeni ot promet so dr`avni obvrznici ima{e trguvaweto so obvrznicata za denacionalizacija od pettata emisija, koja se prodava{e po relativno visoka pazarna cena vo odnos na nominalnata vrednost. Vrzi investici skite odluki na kupuva~ite i prodava~ite na akcii na berzata vlijaat i op{ti ot politi~ki i ekonomski ambient vo dr`avata, najvite za prezemawe na kompani te od strana na strategiski investitori, kako i berzanski te trendovi so akcii te na srodni kompani vo regi onot.

Vo juni 2006 godina, vo vkupni ot promet realiziran na Berzata, stranski te investitori u~estvuvaat so 7,60% na stranata na kupuvawata i 1,54% na stranata na prodaba te³³. Na krajot na juni 2006 godina, sporedeno so sostojbata na krajot na mart 2006 godina, e registri rano malo zgolemuvawe na u~estvoto na stranski i investitori vo vkupni ot kapital na site kotirani kompani na oficijalni ot pazar na Berzata i vo vkupnata nominalna vrednost na kotirani te obvrznici³⁴ (14,90% vo juni, nasproti 14,32% na krajot na mart 2006 godina). Pri toa, 12,56% se vo sopstvenost na stranski pravni lica, a ostanatite 2,34% se poseduvani od stranski fizi~ki lica. Na krajot na juni 2006 godina, stranski te pravni i fizi~ki lica u~estvuvaat so 16,81% i 1,06%, soodvetno, vo vkupni ot kapital na kotirani te kompani, dodeka u~estvoto vo nominalnata vrednost na kotirani te obvrznici iznesuva 6,17% i 4,27%, za stranski te pravni i fizi~ki lica, soodvetno.

Na krajot na juni 2006 godina na oficijalni ot pazaren segment na Berzata kotiraa pedeset akcionerski dru{tva, {to pretstavuva nepromenet broj vo odnos na krajot na mart 2006 godina.

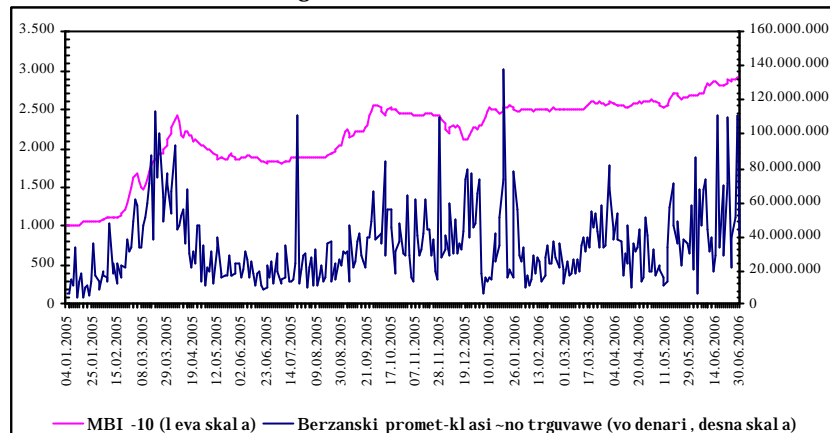
³³ Spored podatoci od Centralen depozi tar na hartii od vrednost.

³⁴ Spored podatoci od Centralen depozi tar na hartii od vrednost.

Graf i kon 35

Makedonski berzanski indeks (MBI -10) i berzanski promet ostvaren so klasi~no trgovawe

I zvor: „Makedonska berza“ a.d. Skopje.

...i novi rekordni vrednost i na berzanski ot indeks

Vo tekot na april i maj Makedonski ot berzanski indeks MBI -10³⁵ generalno ima{ e raste~ki trend, i ako bea zabele`ani i odredeni periodi na stagnacija ili opa|awe. Od druga strana, vo juni be{ e registriran rapiden porast na indeksot, pri { to kratkotrajni padovi na vrednosta se zabele`ani edinstveno vo periodi te po ekcesiven porast na indeksot. Na 30.06.2006 godina vrednosta na berzanski ot indeks iznesuva{ e 2.911,68, a na 29.06.2006 godina zabele`a rekordna vrednost od po~etokot na 2005 godina, dostignuvaj}i nivo od 2.912,49. Vrednosta na indeksot na krajot na vtiro ot kvartal na 2006 godina vo sporedba so krajot na prethodni ot kvartal, uka`uva na prose~en porast na cenite na akcii te na desette kompanii { to go so~inuvaat indeksot od 12,31%. Vo sklad so vakvi ot trend, pazarnata kapitalizacija na desette najlikvidni kompanii kotirani na ofi cijalni ot pazaren segment vo vtiro ot kvartal na 2006 godina iznesuva 28.416,6 milioni denari, nasproti 25.637,2 milioni denara na krajot na prethodni ot kvartal.

7.2. Pazar na dr`avni hartii od vrednost

Vo vtiro ot kvartal na 2006 godina na ofi cijalni ot pazar na Berzata bea trgovani dr`avni obvrznici vo vrednost od 789,8 milioni denari, { to pretstavuva porast od 13,3% vo odnos na trgovani ot iznos vo prethodni ot kvartal. Porastot pred s{ se dol`i na transakcii te so obvrznici te za denacionalizacija od pettata emisija, na koi otpa|a i najgol em del od prometot, kako i na investicii te na pri vatni te penziski fondovi.

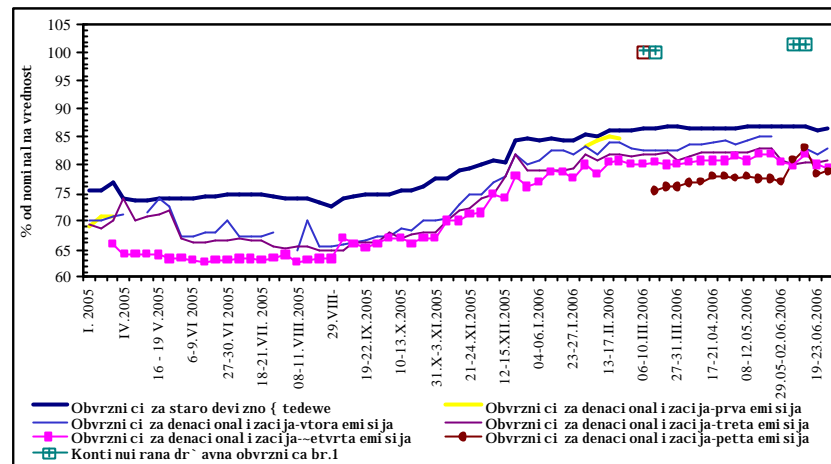
Vo tekot na kvartal ot, dr`avni te obvrznici se trguvaa po cena od 76,7% (Obvrznicata za denacionalizacija od pettata emisija) do 101,6%³⁶ od nominalnata vrednost (Kontinuirana obvrznica br.1).

³⁵ Cenoven indeks ponderiran so pazarnata kapitalizacija, konstruiran vrz osnova na obi~nite akcii na deset kotirani dru{tva na ofi cijalni ot pazar.

³⁶ Intervalot e utvrden согласно so poslednata prose~na nedelna cena na trgovawe na obvrznici te vo ramki na analizirani ot kvartal.

Graf i kon 36
Dvi `ewe na ceni te na dr `avni te obvrzni ci

I zvor: „Makedonska berza“ a.d. Skopje.

Na sedniciata odr`ana na 26.06.2006 godina, Odborot na direktori na Makedonska berza donese odluki za kotacija na Konti nui rana dr `avna obvrzni ca br.1³⁷ vo 2006 godi na, Obvrzni ci te za sanacija na „Stopanska banka“ a.d. Skopje³⁸ i na Obvrzni ci te za nadomestuvawe na selektivni krediti na NBRM³⁹ izdadeni od Republika Makedonija. Voedno, od 30.06.2006 godi na, Berzata zapo~na da presmetuva i da objavuva Indeks na obvrzni ci na „Makedonska berza“ a.d. Skopje (OMB).⁴⁰

³⁷ Konti nui ranata dr `avna obvrzni ca br. 1 be{e izdadena na 03.05.2006 godi na vo vkupna vrednost od 250,01 milioni denari, kotiraweto na Berzata zapo~na na 28.06.2006 godi na, a od 01.07.2006 godi na so nea }e se trguva i na Pazarot preku {al ter. Nominalnata vrednost na edna obvrzni ca e 10.000 denari, so kuponska kamata od 9% godi {no, pri {to nominalnata vrednost }e se isplati po istekot na dve godini od izdavaweto na obvrznicata, a kamatatata edna{ godi {no vo peri od od dve godini.

³⁸ Obvrznicite za sanacija na „Stopanska banka“ a.d. Skopje se izdadeni na 16.03.1995 godi na vo vkupna vrednost od 1.302,6 milioni denari. Na 01.06.2006 godi na bea evidenti rani vo Centralni ot depozitar na hartii od vrednost za da se izvr{ i nivno dematerijalizi rawe, pri {to nivnoto kotiraweto na Berzata zapo~na na 28.06.2006 godi na, a od 01.07.2006 godi na so niv }e se trguva i na Pazarot preku {al ter. Nominalnata vrednost na edna obvrzni ca e eden denar, so kamata vo visina na eskontnata stapka na NBRM, pri {to isplatata na glavnicata }e se vr{ i vo ednakvi godi {ni rati (vo april) zaklu~no so 2010 godi na, a kamatatata edna{ mese~no.

³⁹ Obvrznicite za nadomestuvawe na selektivni krediti na NBRM bea izdadeni na 16.03.1995 godi na vo vkupna vrednost od 1.039,3 milioni denari. Na 01.06.2006 godi na bea evidenti rani vo Centralni ot depozitar na hartii od vrednost za da se izvr{ i nivno dematerijalizi rawe, pri {to nivnoto kotiraweto na berzata zapo~na na 28.06.2006 godi na, a od 01.07.2006 godi na so niv }e se trguva i na Pazarot preku {al ter. Nominalnata vrednost na edna obvrzni ca e eden denar, bez kamata, pri {to nominalnata vrednost }e se isplati odedna{ na 01.04.2020 godi na.

⁴⁰ Indeksot OMB e sostaven od obvrznicite za staro devizno { tedewe i Obvrznicite za denacionalizacija od 1, 2, 3, 4 i 5 emisija, pri {to po~etnata vrednost na OMB e 100. OMB e cenoven indeks ponderiran so prometot, so ograni~uvawe deka udelot na ni tu edna obvrzni ca vo sostavot na indeksot ne smee da nadmi nuva 30%.

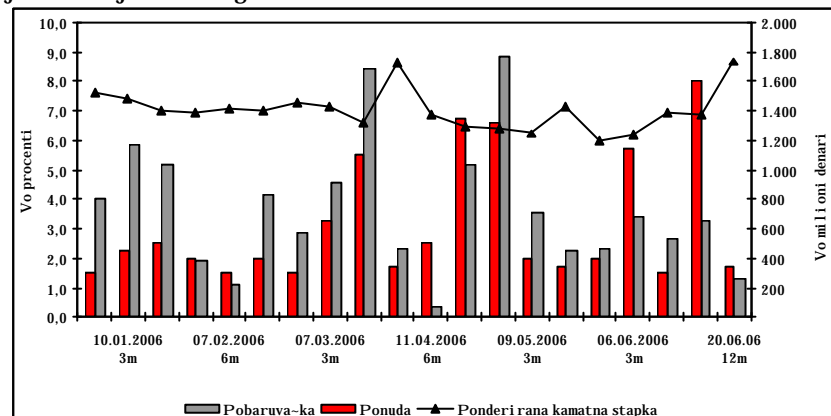
**Vo vt oriot kvart al
poglema pobaruva~ka od
ponuda na trimese~ni
dr`avni zapisi**

Vo vt oriot kvartal na 2006 godi na, soglasno so odnapred utvrdeni ot kalendar za emi si ja na dr`avni hartii od vrednost⁴¹ na primarni ot pazar na dr`avni hartii od vrednost bea odr`ani { est aukcii na trimese~ni dr`avni zapisi. Vkupni ot ponuden iznos na dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od tri meseci⁴² iznesuva{ e 6.219,8 milioni denari, be{ e pobaruvan iznos od 5.286,9 milioni denari, a vkupnata realizacija iznesuva{ e 4.469,7 milioni denari. Na aukciite odr`ani vo tekot na vt oriot kvartal, prose~nata ponderirana kamatna stapka na dr`avnite zapisi so rok na dostasuvawe od tri meseci iznesuva{ e 6,41%, nasproti 6,92% vo prvi ot kvartal na 2006 godi na.

Vo ramki na kvartal ot, realizirani ot iznos se dvi`i od 68,5% vo maj do 100% od pobaruvani ot iznos na trimese~ni dr`avni hartii od vrednost vo juni. I meno, za razlika od april i maj, koga pobaruva~kata ja nadmi nuva{ e ponudata, vo juni, ponudeni ot iznos za pove}e od dvojno ja nadmi nuva pobaruva~kata, pri { to na dvete odr`ani aukcii vo juni ponudeni ot iznos na trimese~ni dr`avni hartii od vrednost ne be{ e apsorbi ran vo celost od strana na krajni te investi tori.

Graf i kon 37

Ponuda, pobaruva~ka i prose~na ponderirana kamatna stapka na dr`avni hartii od vrednost (DHV) na aukciite odr`ani vo peri odot januari - juni 2006 godi na

I zvor: Mi ni sterstvo za f i nansi i na Republ i ka Makedoni ja.

**Vo vt oriot kvart al
ponudata i
pobaruva~kata na
{ est mese~ni dr`avni
zapisi se relativno**

Vo tekot na kvartal ot se odr`aa tri aukcii na dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od { est meseci. Vkupnata ponuda iznesuva{ e 1.150,0 milioni denari, nasproti pobaruvani ot iznos od 1.042,7 milioni denari. Anal izi rano po meseci, osven vo april koga ponudata ja nadmi nuva{ e pobaruva~kata za 7,5 pati, vo maj i juni e registri ran zgolemen interes na investi torite, odnosno pobaruvani ot iznos go nadmi nuva ponudeni ot. Pri toa, prose~nata ponderirana kamatna stapka na { est mese~nite dr`avni zapisi na aukciite odr`ani vo tekot na kvartal ot iznesuva 7,02%, nasproti 7,34% vo prvi ot kvartal na 2006 godi na.

Vo vt oriot kvartal na 2006 godina be{ e odr`ana edna aukcija na dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od dvanaeset meseci. Na odr`anata aukcija realizacijata be{ e vo visi na na pobaruva~kata, a be{ e ponuden pogolem iznos od pobaruvani ot. Prose~nata ponderirana kamatna stapka na odr`anata aukcija

⁴¹ Kalendarot na odr`uvawe na aukciite na dr`avni hartii od vrednost se objavuva odnapred za period od { est meseci, pri { to precizni ot iznos za sekoja aukcija se objavuva ~etiri dena pred odr`uvaweto na aukcijata.

⁴² So vku~eni dr`avni hartii od vrednost za monetarni celi.

iznesuva{ e 8,66% (8,62% na odr`anata aukcija na ednogodi{ ni dr`avni zapisi vo prvi ot kvartal na 2006 godi na).

Prilog5

Analiza na rasponot pome|u maksimalnata i minimalnata kamatna stapka na aukciite na kratkoro~ni dr`avni hartii od vrednost

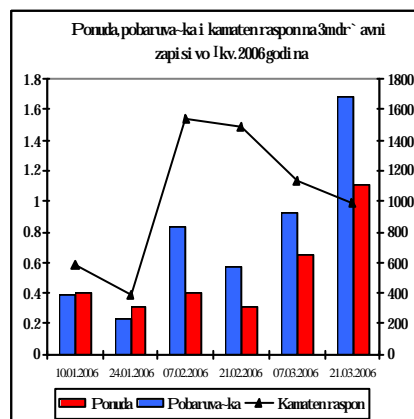
Dvi`eweto na rasponot pome|u maksimalnata i minimalnata kamatna stapka na aukciite na kratkoro~ni dr`avni hartii od vrednost pred s{ e determinirano od odnosot pome|u ponudata i pobaruva~kata, kako i od efikasnosta na informirawena klientite od strana na delovnite banki. Prezenteranata analiza se odnesuva na aukciite na trimese~nite i {estmese~ni dr`avni zapisi, dodeka dvanaesetmese~nite zapisi se iskluzeni od analizata so ogled na mali ot broj na odr`ani aukcii.

Generalno, dokolku pobaruva~kata e mnogu poniska od ponudata na aukciite, bi mo`elo da se realizira nekoja ponuda so visoka kamatna stapka, {to}e go zgolemi rasponot. Vo obratni uslovi, koga pobaruva~kata e mnogu povioka od ponudata, verojatno ne bi se realizirala ponuda po mnogu visoka kamatna stapka, a bi se o~ekovalo kamatni ot raspon da bide pomal. Dokolku ponudata e povioka od pobaruva~kata kontinuirano, ovie kamatni stapki }e porasnat, pa pote{ko bi se predvidelo {to}e se slu~i so rasponot. Sepak, postoi pogolema verojatnost rasponot da se {iri otkolku da se stesnuva, so ogled na toa {to maksimalnata kamatna stapka bi imala tendencija na pobrz porast od minimalnata. Vo obraten slu~aj, odnosno pri kontinuirano povioka pobaruva~ka od ponuda na kratkoro~ni dr`avni hartii od vrednost, osven {to bi se o~ekovalo stesnuvawe na rasponot, mnogu e verojatno da se namalati minimalnata, maksimalnata i prose~nata ponderirana kamatna stapka.

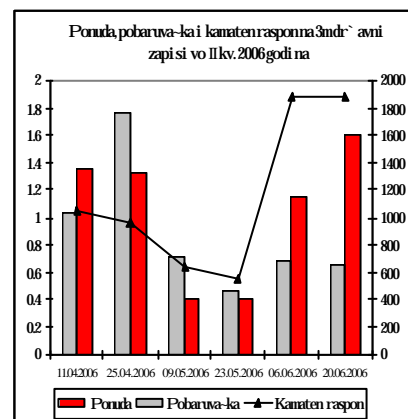
Grafikon 38

Ponuda, pobaruva~ka i kamaten raspon na sekoja od poedine~no odr`anite aukcii na trimese~ni dr`avni hartii od vrednost vo tekot na prvi ot i vtiro ot kvartal na 2006 godi na

prose~na ponuda < prose~na pobaruva~ka prose~na ponuda > prose~na pobaruva~ka
525 milioni denari < 767 milioni denari 1.034 milioni denari > 881 milion denari

Prose~en kamaten raspon 1,02 p.p.
p.p.

Prose~en kamaten raspon 1,16

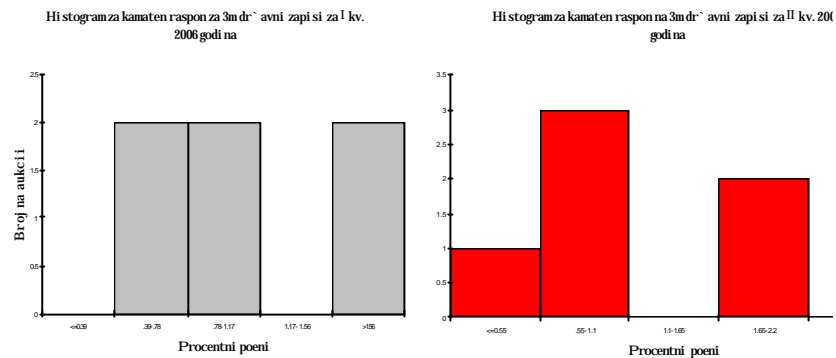
I zvor: Ministarstvo za finansii na Republika Makedonija.

Na aukciite odr`ani vo tekot na vtoriot kvartal na 2006 godina, prose~nata ponuda na trimese~ni dr`avni hartii od vrednost ja nadmi nuva{ e pobaruva~kata, zaradi { to e zabele`ano i pro{iruvawe na prose~niot kamaten raspon. Istovremeno, potesniot prose~en kamaten raspon vo prviot kvartal ja odrazuva pogol emata pobaruva~ka od ponuda na trimese~ni dr`avni hartii od vrednost.

Grafikon 39

Histogram za dvi`eweto na rasponot pome|u maksimalnata i minimalnata kamatna stapka na aukciite na trimese~ni dr`avni hartii od vrednost odr`ani vo prviot i vtoriot kvartal na 2006 godina

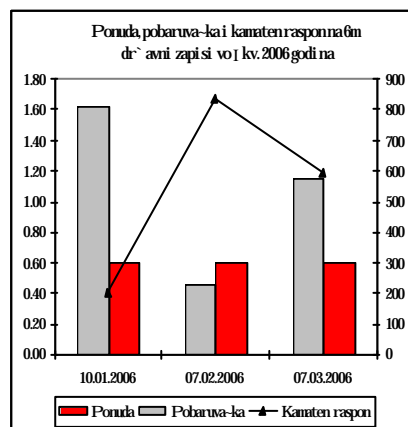

Vo odnos na varijabilnosta na rasponot, histogramite poso~uvaat deka kamatniot raspon na aukciite na trimese~ni dr`avni hartii od vrednost odr`ani vo tekot na prviot i na vtoriot kvartal na 2006 godina, nadmi nuvaat 1,2 procentni poena na samo edna treti na od odr`ani te aukcii.

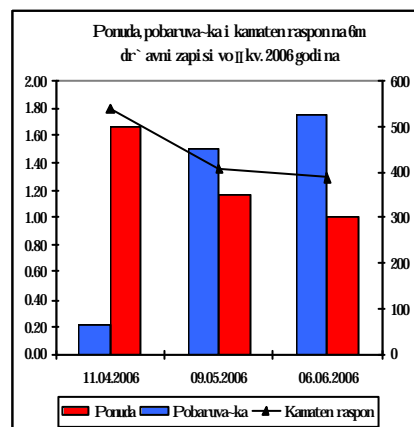
Grafikon 40

Ponuda, pobaruva~ka i kamaten raspon na sekoja od poedine~no odr`ani te aukcii na 6m dr`avni hartii od vrednost vo tekot na prviot i vtoriot kvartal na 2006 godina

prose~na ponuda < prose~na pobaruva~ka prose~na ponuda > prose~na pobaruva~ka
 300 milioni denari < 536 milioni denari 383 milioni denari > 348 milioni denari

Prose~en kamaten raspon 1,09 p.p.

Prose~en kamaten raspon 1,48 p.p.

I zvor: Ministarstvo za finansii na Republika Makedoni ja.

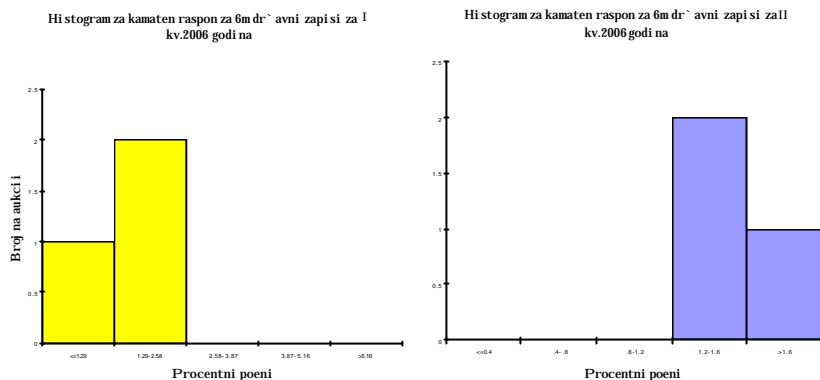
Na aukciite odr`ani vo tekot na vtoriot kvartal na 2006 godina, prose~nata ponuda na { estmese~ni dr`avni zapisi ja

nadmi nuva{ e pobaruva~kata, zaradi { to e zabele`an i pogolem prose~en kamaten raspon. Od druga strana, potesni ot prose~en kamaten raspon vo prvi ot kvartal ja odrazuva zna~itelno pogol emata pobaruva~ka od ponuda na { estmese~ni dr`avni zapisi.

Graf i kon 41

Histogram za dvi`eweto na rasponot pome|u maksimalnata i mi ni malnata kamatna stapka na aukcii te na { estmese~ni dr`avni zapisi odr`ani vo prvi ot i vtori ot kvartal na 2006 godi na

Hi stogrami te poso~uvaat deka na site odr`ani aukcii na { estmese~ni dr`avni zapisi vo tekot na vtori ot kvartal rasponot pome|u maksimalnata i mi ni malnata kamatna stapka nadmi nuval 1,2 procentni poena, dodeka na dve tretini od odr`anite aukcii na { estmese~ni zapisi vo tekot na prvi ot kvartal, kamatnata margi na se odr`ovala nad nivoto od 1,2 procentni poena. Toa zna~i deka kamatni te rasponi na { estmese~ni te zapisi vo vtori ot vo sporedba so prvi ot kvartal na 2006 godi na se pokoncentri rano di stri bui rani vo zonata na povi soki kamatni rasponi (odnosno, povi soki od 1,2 procentni poena). General no mo`e da se konstati ra deka kamatni te rasponi na { estmese~ni te dr`avni zapisi, nabquduvano vo odnos na rasponi te kaj trimese~nite dr`avni hartii od vrednost, se odr`uvaat na povi soko nivo, { to vo najgolem del ja reflektira ponestabilnata pobaruva~ka na dr`avnite hartii so pogolema ro~nost.

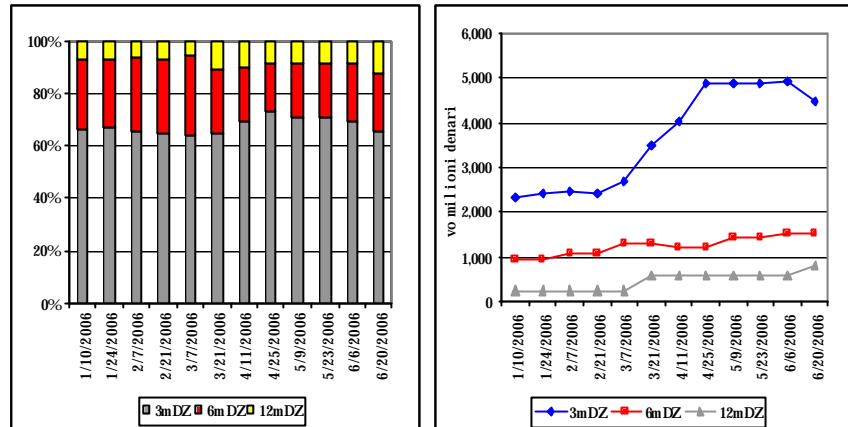
Vkupnata sostojba na izdadeni, a sç u{ te nedostasani za isplata trimese~ni, { estmese~ni i dvanaesetmese~ni dr`avni hartii od vrednost na 30.06.2006 godi na iznesuva 6.824,3 milioni denari, so vku~eni trimese~ni dr`avni zapisi za monetarni celi⁴³. Pri toa, dominantno u~estvo od 65,5% imaat trimese~nite zapisi, vo ~ii ramki izdadeni te, a sç u{ te nedostasani trimese~ni dr`avni zapisi za monetarni celi pretstavuvaat 59,7% (2.669,7 milioni denari).

⁴³ Napomena: vo sostojbata na trimese~ni te dr`avni zapisi e vku~eni iznosot na trimese~nite dr`avni hartii od vrednost za monetarni celi. Zna~ajna razlika pome|u ovie dva tipa dr`avni hartii od vrednost e toa { to spored Zakonot za javen dolg dr`avnite hartii od vrednost za monetarni celi ne se del od javni ot dolg, bi dej}i se izdavaat za potrebi te na monetarnata politika. Voedno, dr`avata nema pravo na raspolagawe so povle~enite sredstva preku izdavawe dr`avni zapisi za monetarni celi, { to e osnovna pri~ina ovie hartii od vrednost da bidat tretirani kako eden vid kvazimonetarna operacija.

Grafikon 42

Struktura i sostojba na nedostasani te dr`avni hartii od vrednost vo periodot januari - juni 2006 godina (so vku~eni DHV za monetarni celi)

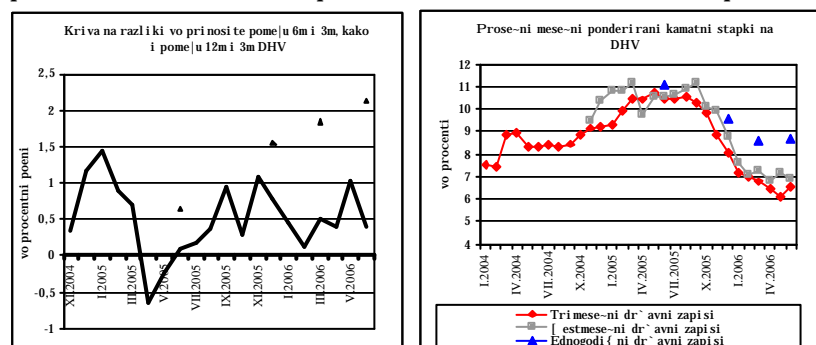

I zvor: Mi ni sterstvo za f i nansi i na Republ i ka Makedoni ja.

Stapkata na prinos na dr`avnite zapisi pretstavuva bazi~na ili minimalna kamatna stapka, so ogled na faktot { to stanuva zbor za bezrizi~no vlo`uvawe, kade izdava~e dr`avata. Kamatnite stapki na dr`avnite zapisi so razli~ni rokovi na dostasuvawe generalno se dvi`at vo ista nasoka, me|utoa mo`ni se isklu~oci. Pri toa, dr`avnite zapisi so podolg rok na dostasuvawe nosat povi sok pri nos, soodvetno na pogol emata premija za ri zik, so ogled na podolgi ot peri od na dostasuvawe. Kri vata na pri nosot na kratkoro~nite dr`avni zapisi vo tekot na vtoriot kvartal ima nagoren trend, zaradi { to se smeta za t.n. "normalna kri va na pri nos". Vakvi ot obli k na kri vata na pri nos, koga kamatni te stapki progresivno rastat so dol`inata na periodot na dostasuvawe, uka`uva deka investitori te o~ekuvaat ekonomijata da raste bez zna~itelni { okovi vo perspektiva od edna godina (so ogled na kratkoro~nosta na dr`avnite zapisi, odnosno na dvanaesetmese~ni ot hori zont na i nvesti rawe).

Grafikon 43

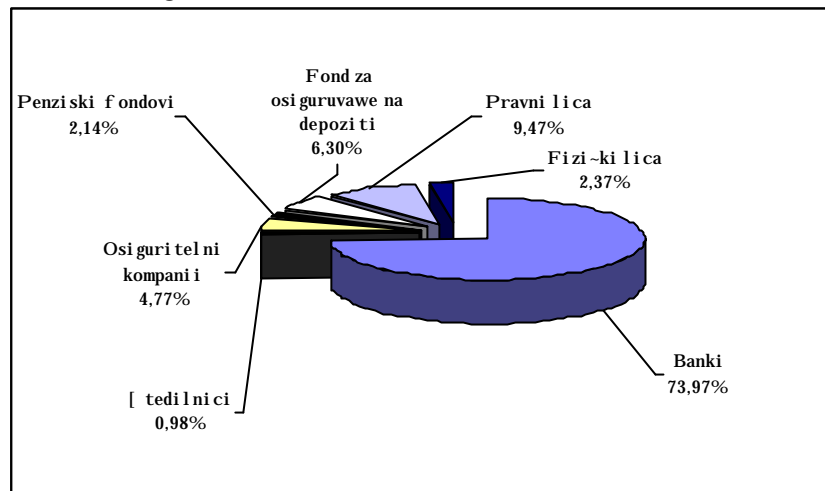
Kri va na razliki vo prinosite pome|u trimese~nite i { estmese~nite dr`avni zapisi i dvi`ewe na prose~nite mese~ni ponderirani kamatni stapki na kratkoro~ni te dr`avni zapisi

Vo vkupnata sostojba na kratkoro~nite dr`avni hartii od vrednost od aspekt na sopstveni~kata struktura domi ni raat banki te so okolu 74%, po koi sleduvaat nef i nansi ski te pravni subjekti so 9,5% i Fondot za osi guruvawe na depoziti so u~estvo od 6,3%. Zaedni ~koto u~estvo na dvata privatni penzi ski f onda vo vlo`uvawata vo kratkoro~ni dr`avni hartii od vrednost i znesuva 2,14%.

Graf i kon 44

Sopstveni ~ka struktura na dr` avni zapisi (3m, 6m i 12m, dr` avni hartii od vrednost so vku~eni dr` avni hartii za monetarni celi) na 30.06.2006 godi na

I zvor: Mi ni sterstvo za f i nansi i na Republ i ka Makedoni ja.

Vo tekot na vtorigot kvartal na 2006 godina, na pazarot preku {alter⁴⁴ bea sklu~eni kupoproda`ni transakcii so kratkoro~ni dr` avni zapisi vo vrednost od 12,4 milioni denari, od koi vrz osnova na zapisi so preostanata ro~nost od eden do tri meseci se realizirani 9,6 milioni denari, dodeka 2,8 milioni denari se odnesuvaat na trguvaweto so zapisi so preostanata ro~nost do eden mesec.

8.

Bi lans na pla}awa

Vo vtorigot kvartal na 2006 godi na vo eksterni ot sektor se ostvareni povolni dvi`ewa izrazeni preku namaluvawe na def i ci tot vo tekovnata smetka od bi lansot na pla}awa vo sporedba so isti ot period od prethodnata godina, kako rezultat pred s` na natamo{ni ot rast na deviznite prilivi od privatni transferi. Pri dones za namal uvaweto na def i ci tot vo tekovnata smetka i maa i povolni te dvi`ewa kaj razmenata na usl ugi i dohod. I stovremeno, povisoki ot deficit vo razmenata na stoki e pridru`en so zgol emena di verzi f i kacija na izvozni te proi zvodni, kako i zgol emen uvoz na oprema i surovini. Od aspekt na finansiraweto, vo kapitalnata i finansiskata smetka vo vtorigot kvartal na 2006 godina e registri ran ponatamo{ en porast na prilivi te vrz osnova na portf ol i o-investicii, a vo ramki na dol`ni ~koto f i nansi rawe, pointenzivnoto zadol`uvawe na privatni ot sektor dovede do porast na dolgoro~ni ot i kratkoro~ni ot nadvore{ en dolg.

⁴⁴ Pazarot preku {alter of i cijal no zapo~na so rabota na 25.04.2005 godi na, a prvata transakcija e sklu~ena na 18.05.2005 godi na. Pri toa, na Pazarot preku {alter se sklu~uvaat kupoproda`ni transakcii so hartii od vrednost nadvor od Berzata i Pazarot na pari i kratkoro~ni hartii od vrednost. Do 30.06.2006 godina na Pazarot se trguva{e so site kratkoro~ni hartii od vrednost izdadeni od Republika Makedonija, a od 01.07.2006 godina, soglasno so dopolnuvawata na Pravilnikot za na~inot i postapkata za trguvawe i poramnuvawe na transakcii so hartii od vrednost (Slu`ben vesnik na RM` br.71/2006) NBRM ja pro{iri pravната regulativa za trguvawe so dr`avni hartii od vrednost na pazarite preku {alter i za dolgoro~nite dr`avni hartii od vrednost (osven obvrznicite za staroto devizno {tedewe i obvrznicite za denacionalizacija).

Povolni te dvi`ewa vo vkupni te transakciji od ekonomski te odnosi so stranstvo vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na dovedoa do porast na bruto devi zni te rezervi.

8.1. Tekovna smetka

Vo vtiori ot kvartal na 2006 godina, godi{ en pad na deficit ot vo tekovnat a smetka od 43,5 %

Vo vtiori ot kvartal na 2006 godina e registrirano namaluvawe na deficitot vo tekovnat a smetka od bilansot na pla}awa na godi{ na osnova, vo uslovi na registrirani pogolemi prilivi na privatni transferi i pomal deficit vo razmenata na uslugi i dohod. Taka, vo vtiori ot kvartal na 2006 godina e ostvaren deficit od 49 milioni evra, koj e pomal za 37,8 milioni evra, odnosno za 95,5 milioni evra vo odnos na isti ot period od 2005 i 2004 godi na, soodvetno.

Tabela 4
Tekovna smetka od bilansot na pla}awa /1
(vo milioni evra)

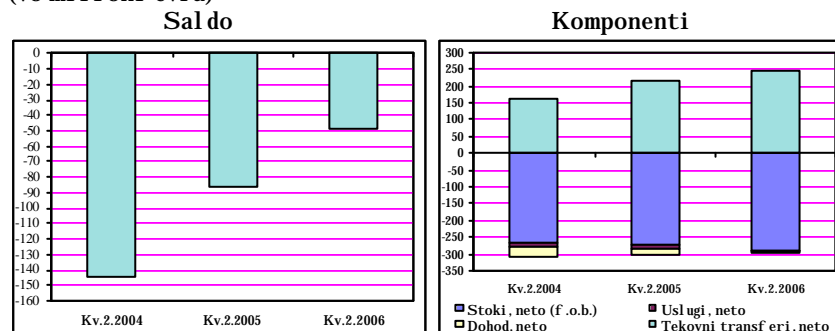
	2005				2006		2006-2005		2006-2005	
	Kv.1	Kv.2	Kv.3	Kv.4	Kv.1	Kv.2	Kv.1	Kv.2	Kv.1	Kv.2
Stoki, neto (f.o.b.)	-145,5	-272,0	-188,4	-247,4	-204,8	-287,6	-59,4	-15,6	40,8	5,7
Uslugi, neto	-2,9	-13,1	9,4	-20,7	-5,1	-4,2	-2,2	8,8	77,5	-67,5
Dohod, neto	0,5	-16,3	-36,8	8,2	5,3	-4,2	4,7	12,1	912,0	-73,9
Tekovni transf eri, neto	131,9	214,6	280,7	236,0	185,3	247,1	53,3	32,5	40,4	15,1
Tekovna smetka	-15,9	-86,8	64,8	-24,0	-19,4	-49,0	-3,5	37,8	22,2	-43,5

1/ Prethodni podatoci.

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Od aspekt na komponenti te na tekovnat a smetka, najgolem pridones za namaluvaweto na deficitot vo tekovnat a smetka vo vtiori ot kvartal na 2006 godina imaat povi sokite neto-prilivi od privatni transferi (za 29,5 milioni evra). Od ostanatite komponenti, vo ista nasoka del uvaa namal eni te negatvni sal da vo bilansi te na dohod i uslugi (za 12,1 milion evra i 8,8 milioni evra, soodvetno). I stovremeno, vo uslovi na pogolem porast (vo apsoluten iznos) na uvozot vo odnos na porastot na izvozot na stoki vo bilansot na stoki e registri ran zgol emen def i ci t (za 15,6 milioni evra na godi{ na osnova).

Graf i kon 45
Sal do i komponenti na tekovnat a smetka
(vo milioni evra)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

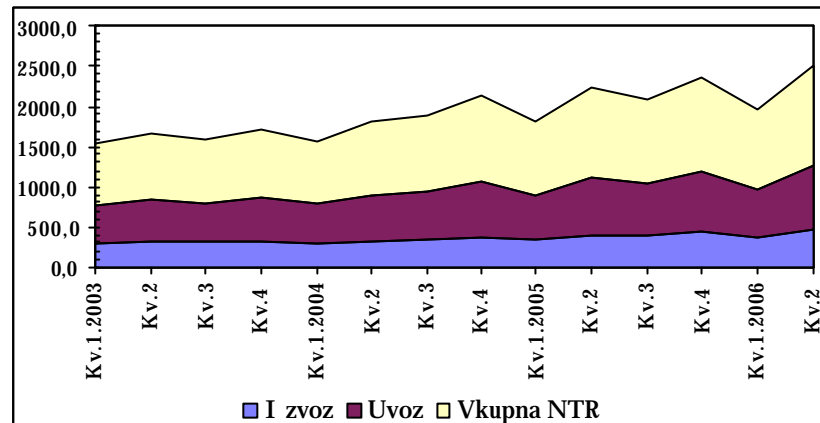
a) Nadvore{ not rgovska razmena

Porast na vkupnat a st okovna razmena vo vt oriot kvartal na 2006 godi na na godi{ na osnova od 12,2%

Vkupnat a nadvore{ not rgovska razmena na Republika Makedonija so stranstvo vo periodot april - juni 2006 godina iznesuva 1.250,5 milioni evra⁴⁵, { to e najvisok kvartal en iznos od osamostojuvaweto navamu. Na godi{ na osnova nadvore{ notrgovskata razmena zabele`a porast od 12,2%, { to proizleguva od porastot na dve te sostavni komponenti (izvozot i uvozot na stoki).

Graf i kon 46

Nadvore{ notrgovskata razmena na Republika Makedonija (vo milioni evra)

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija; Presmetki te vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Godi{ en porast na izvozot na stoki od 14,5%...

I zvozot na stoki vo vt oriot kvartal na 2006 godi na ostvari godi{ en porast od 14,5% i iznesuva 465,6 milioni evra, { to pretstavuva najvisok realiziran izvoz na kvartal na osnova od osamostojuvaweto navamu. Karakteristi~no e deka vo vt oriot kvartal e ostvareno zgolemuvawe na izvozot kaj site pova`ni i zvozni grupi proizvodi.

Tabela 5

I zvoz po grupi proizvodi spored SMTK/⁴⁶ (vo milioni evra)

grupi proizvodi	Kv.2 2006		Kv.2 2006/ Kv.2 2005		Kv.2 2006/ Kv.2 2005		Pridones vo porastot na Kv.2 2006
	iznos	razlika vo apsoluten iznos	stapki na promena vo (%)	struktura (vo%)	struktura (vo%)	(%)	
Vkupan izvoz na stoki	406,6	465,6	59,0	14,5			
Ovo{ je i zelen-uk	19,1	23,9	4,8	25,1	4,7	5,1	8,1
Pijalaci	13,7	19,7	6,0	43,4	3,4	4,2	10,1
Tutun i prerabotki od tutun	9,8	19,8	10,0	102,4	2,4	4,3	17,0
Metal na ruda i otpadoci	4,2	16,0	11,7	277,4	1,0	3,4	19,9
Obleka i tekstil	104,1	104,3	0,3	0,2	25,6	22,4	0,4
@elezi i -elik	123,2	125,4	2,3	1,8	30,3	26,9	3,8
Naf ta i proizvodi od naf ta	29,6	36,4	6,9	23,2	7,3	7,8	11,6

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija; Presmetki te vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Nabqduvano od aspekt na pova`ni te grupi proizvodi mo`e da se utvrdi deka porastot na izvozot vo vt oriot kvartal na 2006 godina vo najgolem del (19,9% od vkupni ot porast) proizleguva od zgolemeni ot izvoz na metalni rudi (bakarni rudi i koncentracii), kako rezultat na kontinuiranata proizvodstvena i izvozna

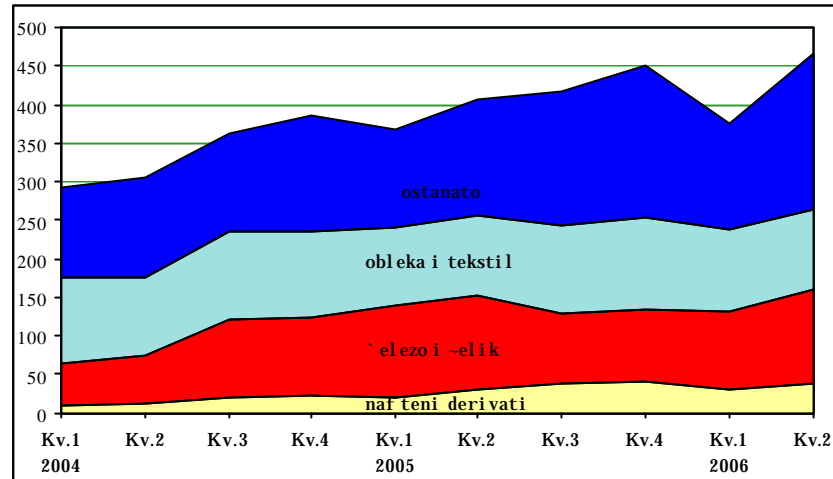
⁴⁵ Prethodni podatoci na Dr`avniot zavod za statistika na Republika Makedonija, a presmetki te vo evra se izvr{eni vo NBRM. I zvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

⁴⁶ Standardna me|unarodna trgovska klasi f i kacija.

aktivnost na eden poznaten rudarski kapacitet po restartu raweto vo maj 2005 godina. Zgol emeni ot izvoz na tutun i proizvodi od tutun (vo celost poradi pogolemi te izvezeni koli~ini) so~inuva 17% od porastot na vkupniot izvoz, a zgol emeni ot izvoz na nafteni derivati (vo uslovi na pad na koli~inite vo celost se dol`i na porastot na cenata) i ma pridones od 11,6%.

Grafikon 47
Dinamika na izvozot po grupi proizvodi
(vo milioni evra)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija; Presmetki te vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

...i porast na uvozot na stoki od 10,9%

Vo uslovi na intenzivirana proizvodstvena i izvozna ekonomska aktivnost koja e visokozavisna od uvozot, kako i poradi namaleni te carinski stapki od po~etokot na godina,⁴⁷ uvozot na stoki vo vtoriot kvartal na 2006 godina ostvari porast od 10,9% na godi{na osnova i iznesuva 784,9 milioni evra.

Tabela 6
Uvoz po grupi proizvodi spored SMTK
(vo milioni evra)

grupa proizvodi	Kv.2 2005	Kv.2 2006	promena vo iznos vo milioni evra		stapki na promena vo struktura (vo%)		Pridones vo porastot na Kv.2 2006 (%)
	iznos	iznos	absoluten	relativen	vo 2005	vo 2006	
Vkupan uvoz na stoki	707,9	784,9	77,0	10,9			
Uvoz na mineralni griiva, m~ziva i sl.	126,8	137,6	10,7	8,5	17,9	17,5	14,0
nafta i proizvodi od nafta	93,8	95,8	1,9	2,1	13,3	12,2	2,5
gas - prirodni ili industrijski	4,5	7,4	2,9	64,2	0,6	0,9	3,8
elektri~na energija	21,6	27,7	6,0	27,9	3,1	3,5	7,8
Proizvodi klasirani po materijali	218,8	245,7	26,9	12,3	30,9	31,3	34,9
~elezo i ~elik	74,2	80,8	6,6	8,9	10,5	10,3	8,5
tekstil prediva i sli~no	69,1	76,3	7,2	10,4	9,8	9,7	9,3
oboeni metali	8,7	14,0	5,4	61,8	1,2	1,8	7,0
Ma{ini transportni uredi	125,9	157,1	31,2	24,7	17,8	20,0	40,4
specijalni ma{ini za industrija	13,2	19,9	6,6	50,2	1,9	2,5	8,6
elektri~ni ma{ini, delovi nespomenati	17,2	20,6	3,4	19,7	2,4	2,6	4,4
drumski vozila	39,0	45,5	6,6	16,8	5,5	5,8	8,5
ostanati transportni sredstva	9,0	20,8	11,8	130,9	1,3	2,7	15,3

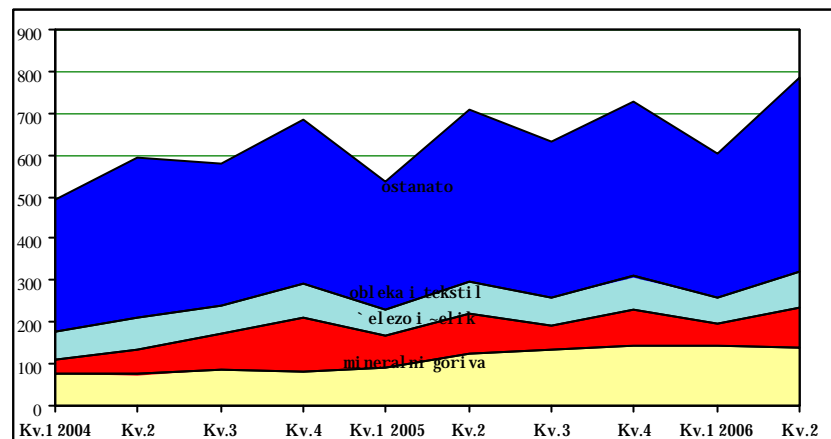
Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija; Presmetki te vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

⁴⁷ Soglasno so za~lenuvaweto na Republika Makedonija vo STO, od 1 januari 2006 godina se namalija carinite na oddelni proizvodi, pri {to prose~nata carinska stapka se namali od 10,12% vo 2005 godina na 9,78% vo 2006 godina. Pritoa, pogolemo namaluvawe ima kaj prose~nata carinska stapka za zemjodelski te proizvodi (za 0,87 procentni poeni) koja vo 2006 godina iznesuva 17,28%, a kaj industrijski te proizvodi prose~nata carinska stapka se namali za 0,23 procentni poeni i vo 2006 godina iznesuva 7,45%.

Analizirano od aspekt na pova`nite grupi proizvodi, najgolem prido nes za porastot na uvozot ima zgolemeni ot uvoz na ma{ ini i transportni uredi (prido nes od 40,4%). Vo ramki na ova a grupa proizvodi najgolem prido nes za intenzi vi raweto na vkupni ot uvoz imaat uvozot na ostanati transportni sredstva⁴⁸, drumski vozila, specijalni ma{ ini za industrijata i elektri ~ni ma{ ini. Vo ramki na grupata proizvodi klasirani po materijali, zna-aen prido nes za zgolemu vaweto na uvozot od 9,3%, 8,5% i 7% imaat tekstil i prediva (za lon-proizvodstvo), `elezo i ~eliki oboeni metali, soodvetno. Zgolemeni ot uvoz na mineralni goriva vo vtorigot kvartal so-inuva 14% od porastot na vkupni ot uvoz. Vo ramki na oddelni te vidovi energenti, najvisok porast e zabele`an kaj uvozot na elektri-na energija kako kombiniran efekt od zgolemeni uvezeni koli~ini i povisoka cena, dodeka porastot na uvozot na naf ta i proizvodi od naf ta vo celost e determiniran od porastot na cenata na svetskite berzi, vo uslovi na pad na uvezene te kol i ~ini.

Graf i kon 48
Di namika na uvozot po grupi proizvodi
(vo milioni evra)

I zvor: Dr`aven zavod za stati stika na Republ ika Makedonija; Presmetki te vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republ ika Makedonija.

Povisok trgovski deficit na godi{ na osnova za 6%

Vo uslovi na pointenzi ven apsoluten godi{ en porast na uvozot vo odnos na izvozot, vo vtorigot kvartal od 2006 godina e registriran povisok trgovski deficit za 6% i iznesuva 319,2 miliona evra. I stovremeno, stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz i znesuva 59,3%.

Dominant no u-est vo na proizvodite za reprodukcija

Analizata na nadvore{ notrgovskata razmena od aspekt na ekonomskata namena na proizvodi te poso- uva na najgolemo u-estvo na proizvodite za reprodukcija,⁴⁹ ~ie u-estvo vo strukturata na izvozot i na uvozot iznesuva 57,1% i 63,4%, soodvetno, dodeka zna-aen del zaf a}aat i stokite za { iroka potro{ uva-ka koi u-estvuvaat so 41,3% i 23,6% na stranata na izvozot i uvozot, soodvetno. Analizata od aspekt na di namikata poka` uva deka na godi{ na osnova vo vtorigot kvartal na 2006 na stranata na izvozot se registrirani promeni vo odnos na povisoka zastapenost na proizvodi te za reprodukcija za 1,4 procentni poeni (vo uslovi na intenzi vi rana akti vnost na rudarski ot sektor i na metal urgi jata). Na stranata na uvozot e zabele`ano godi{ no zgolemu vawe na

⁴⁸ Vo april 2006 godi na be{ e real izi ran ednokraten uvoz na patni ~ki avi on.

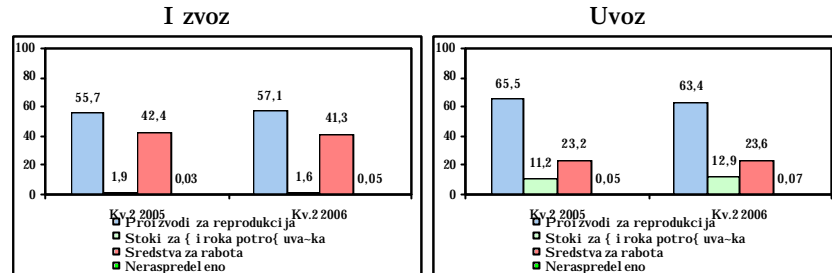
⁴⁹ Proizvodi te za reprodukcija vku- uvaat: surovini i poluproizvodi, pogonsko gorivo i gotovi proizvodi za reprodukcija.

sredstvata za rabota za 1,7 procentni poeni (kako pozi ti ven si gnal za zgol emena ekonomska akti vnost vo naredni ot peri od).

Graf i kon 49

Stokovna razmena na Republi ka Makedoni ja spored ekonomskata namena na proi zvodite (vo %)

I zvor: Dr `aven zavod za stati sti ka na Republi ka Makedoni ja; Presmetki te vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republi ka Makedoni ja.

Evropskat a unija - dominant en t rgovski part ner

Analizirano od aspekt na geograf skata distribucija na nadvore{ notrgovskata razmena po ekonomski grupaciji na zemji, Evropskata unija i ma dominantno u-estvo od 49%. Pritoa, ovaa ekonomska grupacija i ma dominnatno u-estvo vo vkupni ot izvoz i uvoz na stoki (54,4% i 45,8%, soodvetno). I sto taka, zna-aen del od vkupnata razmena na stoki e realizirana so republikite od porane{ na SFRJ (21,4%) i so zemjite od Centralna i I sto-na Evropa (18,4%). Analizata spored di nami kata poka ` uva strukturni promeni vo nasoka na pogolema orientiranost kon pazari te na zemji te od Evropskata unija (za 1,7 procentni poeni).

Vo analizirani ot peri od, najzna-ajni trgovski partneri na Republi ka Makedoni ja e se Srbija i Crna Gora, Grcija i Germanija koi u-estvuvaat so 37,3% vo vkupnata nadvore{ notrgovska razmena. Pritoa, najvisok suficit (od 55,8 milioni evra), kako i najvisok stepen na pokrienost na uvozot so izvoz (198,1%), e ostvaren so Srbija i Crna Gora, glavno poradi zgolemeni ot izvoz na naf teni derivati. Od druga strana, najgol em def icit vo vkupnata razmena e registriran so Rusija vo iznos od 73,5 milioni evra. Vo ramki na desette najzna-ajni partneri, najnizok stepen na pokrienost na uvozot so izvoz e realiziran vo razmenata so Ki na (od 3,5%), zaradi natamo{ ni ot porast na uvozot na stoki od ovaa zemja.

b) Ost anat i komponent i na t ekovnat a smet ka

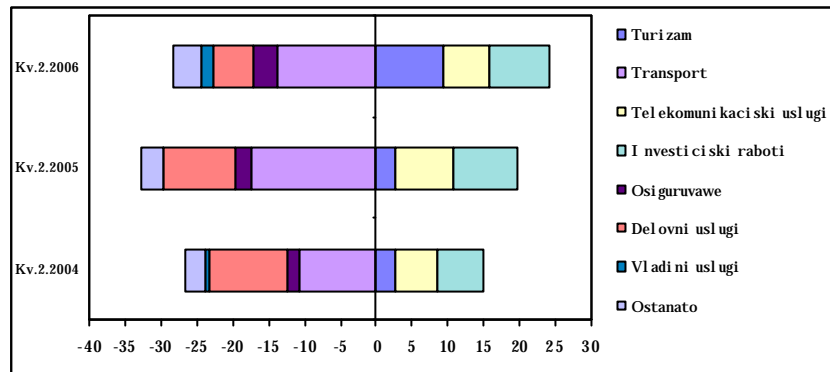
Namalen def icit kaj uslugi te...

Vo vtorigot kvartal na 2006 godina e registrirano namaluvawe na def icitot vo razmenata na *uslugi*, { to e rezultat na pobrzata di nami ka na porast na prilivite vo odnos na porastot na odlivite za uslugi (za 18 milioni evra i 9,1 milion evra, soodvetno). Pritoa, najgolem pridones za porastot na vkupnite prilivi od uslugi imaat zgolemenite prilivi od realizirani patuvawa na nerezidenti vo zemjata (za privatni i delovni celi) i realiziran transport na stoki vo stranstvo od strana na doma{ ni prevozni ci (pridones za porastot na vkupnite prilivi od uslugi od 45,8% i 42,2%). Pritoa, vo vtorigot kvartal na 2006 godina e registriran porast kaj prilivite od patuvawa (turizam) za 8,2 miliona evra sporedeno so vtorigot kvartal na 2005 godina, so { tie dostignaa 23,7 milioni evra. Ova pretstavuva najvisok kvartalen iznos od 2003 godina navamu, { to upatuvawa na zgolemena atraktivnost na zemjata kako turisti-ka i biznis destinacija (vklu-itelno zgolemeni prilivi od igri na sre}a i vrz osnova na promet po pari ~ni karti ~ki). I stovremeno, zgolemenite prilivi za

realizirani transportni uslugi (za 7,6 milijoni evra) v sporedbo so isti ot kvartal na 2005 godina) se determinirani od intenzivirana izvozna aktivnost v zemjata. Analizirano na neto-osnova, odnosno zemaj{i gi predvid i odlivite za patuvawa na makedonski gra|ani v stranstvo, ostvareni ot suficitot kaj kategorijata „turizam“ e pogol em na godi { na osnova (za 6,9 milijoni evra). I stovremeno, neto-def i citot kaj transportot e pomal za 3,5 milijoni evra.

Graf i kon 50
Sal do na oddel ni te kategori i na uslugi
(v o m i l i o n i e v r a)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

...i vo podbilansot dohod

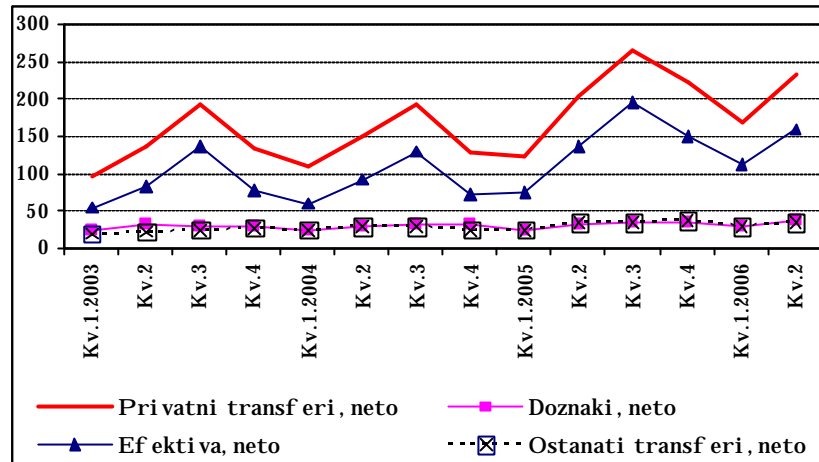
Vo vtoroto trimese-je na 2006 godina vo podbilansot *dohod* e ostvaren pomal def i cit na godi { na osnova za 12,1 milion evra. Vo uslovi na porast na prilivite od primeni plati i drugi nadomestoci za vraboteni rezidenti (za 2,3 miliona evra), koje neutraliziran so zgolemenite pla}awa na kamata v identit~en iznos, glavna determinanta na pomalite pla}awa v vtoriot kvartal na 2006 godina e pomal i ot iznos na ispl atena dividenda na stranski investitori na direktni investicii v zemjata (za 11,6 milijoni evra).

Zgolemeni neto-prilivi na tekovni transf eri

Neto-prilivite od *tekovni transf eri (of icijalni i privat ni)* v vtoriot kvartal na 2006 godina dostignaa iznos od 247,1 milion evra, { to pretstavuva porast od 32,5 milijoni evra v sporedbo so isti ot peri od na 2005 godina. Pri toa, vo uslovi na mal porast na neto-prilivite vrz osnova na of icijalni transf eri (od 3 milijoni evra), dominantno zna~ewe za porastot na neto tekovni te transf eri i maat zgolementi te neto-prilivi na privatni transf eri (pridones od 90,6%). Taka, neto-prilivite vrz osnova na privatni transf eri dostignaa 231,4 milijoni evra (povisoki za 29,5 milijoni evra v odnos na isti ot peri od od 2005 godina, ili porast od 14,6%). Pri toa, pri registri ran mal porast kaj prilivite na doznaki preku bankarski te kanali (za 6 milijoni evra) i nezna~itelni promeni kaj ostanati te vidovi privatni transf eri (penzii, renti, invalidni ni i dr.), porastot na neto privatni te transf eri glavno e rezultat na zgolemenite neto-prilivi vrz osnova na menuva-ko rabotewe (ef ektiva), koi se povisoki za 23,3 milijoni evra v odnos na vtoriot kvartal na 2005 godina. Sledstveno, ni vnoto strukturno u~estvo vo vkupni te neto-prilivi na privatni transf eri se zgolemi za 1,5 procentni poeni i v vtoriot kvartal na 2006 godina i znesuva 69%.

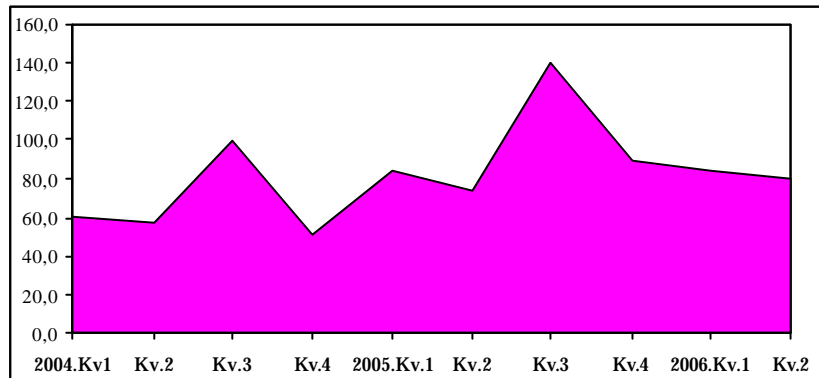
Grafikon 51

Dinamika na privatni transfere po komponenti na neto-osnova
(vo milioni evra)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo uslovi na pointenziven porast na neto-prilivite na privatni transfere od porastot na trgovski otdeficit se zgolemi stepenot na pokrienosn na trgovski otdeficit so neto privatni transfere, koj dostigna 80,4% vo vtoriot kvartal na 2006 godina (nasproti za 74,2% i 57,1% vo vtoriot kvartal na 2005 i 2004 godina, soodvetno).

Grafikon 52

Pokrienosn na trgovski otdeficit so privatni transfere
(vo %)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

8.2. Kapitalna i finansiska smetka

Zgolemeni devizni prilivi vo kapitalna i finansiska smetka

Vo kapitalnata i finansiskata smetka od bilansot na plawawe e realizirano pogolemo pozitivno saldo vo vtoriot kvartal na 2006 godina za 36,5 milioni evra, vo sporedba so vtoriot kvartal od prethodnata godina.

Tabela 7
Kapitalna i finansijska smetka od bilansot na plawa /1
(vo milioni evra)

	2005				2006		2006/2005		2006/2005	
	Kv.1	Kv.2	Kv.3	Kv.4	Kv.1	Kv.2	Kv.1	Kv.2	Kv.1	Kv.2
Kapitalna smetka, neto	0,0	-0,2	0,2	-1,8	0,4	-0,4	0,4	-0,3	7532,3	195,0
Finansijska smetka, neto	30,1	107,8	30,3	253,3	46,9	144,7	16,8	36,8	55,8	34,2
Direktni investicii, neto	27,7	26,6	14,1	8,7	239,4	17,2	211,7	-9,4	764,9	-35,5
Portfolio-investicii, neto*	12,5	3,8	14,4	167,3	11,8	24,8	-0,7	21,0	-5,8	559,0
Trgovski krediti, neto	-45,7	66,4	-32,1	32,5	-7,7	37,5	38,1	-28,9	-83,2	-43,6
Zaemi, neto	14,3	64,8	4,7	41,2	-133,3	37,3	-147,6	-27,5	-1033,4	-42,4
Valuti i depoziti, neto**	17,9	-57,9	24,4	-5,2	-68,5	-5,3	-86,4	52,6	-482,3	-90,8
Drugi, neto***	3,4	4,2	4,7	8,8	5,3	33,2	1,8	29,0	52,7	692,4
Kapitalna i finansijska smetka	30,1	107,7	30,5	251,6	47,3	144,2	17,2	36,5	57,0	33,9

1/ Prethodni podatoci.

* vo Kv.4 2005 godi na so evroobvrznicite.

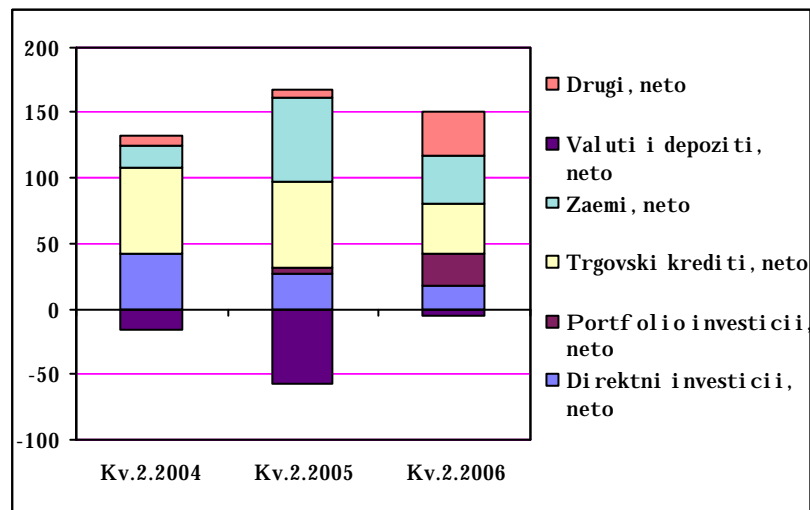
** (-) zna-i zgol emuvawe.

*** Dostasani neplateni obvrski

I zvor: Narodna banka na Republi ka Makedonija.

Analizirano od aspekt na oddelnite komponenti, vo vtori ot kvartal na 2006 godi na se realizirani zgol emeni prilivi vrz osnova na stranski direktni i portfolio-investicii (za 11,6 milioni evra) koi iznesuvaat 42 miliona evra. Kaj finansiraweto preku koristewe trgovski krediti i zadol`uvawe vrz osnova na koristewe dolgoro~ni i kratkoro~ni zaemi i krediti e ostvareno namaluvawe na neto-osnova (za 28,9 milioni evra i 27,5 milioni evra, soodvetno).

Grafikon 53
Komponenti na finansijska smetka
(vo milioni evra)

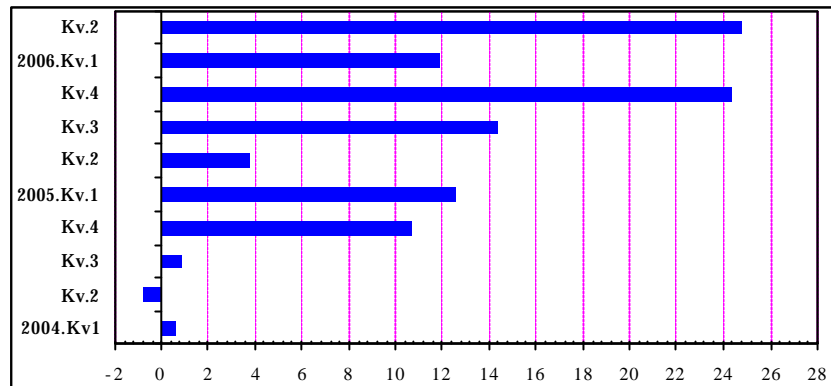
I zvor: Narodna banka na Republi ka Makedonija.

Procesot na zgol emeni prilivi vo forma na portfolio-investicii zapo~nat od krajot na 2004 godina prodol`i so poitenzivna dinamika vo vtori ot kvartal na 2006 godi na koga se realizirani 24,8 milioni evra (povisoki za 21 milion evra vo sporedba so isti ot period od prethodnata godina). Analizirano od strukturen aspekt, najgolem del od prilivite na portfolio-investicii (96,5%) e realiziran vrz osnova na prodaba na sopstveni~ki hartii od vrednost od strana na doma~ni kompanii na nerezidenti, a ostatokot e od prodaba na dol`ni~ki hartii od vrednost (3,5%).

Grafikon 54

Di namika na portfolio-investiciji vo Republika Makedonija/*
(vo milioni evra)

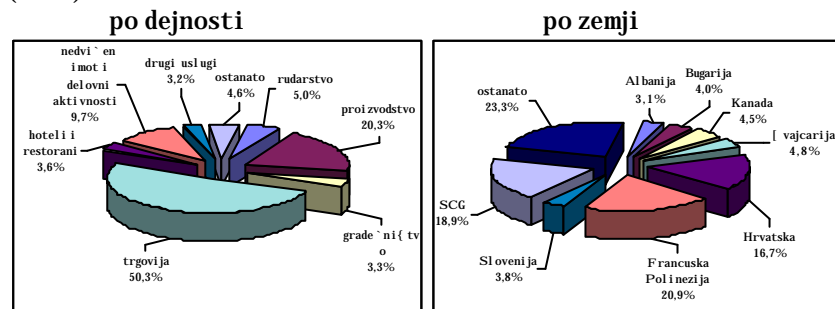
* Vo Kv.4 2005 godina bez prilivite od evroobvrznicite.

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo вториот kvartal na 2006 godina vo Republika Makedonija pristignaa sredstva od stranski investitori vo iznos od 18 milioni evra, od koi pogolemiot del (16,8 milioni evra) se vo finansijski sredstva. Analizata po dejnosti pokazuva pogolemi stepen na disperzija na stranski direktni investicii pri što pogolemiot del se nasoeni vo trgovijata i vo proizvodstveniot sektor (9 milioni evra i 3,7 milioni evra, soodvetno). Pri toa, dominanten del od investiciite vo proizvodstvoto e lociran vo prehranbenata industrija (89,3%), a vo ramki na trgovijata 96,1% se vo trgovijata na golemo. Ostanatiot del od kapitalot na stranski te investitore e nasoen vo kompanii koi se zanimavaat so posreduvawe za nedvi`enimoti delovni aktivnosti (1,7 milioni evra), vo sferata na rudarstvoto (0,9 milioni evra) i vo hoteli i restorani (0,7 milioni evra). Vo analiziraniot period od 2006 godina, najgolem del od investiciite poteknuvaat od Francuska Polinezija, od Srbija i Crna Gora i od Hrvatska (3,7 milioni evra, 3,4 milioni evra i 3 milioni evra, soodvetno).

Grafikon 55

Stranski direktni investicii vo Republika Makedonija vo вториот kvartal na 2006 godina
(vo %)

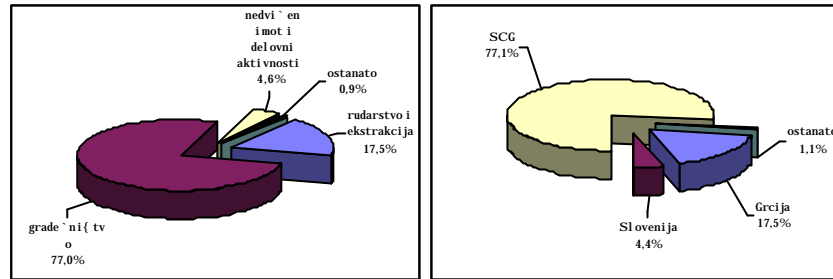

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo вториот kvartal na 2006 godina direktnite investicii vo Republika Makedonija vo stranstvo vo iznesuvaat 0,9 milioni evra, što pretstavuva porast za 5,2 pati vo sporedba so isti ot period od prethodnata godina. Investiciite vo celost se vo finansijski sredstva. Najatraktivna dejnost za vlo`uvawe na sredstvata na domashnite investitori vo stranstvo vo analiziraniot period na 2006 godina e grade`ništvo (77%), a glavni destinacii na makedonskite investicii se Srbija i Crna Gora, Grcija i Slovenija.

Graf i kon 56

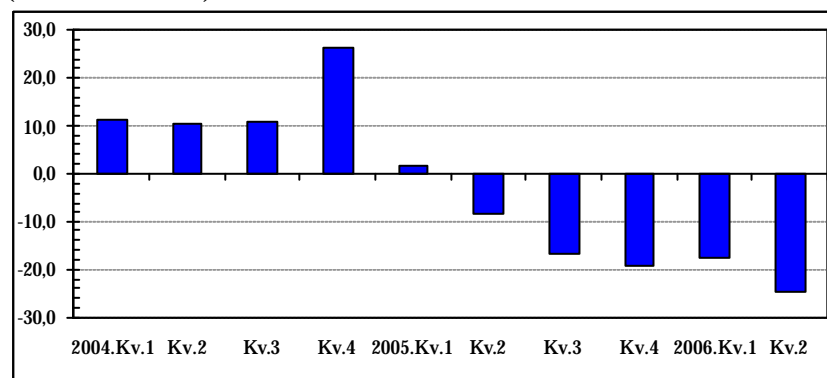
Direktni i nvesti cii na Republ i ka Makedoni ja vo stranstvo
(vo mi li oni evra)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Vo vtori ot kvartal na 2006 godi na e regi stri rano namal eno f i nansi rawe vrz osnova na trgovski krediti, koi iznesuvaat 37,5 milioni evra na neto-osnova (nasproti 66,4 milioni evra vo isti ot peri od od prethodnata godi na).

Vo analizirani ot period na 2006 godina valutite i depozitite ostvari ja mal porast vo iznos od 5,3 milioni evra (nasproti porast od 57,9 milioni evra vo vtiri ot kvartal na 2005 godina). Pritoa, vo ramki na oddelnite sektori, valutite i depozitite kaj komercijalnite banki vo vtiri ot kvartal na 2006 godina zabele`aa pad od 19,4 milioni evra (vo isti ot period od prethodnata godina bele`ea porast od 49 milioni evra). Istovremeno, kaj ostanatite sektori, vo ~ii ramki dominanten sektor e „naseleni eto“ se ostvareni zgolemeni odlivi na ef ektivni stranski sredstva nadvor od bankarski ot sektor vo iznos od 24,6 milioni evra. Sledstveno, zgolemeni te povlekuwawa na ef ektivni devizni sredstva od strana na naseleni eto dostignaa dosega najvisok kvartal en iznos, { to se dol `i glavno na pogolemi ot iznos na povle~ena ef ektiva od devizni smetki vo banki te od strana na gra |ani te.

Graf i kon 57

Dinami ka na neto-devi zni te sredstva na naseleni eto
(vo mi li oni evra)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

**Kvartal en porast na
nadvore{ ni ot dol gro~en
dol god 2,2%...**

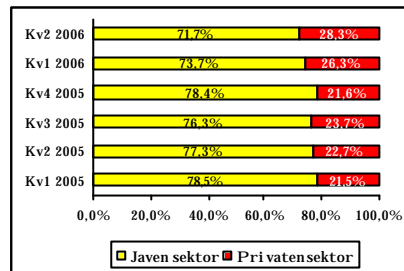
Vkupni ot nadvore{ en dol g na Republ i ka Makedoni ja na 30.06.2006 godina iznesuva 1.789,4 milioni evra. Na kvartal na osnova, vkupni ot nadvore{ en dol g ostvari porast od 54,1 milion evra, vo uslovi na zgolemuwawa na dvete negovi komponenti (dol goro~ni ot i kratkoro~ni ot nadvore{ en dol g).

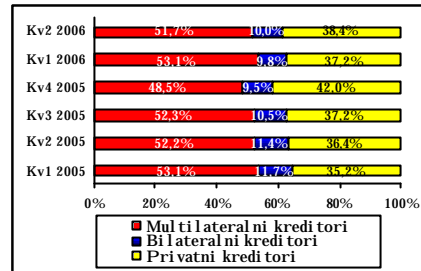
Sostojbata na nadvore{ ni ot dolgoro~en dolg na 30.06.2006 godina iznesuva 1.701,2 miliona evra i na kvartalna osnova zabele`a porast od 37,1 milion evra, {to proizleguva od zgolemeni ot dolg kaj privatnite kreditori i toa bankite (17,7 milioni evra) i nebankarskite finansiski institucii (16,1 milion evra), kako i na interval utarni te promeni.

Grafikon 58

Struktura na dolgoro~ni ot dolg so sostojba na kraj na kvartal ot
Dol`nici

Kreditori

*Prethodni podatoci.

**Prethodni podatoci.

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedonija.

Analizata na strukturata na dolgoro~ni ot dolg *od aspekt na dol`nici te* poka`uva deka pove}e od dve tretini otpa|aat na javni ot sektor, kade najgolem del (61%) zafa}a dolg ot na centralnata dr`avna vlast. Vo ramkite na privatni ot sektor, najgolemo u~estvo ima dolg ot na nebankarski ot sektor (22,3% od vkupni ot dolgoro~en nadvore{ en dolg). *Od aspekt na kredit orit e*, dominantno u~estvo zazemaat of i cijalni te kreditori (61,6%), vo ~i i ramki na bilateralni te kreditori i m pri pa|aat samo 16,1%. Kaj privatni te kreditori pogolemo u~estvo od 15,8% vo vkupni ot dolgoro~en dolg zazemaat kreditite odobreni od strana na nef i nansi ski ot pri vaten sektor.

...i kvartalen porast na kratkoro~ni ot dolg od 23,9%

Kratkoro~ni ot dolg na krajot na vtori ot kvartal vo odnos na krajot na prvi ot kvartal na 2006 godina se zgolemi za 17 milioni evra (ili za 23,9%) i iznesuva 88,2 milioni evra.

Povle~eni sredstva vrz osnova na dolgoro~ni kredit i i zaemi vo iznos od 71,2 miliona evra...

Vo vtori ot kvartal na 2006 godina *prilivite* od zadol`uvawa na rezidenti kaj stranski kreditori vrz osnova na *dolgoro~ni kredit i i zaemi* na kvartalna osnova se povisoki za 56,5% i iznesuvaat 71,2 milioni evra⁵⁰.

Analizata *od aspekt na kredit orit e* uka`uva na porast na iznosot na povle~eni sredstva, osobeno od privatni te i bilateralni te kreditori. Strukturnata analiza poka`uva deka 66,3% se sredstva povle~eni od privatni te kreditori, pri re~isi ramnomerna raspredelba na sredstvata povle~eni od bankite i od nef i nansi ski ot pri vaten sektor. Ostatokot od povle~eni te sredstva vo vtori ot kvartal se odnesuva na of i cijalni te kreditori, pri {to sredstvata povle~eni od multilateralni te i bilateralni te kreditori u~estvuvaat so 17,7% i 16%, soodvetno. Od multilateralni te kreditori bea koristen i sredstva od Me|unarodnata banka za obnova i razvoj (MBOR), Me|unarodnoto zdru`eni e za razvoj (MZR) i od Evropskata banka za obnova i razvoj (EBOR).

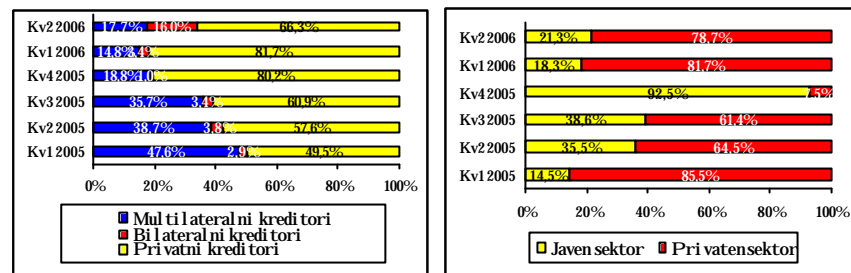
⁵⁰ Prethodni podatoci na NBRM.

Nabqduvano od *aspekt na dol`nicite*, porastot vo odnos na prethodni ot kvartal proi zleguva glavno od pogol emi ot iznos na koristeni sredstva od strana na privatni ot sektor (78,7% od vkupni te koristeni sredstva se povle~eni od strana na privatni ot sektor, pri { to dominanten del e iskoristen od nebankarski ot f i nansi ski sektor). Ostanati te 21,3% skoro vo cel ost otpa|aat na sredstvata povle~eni od strana na central nata dr` avna vl ast.

Graf i kon 59

Struktura na koristeni kredit i po dol goro~en dol g
Kredi tori Dol` ni ci

*Prethodni podatoci.

**Prethodni podatoci.

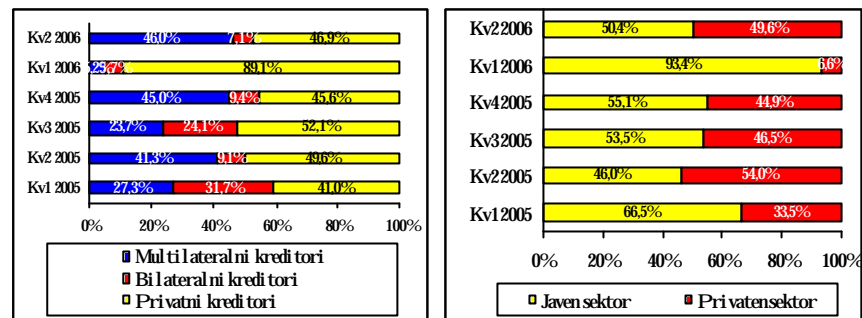
I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

**...dodeka plat eni te obvrski
iznesuvaat 33,2 miliona
evra**

Vo periodot april - juni 2006 godina vkupni te *plat eni obvrski* kon stranski te kredit i *po korist eni dol goro~ni kredit i i zaemi* i znesuvaat 33,2 miliona evra (gl avni ca 22,8 mil i oni evra i 10,3 mil i oni evra kamata) i na kvartal na osnova se namaleni za 85,8%. Poni skoto ni vo na plateni obvrski na kvartal na osnova e determinirano od celosnata isplata na dol got kon Londonski ot klub na kredit i vo prethodni ot kvartal, pri { to so iskl u~uvawe na ovoj efekt, obvrski te plateni vo vt i ot kvartal vo odnos na prethodni ot kvartal se poniski za 26,9%. Od *aspekt na kredit orite*, kon privatni te i multilateralni te kredit i e isplaten re~isi ednakov procent od vkupni te obvrski (46,9% i 46%, soodvetno), dodeka ostanati te 7,1% im otpa|aat na obvrski te plateni vrz osnova na kredit i na bilateral na osnova. Vo vt i ot kvartal, od *aspekt na dol`nicite*, svoite obvrski vo re~isi identi~en iznos gi servisirale javni ot i privatni ot sektor. Vo ramki te na javni ot sektor, domi nantni ot iznos e isplaten od strana na central nata dr` avna vl ast (30,5% od vkupni te plateni obvrski), a kaj privatni ot sektor najgol em pri dones vo plateni te obvrski za vt i ot kvartal ima nebankarski ot f i nansi ski sektor so 37,5%. Pri toa, najvi sok iznos od 15 mil i oni evra (ili 45,1% od vkupni te obvrski) e platen vo april.

Graf i kon 60
Struktura na plat eni obvrski po dol goro~en dol g
Kredi tori Dol ` ni ci

*Prethodni podatoci.

**Prethodni podatoci.

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Vo peri odot april - juni 2006 godi na se skl u~eni kredi ti vo iznos od 116,1 mi li on evra, od koi 55,4% se odnesuvaat na javni ot sektor i toa pred sç na javni te pretpri jatija, dodeka kaj pri vatni ot sektor pogolemi ot del od novite zadol ` uvawa otpa|aat na nebankarski ot sektor.

Korist eni krat koro~ni kredit i vo iznos od 21,5 mi li oni evra i plat eni obvrski vo iznos od 5,7 mi li oni evra

Sredst vat a korist eni vrz osnova na odobreni krat koro~ni kredit i vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na i znesuvaat 21,5 mi li oni evra. Karakteristi ka za ovoj kvartal e inci dentnoto kratkoro~no zadol ` uvawe na javni ot sektor vo iznos od 4,4 mi li oni evra (vo juni 2006 godi na). Obvrskite e plat eni vrz osnova na krat koro~ni kredit i vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na i znesuvaat 5,7 mi li oni evra i vo cel ost se reali zi rani od strana na pri vatni ot sektor.

9.

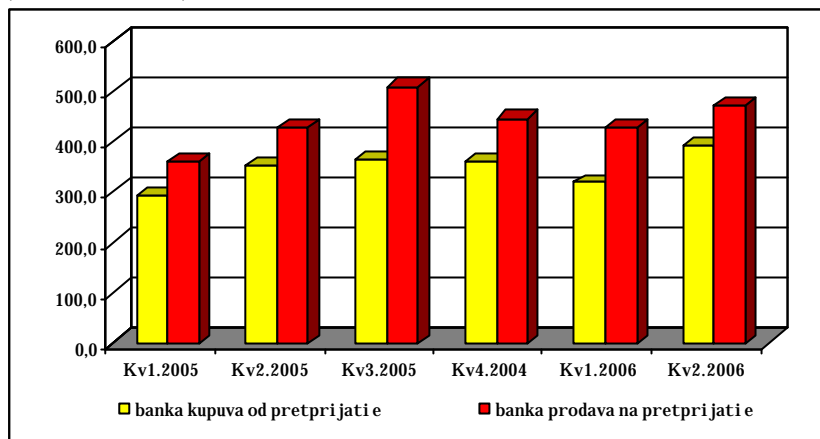
Devizni dvi ` ewa

Godi { en porast na promet ot na devizni ot pazar od 23%

Vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na promet ot na *devizni ot pazar* iznesuvaç e 1.067 mi li oni evra i ostvari godi { en porast od 23%. Pri toa, vo uslovi na mala diskrepanca pome|u trgovski ot deficit vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na sporedeno so isti ot kvartal od prethodnata godi na, na pazarni ot segment banki - pretpri jatija diskrepancata pome|u pobaruva~kata i ponudata na devizi od strana na pretpri jatijata beç e re~isi nepromeneta (povi soka pobaruva~ka od ponudata na devizi za 78,2 mi li ona evra, nasproti 73,6 mi li oni evra vo isti ot kvartal na 2005 godi na). Vo soglasnost so pointenzi vnata stapka na porast na izvozot od porastot na uvozot na stoki vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na vo sporedba so isti ot period od prethodnata godi na, ponudata na devizi od strana na pretpri jatijata zabele ` a poi ntenzi ven porast vo odnos na pobaruva~kata na devizi (porast na godi { na osnova od 11,5% i 10,6%, soodvetno).

Grafikon 61
Transakcii banki - pretprijiatija
(vo milioni evra)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

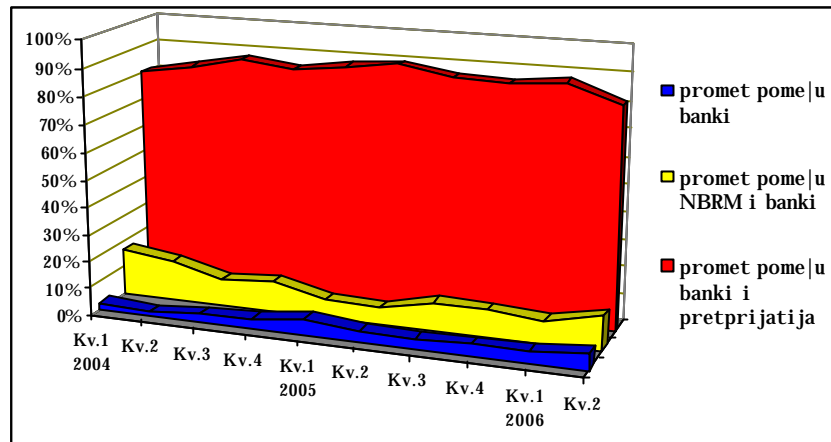
I pokraj neto-odlivot na devizi vrz osnova na transakcii te so pretprijiatijata, neto devizni te prilivi vo bankarski ot sistem efektuirani preku menuva-koto rabotewe, kako i aktivnoto koristewe na devizni te sredstva na banki te, pridonesoa za ponatamo{ en neto-otkup na devizi od strana na NBRM vo tekot na vtori ot kvartal na 2006 godi na.

Nasproti zgolemeni ot promet pome|u banki te i pretprijiatijata, analizata na u-estvata na oddelni te pazarni segmenti vo prometot na devizni ot pazar poka` uva negovo namal eno (i ako s{ u{ te domi nantno) strukturno u-estvo vo vkupni ot promet. Od druga strana, strukturnoto u-estvo na prometot ostvaren pome|u NBRM i banki te se zgolemi vo odnos na vtori ot kvartal na 2005 godi na (za 6,5 procentni poeni) i dostigna 12,6%, dodeka prometot realiziran pome|u banki te ostvari najvisoko u-estvo od 2004 godi na navamu od 6,2% (ili na godi { na osnova povi soko u-estvo za 2,2 procentni poena), { to vo golem del e rezultat na zgolemenata aktivnost na banki te poddr` uva~i na pazarot, soglasno so novi ot koncept za trgovawe na devizni ot pazar voveden vo avgust mi natata godi na.

Grafikon 62

Učestvo na oddelne te segmenti vo vkupni ot promet na devizni ot pazar
(vo %)

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo vtoriot kvartal na 2006 godina bea zabele`ani pritisi za apresijacija na doma`nata valuta na devizni ot pazar, vo uslovi na natamo`en priliv na devizi (osobeno izrazeno preku raste`ki ot trend na privatni te transf eri, kako i preku prilivite vrz osnova na portfolio-investicii) i aktivnata politika na bankite vo domenot na koristeweto na deviznite sredstva. Vo uslovi na primena na strategija na fiksen devizen kurs, vakvite pritisi bea neutralizirani preku deviznite transakcii na NBRM. Taka, devizni ot kurs na denarot vo odnos na evroto vo vtoriot kvartal na 2006 godi na vo prosek iznesuva`e 61,17 denari za edno evro i zabele`a mi ni mal na apresijacija od 0,1% vo sporedba so prethodni ot kvartal. Devizni ot kurs na denarot vo odnos na ameri kanski ot dolar e determiniran od dvi`eweto na ameri kanski ot dolar vo odnos na evroto na me|unarodni te devizni pazari. I meno, pazarnite o`ekuvawa vo vrska so monetarnata politika na ECB i FED, povtornata aktuelizacija na problemot okolu visoki ot def icit vo buxetot i vo tekovnata smetka na SAD, nasproti podobrenite ekonomski indikatori vo evrozonata, pridonesoa za ponatamo`no zajaknuvawe na vrednosta na evroto vo tekot na vtoriot kvartal na 2006 godina. Vakvite dvi`ewa na svetskite pazari imaa soodvetni efekti i vo odnosot pomeju denarot i ameri kanski ot dolar. I meno, vrednosta na denarot vo odnos na ameri kanski ot dolar zabele`a apresijacija od 4,3% vo sporedba so prvi ot kvartal na 2006 godi na (vo vtoriot kvartal na 2006 godi na ameri kanski ot dolar se razmenuva`e vo prosek za 48,76 denari, nasproti 50,93 denari za eden ameri kanski dolar vo prethodni ot kvartal).

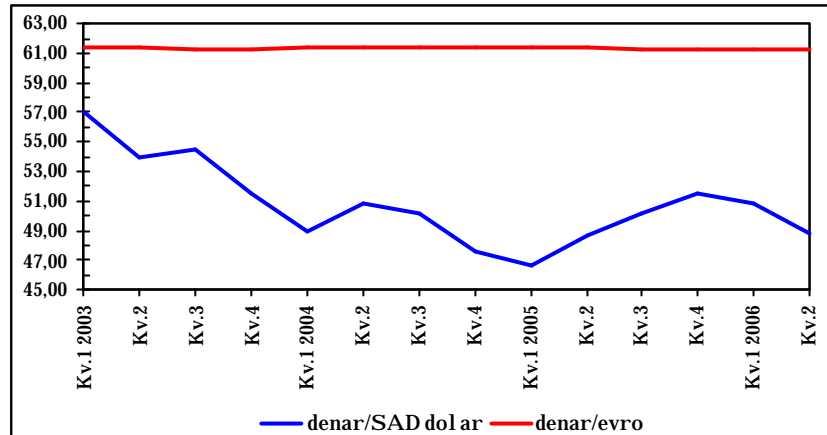
Minimalna apresijacija od 0,1% na denarot vo odnos na evroto na devizni ot pazar...

...i apresijacija na denarot vo odnos na ameri kanski ot dolar od 4,3%

Grafikon 63

Prosečen devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i ameri kanski ot dolar na devizni ot pazar (denari za edini ca stranska valuta)

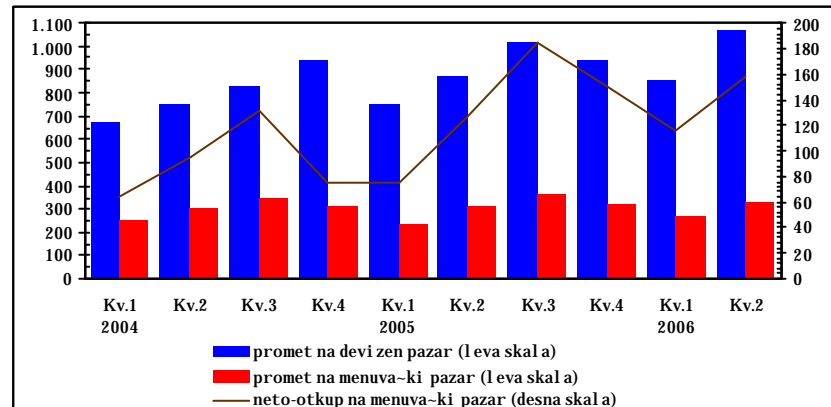
Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Neto-otkupot na menuva-ki ot pazar povi sok za 24,3% na gdi{ na osnova

Vo vtiri ot kvartal na 2006 godi na, realizirani ot promet na menuva-ki ot pazar iznesuva{ e 322,7 milioni evra i vo odnos na isti ot kvartal na 2005 godi na se zgol emi za 3,7%. Pri toa, vo uslovi na porast na ponudata (od 9,7%) i pad na pobaruva-kata na devizi (od 10,4%), neto-otkupot na menuva-ki ot pazar se zgol emi za 24,3% vo vtiri ot kvartal na 2006 godi na vo odnos na vtiri ot kvartal na 2005 godi na i iznesuva{ e 157,6 milioni evra.

Grafikon 64

Dvi `ewe na vkupni ot promet na devizni ot i menuva-ki ot pazar (vo milioni evra)

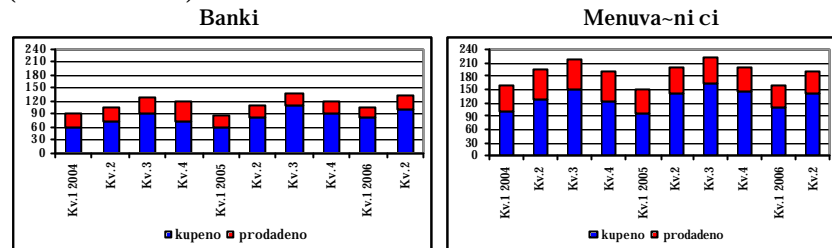

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Analizata od aspekt na strukturata vo vtiri ot kvartal na 2006 godi na uka`uva na zgol emeno strukturno u-estvo na prometot realiziran preku delovnite banki (za 5,8 procentni poeni vo odnos na isti ot period od 2005 godi na), { to iznesuva 41% od vkupni ot promet na menuva-ki ot pazar, dodeka menuva-ni ci te u-estvuvaat 59%.

Graf i kon 65
Dvi `ewe na prometot na menuva~ki ot pazar
(vo milioni evra)

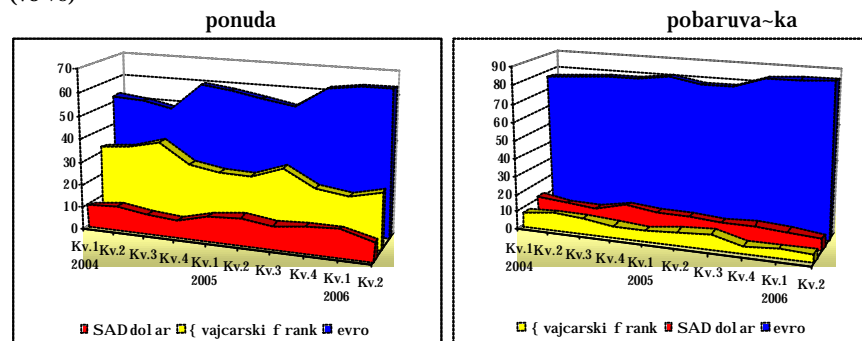

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Zgplemeno st rukt urno u-est vo na evrot o vo promet ot na menuva~ki ot pazar

Od aspekt na valutnata struktura na prometot na menuva~ki ot pazar, vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na domi nantna valuta na stranata na ponudata i pobaruva~kata e evroto, ~ie u-estvo na godi { na osnova se zgolemi (za 8,1 procenten poeni i 7 procentni poeni, soodvetno) i iznesuva 64,1% i 85,7%, soodvetno. Od druga strana, { vajcarski ot f rank i ameri kanski ot dolar, kako sledni vali ti so najgol ema zastapenost, go namali ja svoeto u-estvo na dvete strani od razmenata. I meno, vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na { vajcarski ot f rank i ameri kanski ot dolar u-estvuva so 24,2% i 7,6%, soodvetno na stranata na ponudata (godi { en pad od 1,5 procentni poeni i 4,1 procenten poeni, soodvetno), dodeka na stranata na pobaruva~kata, tie bea zastapeni so 4,9% i 6,8%, soodvetno (godi { en pad od 2,6 procentni poeni i 3,8 procentni poeni, soodvetno).

Graf i kon 66
Val utna struktura na prometot na menuva~ki ot pazar
(vo %)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Devizni ot kurs na denarot vo odnos na evrot o i ameri kanski ot dolar na menuva~ki ot pazar gi sledi dvi `ewat a na devizni ot pazar

Deviznite kursevi na menuva~ki ot pazar gi sledea dvi `ewata na deviznite kursevi na devizni ot pazar. I meno, vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na, prose~ni ot devizen kurs na denarot vo odnos na evroto na menuva~ki ot pazar i znesuva { e 61,42 denara za edno evro i vo odnos na prethodni ot kvartal e re~isi nepromenet. Ameri kanski ot dolar vo prosek se razmenuva { e za 48,83 denari i vo sporedba so prvii ot kvartal na 2005 godi na denarot apresi ra za 4,1%.

Apresijacija na realni ot efekt i ven devizen kurs na denarot

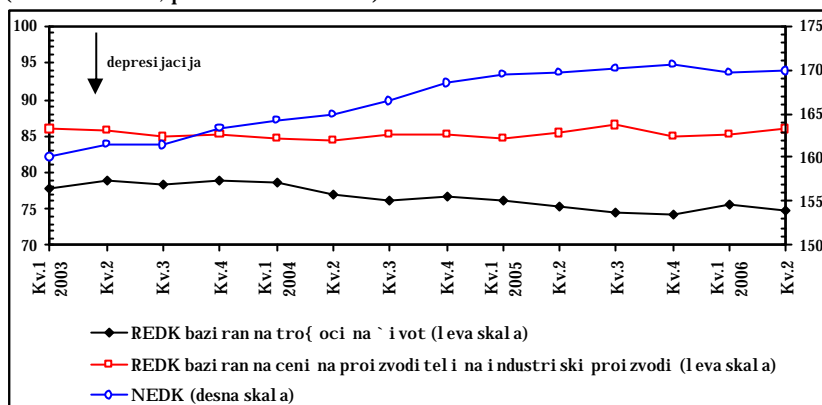
Vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na, *indeksot na realni ot efekt i ven devizen kurs na denarot* (REDK) presmetan spored indeksot na tro{ oci na `ivot i spored indeksot na cenite na proizvodelite na industrijski proizvodi zabele`a apresijacija vo odnos na isti ot kvartal na 2005 godi na. I meno, prose~ni ot indeks na REDK na denarot vo vtiori ot kvartal na 2006 godi na presmetan spored indeksot na tro{ oci na `ivot zabele`a mala apresijacija od 0,2% vo odnos na vtiori ot kvartal na prethodnata

godina. Vakvata promena na REDK na denarot se dol`i na pointenzivnata apresijacija na nominalni ot efektivni kurs na denarot (NEDK) od 1,5% vo odnos na porastot na relativni te ceni (pointenziven porast na stranski te vo odnos na doma{ nite tro{ oci na `ivot⁵¹ za 4,9% i 3,5%, soodvetno). Prose~ni ot indeks na REDK na denarot presmetan spored indeksot na ceni te na proizvodi tel i te na industri ski proizvodi vo vtori ot kvartal na 2006 godi na, vo odnos na vtori ot kvartal od prethodnata godi na, zabele`a apresijacija od 0,8%, {to se dol`i na apresijacijata na indekst na NEDK na denarot, vo uslovi na pomal godi { en porast na relativni te ceni od 0,7%.

Graf i kon 67

Indeks na REDK* i NEDK na denarot
(baza 1995=100, ponderi NTR=2003)

*Indeks pod 100 ozna~uva zgol emena i zvozna konkurentnost.

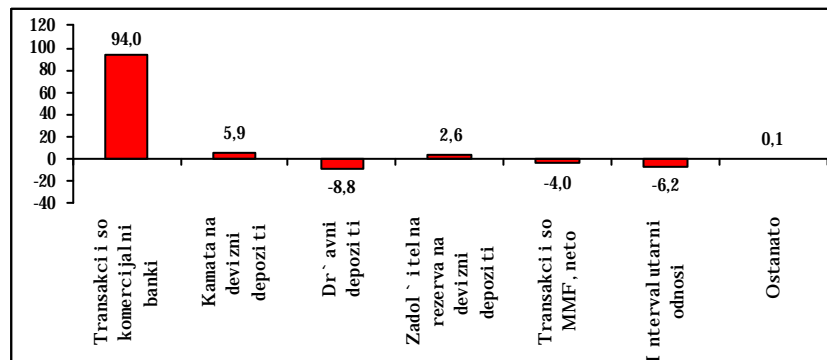
I zvor: Narodna Banka na Republ i ka Makedoni ja.

Zgolemeni bruto devizni rezervi za 83,6 milioni evra vo sporedba so pret hodni ot kvartal

Bruto devizni te rezervi na krajot na juni 2006 godi na dostignaa istoriski najvisoko nivo od 1.241,3 milioni evra i vo sporedba so krajot na prethodni ot kvartal se zgol emija za 83,6 milioni evra. Poziti vnata promena na bruto devizni te rezervi e rezul tat pred s~ na real i zi rani ot neto-otkup od strana na NBRM na devizni ot pazar. Vo sporedba so sostojbata registri rana na krajot na 2005 godi na (bez efektot od prod` bata na evroobvrzni cata), bruto devizni te rezervi se zgol emija za 267,6 milioni evra.

Graf i kon 68

Faktori na promena na bruto devizni te rezervi vo vtori ot kvartal na 2006 godi na
(vo milioni evra)

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

⁵¹ Se odnesuva na promenata tekoven kvartal vo odnos na isti ot kvartal od prethodnata godi na, so baza prosek 1995 godi na.

Prilog 6**Rangirawe na kreditnata sposobnost na zemjata spored „Institucionalni investitor“ (Institutional Investor)**

Rangiraweto na kreditnata sposobnost na dr`avite od strana na specializirani agencii pretstavuva obid da se oceni verojatnosta zemjata da zapadne vo nemo`nost da go otplatuva nadvore{ ni ot dolg. Ovie komercijalni kreditni rejtni imaat kriti~no zna~ewe za obemot na odobreni te krediti, kako i za nivoto na kamatni te stapki za sindicirani krediti { to im gi odobruvaat golemi te komercijalni banki na zemjite vo razvoj.

Kreditni ot rejting na zemjata pretstavuva mo{ ne va`en koncept, so ogle na toa { to mnogu institucionalni investitori od visokorazvieni te industrijalizirani ekonomii investiraat edinstveno vo instrumenti koi zadovoluvaat ili nadmiuvaat minim standardi vo pogled na kreditni ot rejting na zemjata. Spored toa, kreditni te rejtni ne ja determiniraat samo kreditosposobnosta na zemjata (odnosno dali zemjata mo`e da se zadol`i pod razumni uslovi), tuku i dali e vo mo`nost da privle~e i drugi formi na kapital osven krediti.

Generalno, kreditni te rejtni se baziraat vrz evaluacija na brojni makroekonomski, finansiski i politiki varijabli, vklucitelno i slednive: stapka na ekonomski rast na zemjata, saldo na tekovnata smetka vo odnos na BDP, soodnos na {tedewe i investicii, u~estvo na nadvore{ ni ot dolg vo BDP, servisirawe na dolgot vo odnos na BDP, kamatni pla}awa vo odnos na BDP itn.. Osven toa, golemo zna~ewe ima i izlo`enosta na zemjata na eksterni {okovi, koja me|u drugoto se ocenuva preku stepenot na koncentriranost na izvozot. Od druga strana, sposobnosta na zemjata da gi servisira svoi te finansiski obvrski se meri preku varijabli kako dostasani neplateni obvrski, reprogramirawe na dolg, pristap na zemjata do me|unarodni te pazari na obvrznici, tro{ocite vo odnos na razli~ni vidovi trgovski krediti, politiki te uslovi vo zemjata ({to voobi~aeno gi vklucuva politiki te kontrastni te krediti), kapacitetot na vladi te da implementiraat stabilizaciski politiki, verojatnosta i potencialni te efekti od politiki~ka destabilizacija na zemjata i sl.

Kreditni te rejtni na dr`avite razvieni i objaveni od strana na agencijata „Institucionalni investitor“ se baziraat vrz informacii dobieni od analitici vo 75-100 globalno vode~ki banki. Sekoja zemja e rangirana na skala od nula do 100, taka {to 100 ozna~uva zemja so najmal rizik od nemo`nost za servisirawe na dolgot. Isto taka, za celite na rangiraweto, od analitici~arite na rizikot e pobarano da podredat spored stepenot na va`nost deset politiki~ki, ekonomski i finansiski indikatori za sekoja od zemjite. Individualni te odgovori se ponderiraat so koristewe formula koja im dava najgolemo zna~ewe na odgovorite na bankite so najgolema globalna kreditna izlo`enost. Imiwata na analitici~arite se ~uvaat vo striktna doverlivost. Rangiraweto na zemjite se vr{i dva pati godi {no (mart i septemvri).

Klucni te faktori koi vo najgolem obem vlijaat vrz ocenata na rejtingot na „Institucionalni investitor“ se nivoto na bruto devizni rezervi na zemjata i bilansot na tekovnata smetka na zemjata, i toa vo godinata koja £ predhodi na godinata za koja se dava rejtingot. Pokraj toa, za „Institucionalni investitor“

zgol emuvaweto na stapkata na real en rast na BDP, kako i stapkata na porast na izvozot imaat mo{ ne zna~ajno pozitivno vlijani e vrz rejtingot izdaden od ova komercijalna rejting-agencija. Istovremeno, spored niv, strogo se kaznuva porast na infl acijata vo zemjite koi ne bile rangirani vo grupa zemji so visoka infl acija, kako i zgol emuvaweto na u-estvoto na nadvore{ ni ot dolg vo BDP za zemjite koi f pripajale na grupata niskozadol`eni zemji. Istotaka, „Institu{ anel investor“ zna~itelno povi soki rangira zemjite koi izvezuvaat proizvodi so povi sok stepen na finalizacija. I ako kriteriumite za rangirawe na „Institu{ anel investor“ se baziraat glavno vrz doma{ ni ekonomski varijabli, sepak uslovi te na me|unardnite finansiski pazari (na primer, promeni te na kamatnata stapka na Federalni te rezervi na SAD) isto taka zna~itelno vlijaat vrz rejtinzi te na zemjite vo razvoj, i toa nezavisno od kvalitetot na nivni te doma{ ni politiki i ekonomski performansi.

Spored rejtingot na „Institu{ anel investor“ objaven vo mart 2006 godina, Republi ka Makedonija se iska~uva od 93. pozicija vo septemvri 2005 godina, na 85. pozicija, so { to voedno e petta zemja so najgolemo podobruvawe na rejtingot vo period od { est meseci. Kredetni ot rejting na Republi ka Makedonija vo mart 2006 godina iznesuva 37,2 od maksimal ni 100 poeni. Me|u faktori te koi pridonesle za porast na rejtingot na Republi ka Makedonija se izdvojuvaat: zgol emuvaweto na devizni te rezervi, podobreni ot bilans na tekovnata smetka, kontinuirani ot porast na BDP i uspe{ ni ot plasman na evroobvrznata na me|unardni te finansiski pazari.

10.

Javni finansii⁵²

Porast na javni te prihodi vo vt oriot kvartal na 2006 godi na za 6,7%na gdi { na osnova...

Vo tekot na vt oriot kvartal na 2006 godina prodol`i uspe{ nata koordinacija na fiskalnata i monetarnata politika. Taka, najgolem del od kreiranata denarska likvidnost preku devizni te transakcii vo vt oriot kvartal na 2006 godina e steriliziran preku dr`avni te denarski depoziti i delumno preku instrumentite na monetarnata politika. Pritoa, zna~itelno kumul irawe na dr`avni te denarski sredstva na smetkata kaj NBRM se dol`i na zgol emeni te prilivi vo dr`avni ot buxet vrz osnova na privatizacijata na dr`aven kapital. I meno, vo vt oriot kvartal na 2006 godina e realizirana prodaba na del od dr`avni te akcii vo „Makedonski telekomunikacii“ a.d. Skopje, dr`avni udeli od JZU „Gradska apteka“ Skopje, paket-akcii vo sopstvenost na PI OM, kako i prodaba na dr`avni akcii od nekolku doma{ ni banki, so { to e ostvaren vkupen priliv vo dr`avni ot buxet vo iznos od 6.279 milioni denari.

Vo tekot na vt oriot kvartal na 2006 godina se vode{ e porelaksirana fiskalna politika. Taka, pri povi soka godi{ na realizacija na vkupni te javni prihodi (za 6,7%), buxetskata potro{ uva-ka vo vt oriot kvartal na 2006 godina e zna~itelno povi soka (za 9,9%) vo odnos na isti ot kvartal od 2005 godina.

⁵² Del ot za javni te finansii se odnesuva na prihodi te i rashodi te na buxetot na centralnata vlast, koj spored novata def inicija koja se primenuva od 2005 godina gi konsolidira centralni ot buxet (osnoven buxet i buxeti na samofinansira~ki aktivnosti, donacii i zaemi) i buxeti te na vonbuxetski te fondovi (Fond za PI OM, Fond za zdravstvo, Fond za pati{ ta i Agencijata za vrabotuvawe na RM).

Od aspekt na komponenti te na dr`avni ot buxet, vo vtorigot kvartal na 2006 godina vkupnite javni prihodi iznesuvaa 26.266 milioni denari i zabele`aa godi{en porast od 6,7%. Najgolem pridones za godi{niot porast na vkupnite javni prihodi ima povi sokata realizacija na dano~nite prihodi (pridones od 70,4%), koi se dominantna prihodna kategorija vo strukturata na javnite prihodi. Pritoa, re~isi edna polovina od godi{niot porast na dano~nite prihodi e generiran od zgolemeni te prihodi od danokot na dodadena vrednost. Dopolnitelen visok pridones kon godi{niot porast na dano~nite prihodi (od 27,2%) ima intenzivno zgolemuvawe na prihodite od danokot na dobivka (za 52,3% na godi{na osnova), {to uka`uva na podobrena ekonomska aktivnost na pretprijatijata, zajaknati finansiski rezultati od nivno rabotewe, kako i na podobrena naplata na ovoj danok. Vo ramki na dano~nite prihodi, zna~itel en godi{en porast zabele`aa i prihodite od ostanatite danoci (za 2,8 pati), {to e rezultat na voveduvaweto na dopolnitelnite dava~ki za zdravstvena za{tita, za{tita na `ivotnata sredina i pottiknuvawe na aktivnosti te od primarnoto tutunsko proizvodstvo, vo soglasnost so zakonskite izmeni vo januari 2006 godina⁵³. Pritoa, realizanite prihodi vrz osnova na ostanatite danoci (dopolnitelnite dava~ki) ja nadmi nuvaat proektrnata vrednost za vtorigot kvartal za 2,6 pati. Vo vtorigot kvartal na 2006 godina, umeren godi{en porast bele`at prihodite od pridonesite, prihodite od personalniot danok i carinite, dodeka prihodite od akcizite bele`at godi{no namaluvawe (za 3,3%), {to korespondira so namaleni ot uvoz na tutun.

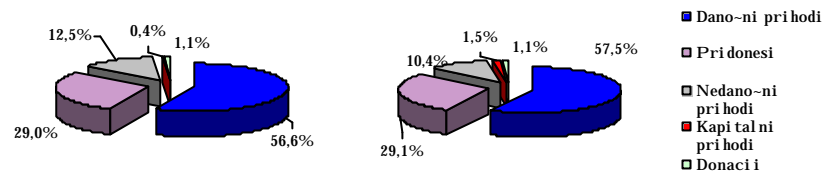
Vo vtorigot kvartal na 2006 godina, vrz osnova na prodaba na dr`avno zemji{e bea realizirani dopolnitelni prilivi vo dr`avni ot buxet. Taka, kapitalnite prihodi generiraa zna~itel en del od porastot na vkupnite javni prihodi (pridones od 17,3%) i zabele`aa zna~itelno godi{no zgolemuvawe (za 3,6 pati). Isto taka, od po~etokot na 2006 godina vo dr`avni ot buxet se registrirani zna~itelni prilivi vrz osnova na stranski donacii, koi vo vtorigot kvartal na 2006 godina bea povi soki za 15,4% na godi{na osnova. Od druga strana, vo prviot kvartal na 2006 godina edinstveno nedano~nite prihodi zabele`aa godi{no namaluvawe (za 11,9%), pri registrirano namaluvawe na saldata na smetkite za posebni prihodi i pad na prihodite od participacija za zdravstvenite uslugi.

⁵³ Vo soglasnost so Zakonot za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za zdravstvena za{tita (Slu`ben vesnik na RM" br.111/2005) i Odlukata za opredeluvawe na proizvodite za koi se pla}a nadomestok pri promet, uvoz/izvoz (Slu`ben vesnik na RM" br.75/2005) koja proizleguva od Zakonot za `ivotna sredina, od 1 januari 2006 godina se presmetuva i pla}a nadomest pri proizvodstvo ili uvoz na tutunski proizvodi. So cel finansirawe na aktivnostite vo primarnoto tutunsko proizvodstvo, za dopolnitelno finansirawe na primarnoto zemjodelsko proizvodstvo i za promocija na izvozot, soglasno so Zakonot za tutun (Slu`ben vesnik na RM" br.24/2006) se presmetuva i pla}a nadomest za proizvodstvo i uvoz na tutunski proizvodi vo visina od 0,15 den/par~e za sekoja proizvedena ili uvezena cigara {to sodr`i tutun (odnosno po 3 denari od kutija). Ovaa odluka stapuva vo sila od 1 april 2006 godina.

Graf i kon 69

U~estvo na oddel ni te prihodni kategori i vo vkupni te javni prihodi
Kv2. 2005 godi na Kv2.2006 godi na

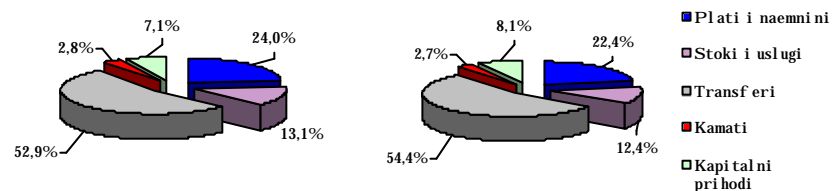
I zvor: Mi ni sterstvo za f i nansi i na Republ i ka Makedoni ja.

**...pri ist ovremen
gdi { en porast na
vkupni te javni rashodi
od 9,9%**

Vo vtoroto trimese~je na 2006 godina, vkupnite javni rashodi iznesuvaa 26.245 milioni denari i vo odnos na istiot kvartal od prethodnata godina bea povi soki za 9,9%. Najgol em del od godi { ni ot porast e generi ran od zgol emeni te tekovni te tro{ oci (pridones od 82,1%) koi se dominantna kategori ja vo vkupnata rashodna struktura. Pri toa, najgol em del od godi { ni ot porast na tekovni te rashodi e determini ran od zgolemeni te transf eri (pridones od 83,9%), koi zabele`aa porast od 12,9% na godi { na osnova, dodeka ostanatite kategori i tekovni rashodi imaa re~isi identi ~en pridones kon godi { noto zgolemuwawe na tekovni te rashodi i zabele`aa umeren godi { en porast. Edi nstveno otplati te na kamati te (osobeno vrz osnova na stranski dolg) zabele`aa poi ntenzi ven porast (od 7,7% na godi { na osnova). Od druga strana, kapitalni te tro{ ewa na dr`avata vo vtorigo kvartal na 2006 godina bea intenzi vi rani i zabele`aa zna~itel en godi { en porast od 25,1%.

Graf i kon 70

U~estvo na oddel ni te rashodni kategori i vo vkupni te javni rashodi
Kv2. 2005 godi na Kv2. 2006 godi na

I zvor: Mi ni sterstvo za f i nansi i na Republ i ka Makedoni ja.

Od aspekt na kvartal nata di nami ka, vo vtorigo kvartal na 2006 godina vo uslovi na povi soka kvartal na realizaci ja kaj si te glavni prihodni kategori i, vkupni te javni te prihodi bea povi soki za 13,7% vo sporedba so prvot kvartal od godinata. Pri toa, najgol em del od porastot e generi ran od povi sokoto nivo na dano~nite prihodite (pridones od 77%), ~ie zgolemuwawe e generi rano od porastot na prihodite od danokot na dodadena vrednost i od carini te, dodeka namal eni te prihodi od danokot na dobivka deluvaa vo obratna nasoka. Dopolni telen pridones kon kvartal ni ot porast na vkupni te javni prihodi vo vtorigo kvartal na 2006 godina i maa i prihodite od pridonesite, od nedano~ni te prihodi i od kapitalni te prihodi, dodeka pril ivi te vrz osnova na stranski donaci i zabele`aa kvartal no namal uvawe.

Od druga strana, vo vtorigo kvartal od godinata, vkupni te javni rashodi zabele`aa poumeren kvartal en porast od 11,5% vo sporedba so javni te prihodi. Pri toa, tekovni te tro{ oci generi i raa pogol em del od porastot na vkupni te javni rashodi (pridones od 61%), vo ~ii ramki zna~itel no bea zgolemeni transf erite i tro{ oci za stoki i uslugi (pridones kon porastot na tekovni te tro{ oci od 71,9% i 24,7%, soodvetno). Sepak, intenzi vni ot porast na kapitalni te rashodi na dr`avata vo vtorigo kvartal na 2006

godina (od 99,4%) determinira golem del od porastot na vkupnite javni rashodi (pri dones od 39%).

Vo vtorigot kvartal na 2006 godina pokraj prilivot vrz osnova na privatizacijata na dr`aven kapital, vo buxetot bea ostvoreni i dopolnitelni neto-prilivi kako rezultat na povi sokata realizacija na dr`avnite hartii od vrednost od otplatata na dostasanite obvrski vrz istata osnova (vo iznos od 422 miliona denari). Neto-prilivi vo dr`avni ot buxet vo iznos od 194 milioni denari bea realizirani i vrz osnova na povisok iznos na stranski krediti vo uslovi na poniska otplata na glavni ca po stranski krediti. Od druga strana, za otplata na glavni ca na doma{ en dolg vo vtorigot kvartal na godinata vkupno bea i skoristeni 699 milioni denari.

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulati va vo vtoriot kvartal na 2006 godina

- ❖ Od 1 april zapo~na primenata na Odlukata za izdvojuvawet ri do maksimum { est denari za sekoja kutija cigari nameneti za poddr{ka na tutunski ot sektor soglasno so Zakonot za tutun i tutunski prerabotki.
- ❖ Na 3 april be{e izvr{enaisplatana devettat a rat a od dr`avni te obvrzniciza st arodevizno {tedewe.
- ❖ Na 4 april vo Praga se odr`a makedonsko~e{ki biznis forum, vo organizacijana St opanskata komora na Makedonija i Konfederacijata na ^e{kite industrijalci. Celta na ovoj forum e prodlabou vawena st opanskata sorabotka me/ u Republika Makedonija i ^e{kat a Republika.
- ❖ Na 6 april be{e osnovano javnot o pret prijat ie „Kumanovo gas“ od st rana na lokal nat a samouprava, koe }e dist ribui ra i ekspl oati ra gas vo opt i nat a.
- ❖ Na 7 april vo Bukure{ t be{e pot pi { ana Deklaracijata za pro{ iruvawe na CEFTA od st rana na premi erite na Makedonija, Srbija i Crna Gora, Hrvat ska, Bosna i Hercegovina, Romani ja, Albani ja, Mol davi ja i pret st avni ci te na UNMI K (Kosovo).
- ❖ Na 14 april se odr`a rabot ilni ca na tema „Visokot onivo na got ovi pari vo opt ek vo Republika Makedonija“ vo organizacijana Narodna banka na Republika Makedonija. Celta na rabot ilni cat a be{e da se ut vrdat punkt ovi te kade se mo`ni event ualni podobruvawa vo nasokana namaluvawe na got ovi te pari vo opt ek. Na rabot ilni cat a u~est vuvaa i pret st avni ci od drugi relevant ni inst it uci i i zdru`eni ja vo dr`avata.
- ❖ Na 19 april Svet ska banka odobri zaem od 25 milioni SAD dolari na A.D. za prenos na elekt ri~na energija i upravuvawe so elekt roenerget ski ot sist em vo dr`avna sopst venost MEPSO, Skopje za podobruvawe na sigurnost a i razvoj na energet skata mre`a vo Makedonija.
- ❖ Na 20 april Bordot na direkt ori na Me/ unarodni ot monet aren fond (MMF) ja zavr{ i prvata revizija na St end-baj aran` manot na Republika Makedonija so MMF.
- ❖ Na 27 april, soglasno so Kalendarot za emisija na dr`avni hart ii od vrednost za 2006 godina, Minist erst vot o za finansii izdade dvegodi{ na dr`avna obvrznica. Izdavawet o na dr`avnat a obvrznica pret st avuva pro{ iruvawe na dol`ni~kot o port folio na dr`avata i negovata ro~nost. Nominal nat a vrednost na dr`avnat a obvrznica e 10.000 denari, realiziran e iznos od 250 milioni denari, dodeka kuponskat a kamata st apka iznesuva 9%.
- ❖ Na 27 april, se odr`a Samit na biznisi i invest icii vo Republika Makedonija, na koj se razgledaa makedonskat a biznis klima, t rgovijata, izvozot, regional nat a i evropskat a sorabot ka na nat a dr`ava, kako i razvojot na finansiski ot sektor i st ranski te direkt ni invest icii vo Makedonija.
- ❖ Na 5 maj e pot pi { an Dogovor za vospost avuvawe `elezni~ka mre`a so visoki performansi od st rana na minist ri te za t ransport na zemjite od Jugoi st o~na Evropa.
- ❖ Na 5 maj Me/ unarodnat a finansiska korporacija (IFC) zapo~na da go sproveduva proekt ot za korporat ivno upravuvawe vo Makedonija, Albani ja, Bosna i Hercegovina i vo Srbija i Crna Gora. Celta na ovoj t rigodi{ en proekt e da im se pomogne na kompani it e od regionot da vovedat svet ski iskust va od oblast a na korporat ivnot o upravuvawe, so { t o }e st anat poat rakt ivni za doma{ ni te i st ranski invest it ori.

- ❖ Na 8 maj kredit nat a agencija „Standard&Purs“ (Standard&Poor's) go pot vrđi dodeleni ot kredit en rejting na Republika Makedonija BB+ so st abilen izgled za st ranska valuta i BBB- so st abilen izgled za doma{ na valuta, poddr` an so podobruvawet o na politi-ka ta st abilnost , kont inuit et ot vo sproveduvawet o na reformite, ekonomski ot rast , prudent nat a fiskalna politika i namaluvawet o na javni ot dolg.
- ❖ Na 10 maj vo Kavadarci be{ e ozna-en po-et okot na rekonst rukcijat a na vt orat a t ehnolo{ ka linija na „FENI indust ri“, vo koja }e bi dat invest irani 25 milioni evra, so { t o se o-ekuva zgol emuvawe na proi zvodst vot o od 8 na 15 iljadi t oni.
- ❖ Na 10 maj vo Skopje se ot vori Kancelarijat a za posreduvawe pri vrabot uvawe „Dekra vrabot uvawe“ d.o.o.e.l. od Germanija, koja }e im gi ponudi svoi te uslugi (posreduvawe pri vrabot uvawe, pri vremen o vrabot uvawe i konsalting vo upravuvawet o so ~ove-ki te resursi) na kompani it e, inst it uci it e i na mal it e i sredni te i pret prijat ija.
- ❖ Na 11 maj, soglasno so memorandumot od 17 sept emvri 2003 godi na pome/u Makedonija, Bosna i Hercegovina, Srbija i Crna Gora, Slovenija i Hrvat ska za podmi ruvawe na me/usebni te finansiski pobaruwawa na SSSR i SFRJ, Rusija donese odluka so koja do 2010 godi na }e £ go ot pi { e dolgot na Makedonija, koj i znesuva 60,6 milioni amerikanski dolari.
- ❖ Na 11 maj be{ e pot pi { an Memorandum za sorabot ka i invest irawe vo izgradbat a na kapacit et za vnat re{ na elekt ronika za avt omobili vo Republika Makedonija, od st rana na Vlatat a na Republika Makedonija i amerikanskata kompanija „Xonsons kont rol“. Zapo- nuvawet o na izgradbat a na kapacit et ot se o-ekuva vo po-et okot na sept emvri 2006 godi na i }e ovozmo` i novi vrabot uvawa.
- ❖ Na 16 maj se odr` a rabot ilnica za nadvore{ nat a t rgovija i st ranski te direkt ni invest icii vo zemjit e-~lenki i zemjit e-aspirant i za ~lenst vo vo Evropskat a unija: Ungarija, Slovenija i Makedonija, vo organizacija na Sekret arijat ot za evropski pra{ awa pri makedonskat a Vlada i Fondacijat a „Fridrih Evert“ vo sorabot ka so Inst it ut ot za svet ska ekonomija pri Ungarskat a akademi ja na nauki.
- ❖ Na 22 maj vo Skopje, vo ramki na St opanskata komora na Makedonija, zapo~na so rabot a Makedonsko-hrvat ski deloven klub, so cel prodlabo-uvawe na ekonomskata sorabot ka pome/u dvet e zemji.
- ❖ Od 24 maj do 5 juni vo Skopje prest ojuva{ e misijat a na Me/unarodni ot monet aren fond (MMF), vo ramki na razgovorit e vrz osnova na ~len IV od St at ut ot na MMF.
- ❖ Na 25 maj zdru` enijat a na zemjodel cit e na Makedonija, Srbija, Bosna i Hercegovina i Albanija pot pi { aa Deklaracija za razbi rawe i sorabot ka, koja predvi duva razmena na znaewe i iskust va, pokrenuvawe inicijati vi, predlozi i poddr{ ka na proekti, kako i me/usebna sol idarnost.
- ❖ Na 1 juni st api vo sila Dogovorot za slobodna t rgovija so Srbija i Crna Gora, ~ija osnovna cel e { irewe na me/usebnat a t rgovija, sozdavawe pravedni uslovi za konkurencija, uknuvawe na barrierite vo me/usebnat a razmena, pot tiknuvawe na invest icii te i unapreduvawe na t rgovijat a so t ret i zemji.
- ❖ Na 1 juni, St opanskata komora na Makedonija go promovira novi ot na-in na organizirawe i sorabot ka me/u mal it e i sredni pret prijat ija od zemjava, preku formirawe t .n. grupi za razmena na iskust va koi mo` at da brojat maksimum 20 ~lenovi - od zai nt eresirani te kompani i, lokal ni konsult ant i i vladi ni pret st avnici.
- ❖ Na 1 juni, Minist erst vot o za finansii zapo~na so isplat a na redovni te rat i od oddelni te emisii na obvrznicit e za denacionalizacija.

- ❖ Na 2 juni po pat na licitacija na Makedonska berza bea prodadeni akcii te na „Gradski apt eki“ - Skopje, kako i akcii vo akcionerski društva vo sopstvenost na Fondot za penzijsko i invalidsko osiguruvawe na Makedonija, vo vrednost od 12,9 milioni evra i 14,4 milioni evra, soodvetno. Novite sopstvenici na „Gradski apt eki“ se farmacevtskite kompanii: „Zegin“, „Alkaloid“ i „Farmakop“, koi }e deluvaat kako konzorcium.
- ❖ Na 3 juni se restartiraa pogonite na metaliski ot kapacitet „Iskra-in`ewering“ i fabriката za prerabotka i skladi rawe sve`o ovo }e i zelen-uk „DS Fuds“ (porane }e na ZIK „Kumanovo“), koi se vo sopstvenost na gr`ki investitor.
- ❖ Vo periodot od 5 do 9 juni 2006 godina, po pat na javni aukcii na Makedonska berza bea ponudeni 45,1% obi`ni akcii na „Makedonski telekomunikacii“ a.d. Skopje vo sopstvenost na Republika Makedonija. Pri toa, be }e prodaden samo eden paket -akcii od 9,9% vo iznos od 3,6 milijardi denari (60,3 milioni evra), dodeka od ostanite 5,5% akcii ponudeni na slobodna prodaba bea prodadeni 0,9% vo iznos od 153,8 milioni denari.
- ❖ Na 14 juni stapi vo sila odlukata na Sovetot na Narodna banka na Republika Makedonija so koja se namaluvaa lombardnata kamata na stapka za 1,5 procentni poeni od 11% na 9,5%. („Slu`ben vesnik na RM“ br. 70/2006).
- ❖ Na 8 juni vo Luksemburg se potpi }a Dogovor za investicii vo energetikata na Balkanskiot Poluostrvo i za energetsка sorabotka vo regionot, me }u Evropskata unija (EU) i balkanski te zemji (Makedonija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora, Albanija, Romanija, Bugarija i Obednetite nacii vo ime na Kosovo). Kako rezultat na dogovorot }e se sozdade infrastruktura za transport na prirodni gas od Bliski ot Istok i kaspiski ot region za EU, so }e se podobri snabduvaweto so energenti na Zapadna Evropa.
- ❖ Na 11 juni vo Skopje se potpi }a multilateralen Dogovor na dano`nite administracii od st rana na Makedonija, Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora i Bugarija za poefikasna borba protiv zatajuvawe danok.
- ❖ Na 12 juni, po `etiri godi }e na pauza, be }e restartiran rudnikot za olovo i cink „Sasa“ od Makedonska Kameni ca, vo sopstvenost na ruskata kompanija „Romtejd“.
- ❖ Na 13 juni se potpi }a Op }e kolektivnen dogovor za stopanstvoto od st rana na Sojuzot na sindikatite na Republika Makedonija i Organizacijata na rabotodavacite na Republika Makedonija.
- ❖ Na 13 juni Agencijata za krediten rejting „Fi~“ (Fitch) go zgolemi kreditni ot rejting na Republika Makedonija od postojnoto BB so pozitiven izgled na BB+ so stabilen izgled za stranska i doma }e na valuta. So novododelenata ocenka „Fi~“ ja pomesti na Republika Makedonija za dve ni voa na rejting skalata.
- ❖ Na 14 juni vo Helsinki se potpi }a Spogodbata za sorabotka i pomo }e za carinski prawa pome }u Carinski te upravi na Makedonija i Finska, so cel prodlabuvawe na carinskat a sorabotka i unapreduvawe na bilateralnite odnosi me }u dvet e zemji.
- ❖ Na 15 juni se potpi }a Dogovorot za zaem za projektot za sudski reformi i institucionalna poddr }ka vo vrednost od 10 milioni evra, pome }u Svet ska banka i Vlatata na Republika Makedonija.
- ❖ Na 16 juni vo St ruga se odr`a dvodnevna Regionalna konferencija na banki i izvoznokreditni agencii, vo organizacija na „Makedonska banka za poddr }ka na razvojt“, na koja prisustvuvaat pretstavnicite na banki i institucii od 14 zemji vo regionot.
- ❖ Na 16 juni Makedonija i Grcija potpi }aa Protokol za prekograni`na sorabotka podol`inata na panevropskiot Kori dor 10, so cel olesnuvawe na protokola na licata i stoki podol`inata na Kori dorot i zavrstuvawe na sorabotkata me }u zemjite potpisnici.

- ❖ Na 21 juni „Makedonska banka za poddrška na razvojt“ ja promovira novata kreditna linija odobrena od Sovetot na Evropskata banka za razvoj (CEDB), vo vrednost od 10 milioni evra, nameneti za finansirawe na malite i srednite pretprijatija vo Makedonija, a so cel namaluvawe na nevrabotenosta vo Republika Makedonija.
- ❖ Na 23 juni „Invest banka“ ja stavila vo upotreba kreditnata linija za mali i sredni pretprijatija vo iznos od ~etiri milioni evra, odobrena od strana na EBRD. Peridotot za vraawe na ovie zaemi ~etiri godini, so kamata na stapka od 8 do 9%.
- ❖ Na 26 juni so vpiuvaweto na KI BS a.d. Skopje vo edinstvenot registar na izdavani naserifikati, oficijalno zapo~nato primenata na Zakonot za podatoci vo elektronska obliki elektronska potpis.
- ❖ Na 27 juni Sektorot za evrointegracii pri Vladata na Republika Makedonija vo Stopskakat komora vo Skopje predstopanstvenicite gi prezentirale novite fondovi za pretprijatna pomo~ na Evropskata unija, instrumentot za pretprijatna pomo~ (IPA-Instrument for pre accession assistance), Programata za ekonomska sarabotka so pazartite vo razvoj na holandskata vlada i Novata programa za partnerstvo so Avstriskata agencija za razvoj (ADA- Austrian development agency).
- ❖ Vo tekot na vtoriot kvartal na 2006 godina, Regulatornata komisija za energetikagi donese slednite Odluki za opredeluvawe najvisoki ceni na oddelni nafteni derivati, utvrdeni soglasno so Metodologijata:
 - na 3 april, odluka spored koja maloprodatite i rafineriskite ceni na naftenite derivati se zgolemuvaat, vo prosek, za 1,66% i 2,64%, soodvetno („Slu`ben vesnik na RM“ br. 42/2006 godina);
 - na 17 april, odluka spored koja maloprodatite i rafineriskite ceni na naftenite derivati se zgolemuvaat, vo prosek, za 3,94% i 6,05%, soodvetno (†Slu`ben vesnik na RM” br. 50/2006 godina);
 - na 3 maj, odluka so koja maloprodatite i rafineriskite ceni na naftenite derivati vo prosek se zgolemuvaat za 3,10% i 4,56%, soodvetno (†Slu`ben vesnik na RM” br. 55/2006 godina);
 - na 15 maj, odluka za namaluvawe na maloprodatite i rafineriskite ceni na naftenite derivati, vo prosek za 2,49% i 3,76%, soodvetno (†Slu`ben vesnik na RM” br. 60/2006 godina);
 - na 29 maj, odluka spored koja maloprodatite i rafineriskite ceni na naftenite derivati se namaluvaa, vo prosek, za 3,69% i 5,52%, soodvetno (†Slu`ben vesnik na RM” br. 66/2006 godina);
 - na 12 juni, odluka spored koja rafineriskite ceni na naftenite derivati se zgolemuvaat, vo prosek, za 0,56%, dodeka maloprodatite ceni na naftenite derivati se namaluvaa, vo prosek, za 0,13% („Slu`ben vesnik na RM“ br. 72/206 godina);
 - na 26 juni, odluka spored koja maloprodatite i rafineriskite ceni na naftenite derivati se zgolemuvaat, vo prosek, za 0,05% i 0,07%, soodvetno (†Slu`ben vesnik na RM” br. 77/2006 godina).
- ❖ Novi zakonski propisi:
 - Zakon za ratifikacija na Dogovorot za slobodnatargovija me|u Republika Makedonija i Srbija i Crna Gora (†Slu`ben vesnik na RM” br. 48/2006);
 - Zakon za prestanuvawe na va`eweto na Zakonot za banki za mikrofinansirawe (†Slu`ben vesnik na RM” br. 50/2006);
 - Zakon za ratifikacija na Dogovorot za pristapuvawe na Republika Makedonija kon Centralnoevropskiot dogovor za slobodnatargovija (CEFTA) (†Slu`ben vesnik na RM” br. 59/2006);
 - Zakon za ratifikacija na Dogovorot za osnovawe na energetskata zaednica (†Slu`ben vesnik na RM” br. 59/2006);
 - Zakon za energetika (†Slu`ben vesnik na RM” br. 63/2006);
 - Zakon za zadoluvawe na Republika Makedonija so zaemkaj Me|unarodnata banka za obnova i razvoj po Dogovor za zaem za Proektot za implementacija na reformite vo

pravni ot i sudski ot sist em i inst it uci onal na poddr{ ka (†SIu` ben vesni k na RM" br. 65/2006);

- Zakon za rat ifikacija na izmenite i dopolnuvawata na dogovorot za slobodna t rgovija me/u Republika Makedonija i Bosna i Hercegovina usvoeni od me{ ovit i ot komi t et za sproveduvawe na ovoj dogovor (†SIu` ben vesni k na RM" br. 69/2006);

- Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za regist ri rawe na got ovi nski pla}awa (†SIu` ben vesni k na RM" br. 70/2006);

- Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za za{ t it a na konkurencijat a (†SIu` ben vesni k na RM" br. 70/2006);

- Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za penzi sko i inval idsko osiguruvawe (†SIu` ben vesni k na RM" br. 70/2006);

- Zakon za personal ni ot danok na dohod (†SIu` ben vesni k na RM" br. 74/2006).

Statisti~ki prilog**1. Ceni****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	VI.2006 V.2006	VI.2006 VI.2005	I-VI.2006 I-VI.2005
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	-0,7	3,0	3,1
I shrana	-1,6	0,9	1,9
Tutun i pijalaci	0,1	17,6	17,6
Obleka i obuvki	0,0	0,2	-0,1
Domuvawe	-0,4	0,9	1,0
Stan (stanari na, voda, uslugi)	0,0	0,2	0,0
Ogrev i osvetlenie	-0,5	1,6	1,8
Higi ena i zdravje	-0,5	1,7	1,1
Kultura i razonoda	0,6	7,2	6,4
Soobra}ajni sredstva i uslugi	-0,4	4,5	3,2
<i>St oki</i>	<i>-0,9</i>	<i>3,1</i>	<i>3,5</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,0</i>	<i>2,6</i>	<i>1,4</i>
Ceni na malo	1,3	5,3	4,3
Zemjodelski proizvodi	4,8	7,3	6,2
Neprehranbeni i ndustrijski proizvodi	1,4	7,4	6,3
I ndustrijsko - prehranbeni proizvodi	0,3	1,0	0,3
Pijalaci	0,1	-0,6	-0,6
<i>St oki</i>	<i>1,4</i>	<i>5,2</i>	<i>4,0</i>
<i>Uslugi</i>	<i>1,3</i>	<i>5,4</i>	<i>4,4</i>

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 2
Ceni na proizvodi tel i na industri ski proizvodi

	VI.2006	VI.2006	I-VI.2006
	V.2006	VI.2005	I-VI.2005
	vo %		
Ceni na proizvodi tel i na industri ski proizvodi	-1,0	5,5	5,7
Energija	-4,2	12,4	17,9
I ntermedi jarni proizvodi , osven energija	1,9	0,5	-2,2
Kapital ni proizvodi	0,0	5,2	4,2
Trajni proizvodi za { i roka potro{ uva~ka	-0,2	1,6	5,0
Netrajni proizvodi za { i roka potro{ uva~ka	-0,9	5,3	4,9
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>0,0</i>	<i>3,3</i>	<i>4,0</i>
<i>Prerabot uva~ka i indust rija</i>	<i>-1,4</i>	<i>6,2</i>	<i>6,5</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijal aci	-0,6	0,7	0,4
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0,1	23,2	20,1
Proizvodstvo na tekstil ni tkaeni ni	0,0	0,3	0,6
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	-0,1	-2,7	-2,7
I zdava~ka dejnost, pe~atewe i reprodukcija na sni meni medi umi	-0,4	1,7	2,2
Proizvodstvo na koks, derivati na naf ta i nuklearno gori vo	-8,3	22,3	34,5
Proizvodstvo na hemikal i i i hemi ski proizvodi	1,2	3,3	-0,7
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plasti ~ni masi	3,1	4,4	0,1
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetal ni mi neral i	0,9	3,5	2,3
Proizvodstvo na osnovni metal i	2,4	-2,0	-7,0
Proizvodstvo na metal ni proizvodi vo metal operabotuva~kata f aza, osven ma{ i ni i uredi	0,0	9,5	7,2
Proizvodstvo na elektri ~ni ma{ i ni i aparati , nespomnati na drugo mesto	0,0	11,1	6,4
<i>Snabduvawe so elekt ri ~na energija, gas i voda</i>	<i>2,5</i>	<i>0,4</i>	<i>-0,3</i>

I zvor: Prethodni podatoci na Dr` aven zavod za stati sti ka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 3
Potroška uva-ka ko{ ni ca za i shrana i pijalaci *

	I.2006	II.2006	III.2006	IV.2006	V.2006	VI.2006
	vo denari					
Vkupno	10.287	10.335	10.346	10.412	10.622	10.395
Proizvodi od ` i to	1.789	1.782	1.776	1.768	1.760	1.753
Meso	2.251	2.255	2.251	2.259	2.277	2.275
Riba	218	221	222	223	223	223
Mleko, mle-ni proizvodi i jajca	1.753	1.761	1.774	1.773	1.775	1.757
Maslo i masnoti i	452	450	449	450	450	447
Ovo{ je	421	416	424	430	438	454
Zelen-uk	1.473	1.516	1.479	1.539	1.719	1.501
[e}er, ~okolada i konditorski proizvodi	406	407	444	443	451	452
Drugi nespomnati prehranbeni proizvodi	306	309	310	314	315	316
Kafe, ~aj	317	316	315	314	317	320
Bezalkohol ni pijalaci	439	440	439	436	433	433
Alkohol ni pijalaci	462	462	463	463	464	464

*Si te proizvodi od kategorijata i shrana i pijalaci koi ja so-i nuvaat ko{ ni cata se odredeni kako prose-ni mese-ni potrebi na edno ~etiri ~leno nezemjodelsko doma}instvo i toj spi sok na proizvodi e konstanten (isti proizvodi - isti koli ~estva) vo tekot na edna godina.

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 4
Rashodni agregati na BDP
(nominalni stapki na porast)

	I Kv.2006/ I Kv.2005
Javna potroška uva-ka	3,9
Investiciji vo ma{ini i oprema	9,2
Izvoz na stoki i uslugi	5,5
Uvoz na stoki i uslugi	13,7

I zvor: Prethodni podatoci na Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

2. Ekonomska aktivnost**Tabela 5**

Proizvodstvena strana na BDP

	I kv. 2006/ I kv. 2005 (realni stapki na rast, vo %)	2006 u-estvo vo BDP, vo %	2005 vo %	I kv. 2006/ I kv. 2005 prijones, vo %
Bruto doma{ en proizvod	2,6			
<i>Zemjodelst vo, lov, { umarst vo i ribarst vo</i>	3,0	10,2	10,1	11,7
<i>Vadewe na rudi i kamen; Prerabot uva-ka industrija i Snabduvawe so elekt ri-na energija, gas i voda</i>	0,5	22,5	23,0	4,3
<i>Grade`ni { t vo</i>	-2,4	3,5	3,7	-3,2
<i>Trgovija na golemo i malo, popravka na mot orni vozila, mot orci kli i predmet i za li-na upot reba i za doma} inst va</i>	6,2	13,5	13,0	32,2
<i>Hot eli i rest orani</i>	4,1	1,6	1,6	2,6
<i>Soobra}aj, skladi rawe i vrski</i>	8,3	7,9	7,5	25,1
<i>Fi nansi sko posreduvawe; Akt i vnost i vo vrska so nedvi`en i mot , i najmuvawe i delovni akt i vnost i</i>	1,5	13,9	14,1	8,0
<i>Javna uprava i odbrana, zadol`it el na socijal na za{ t it a; Obrazovani e; Zdravst vo i socijal na rabot a i Ekst eri t orijalni organizacii i t el a</i>	1,5	14,6	14,8	8,4

I zvor: Prethodni podatoci na Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 6
Industrijsko proizvodstvo vo Republika Makedonija

	struktura vo %	VI.2006	VI.2006	I-VI.2006
		V.2006	VI.2005	I-VI.2005
		vo %		
Vkupno	100,0	2,8	4,1	1,1
Energija	21,9	-6,3	-4,5	-0,2
Intermedijarni proizvodi, osven energija	33,8	3,9	8,2	5,3
Kapitalni proizvodi	4,8	6,9	13,6	6,1
Trajni proizvodi za { i roka potro{ uva~ka	1,4	11,2	13,8	-2,7
Netrajni proizvodi za { i roka potro{ uva~ka	38,1	5,3	2,4	-2,8
Vadewe rudi i kamen	1,8	4,0	11,6	63,7
Prerabot uva~ka industrija	79,4	4,7	4,9	0,4
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	20,0	-2,3	0,6	2,4
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	3,9	20,2	11,4	2,0
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	2,5	-29,5	15,4	12,4
Proizvodstvo na predmeti za oblaka; dorabotka i boewena krzno	8,6	19,6	4,7	-6,8
Izdava~ka dejnost, pe~atewe i reprodukcija nasni meni medi umi	3,9	9,8	-21,6	-22,8
Proizvodstvo na koks, derivati na naf ta i nuklearno gorivo	3,0	3,0	-10,8	8,8
Proizvodstvo na hemikalii i hemijski proizvodi	5,9	14,3	-10,3	-3,2
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plasti~ni masi	2,6	2,5	4,3	-10,6
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	8,2	-1,0	34,8	26,8
Proizvodstvo na osnovni metali	6,0	11,5	23,6	-8,4
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprera botuva~kata faza, osven ma{ i ni i uredi	3,8	5,8	6,4	-1,7
Proizvodstvo na elektri~ni ma{ i ni i aparati	3,2	-34,5	-39,8	7,4
Snabduwaweso elektri~na energija, gas i voda	18,8	-8,5	-2,6	-1,7

Izvor: Prethodni podatoci na Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 7

Industrijsko proizvodstvo vo Republika Makedonija - kumulativni stapki na rast

	struktura	I.2006	I-II.2006	I-III.2006	I-IV.2006	I-V.2006	I-VI.2006
		I.2005	I-II.2005	I-III.2005	I-IV.2005	I-V.2005	I-VI.2005
kumulativni promeni vo %							
Vkupno	100,0	1,8	-0,3	0,5	-0,9	0,5	1,1
Energija	21,9	9,0	1,7	3,0	-1,4	0,5	-0,2
Intermedijarni proizvodi, osven energija	33,8	4,8	6,2	5,6	3,7	4,6	5,3
Kapitalni proizvodi	4,8	-4,0	-19,3	-5,6	4,0	4,4	6,1
Trajni proizvodi za { i roka potro{ uva-ka	1,4	-23,1	5,8	10,8	8,4	-6,2	-2,7
Netrajni proizvodi za { i roka potro{ uva-ka	38,1	-6,2	-5,8	-6,1	-5,9	-4,1	-2,8
Vadewe rudi i kamen	1,8	2,4 pat i	2,3 pat i	2 pat i	2 pat i	85,4	63,7
Prerabot uva-ka industrija	79,4	-1,4	-2,2	-0,8	-2,1	-0,6	0,4
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	20,0	-5,0	-0,8	-1,1	0,5	2,8	2,4
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	3,9	-27,2	-23,4	-14,6	-1,0	-1,6	2,0
Proizvodstvo na tekstilni tkani	2,5	7,8	-9,1	2,8	4,3	11,8	12,4
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	8,6	-11,8	-4,6	-4,9	-8,4	-9,1	-6,8
Izdava-ka dejnost, pe-atewe i reprodukcija na snimni mediji	3,9	12,1	-11,6	-22,5	-24,6	-23,1	-22,8
Proizvodstvo na koks, derivati na naf ta i nuklearno gorivo	3,0	39,3	15,8	32,6	9,6	14,5	8,8
Proizvodstvo na hemikalii i hemijski proizvodi	5,9	9,1	4,5	-5,9	-3,5	-1,5	-3,2
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plasti-ni masi	2,6	-19,0	-18,9	-25,5	-19,1	-14,1	-10,6
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	8,1	53,0	58,5	43,7	27,3	24,7	26,8
Proizvodstvo na osnovni metali	6,0	-21,8	-21,1	-17,4	-16,8	-14,4	-8,4
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metalopreraotuva-kata faza, osven ma{ inii uredi	3,8	-21,8	-19,5	-8,7	-6,5	-3,5	-1,7
Proizvodstvo na elektri-ni ma{ inii i aparati	3,2	118,5	39,6	42,4	25,2	20,8	7,4
Snabduvawe so elekt ri-na energija, gas i voda	18,8	5,2	-0,3	-0,8	-3,0	-1,5	-1,7

Izvor: Prethodni podatoci na Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 8
 Otkup na zemjodelski proizvodi

	IV.2006	V.2006	VI.2006	Kv. II 2006		Kv. II 2006	Kv. II 2006
	vrednost vo 000 denari			iznos	u-estva	Kv. I 2006	Kv. II 2005
						promena vo %	
Vkupno	621.228	578.906	483.759	1.683.893	100	-60,0	-6,5
Otkup od individualni zemjodelski proizvodi teli	251.793	198.275	209.231	659.299	39,2	-80,4	2,1
Proda`ba od sopstveno proizvodstvo	369.435	380.631	274.528	1.024.594	60,8	20,3	-11,4
Poljodelstvo	126.691	179.483	101.053	407.227	24,2	-86,6	-26,3
`ita	35.352	44.297	38.149	117.798	7,0	-42,7	-55,6
I ndustriski rastenija	782	1.308	1.105	3.195	0,2	-99,9	-60,8
Gradi narski rastenija	90.173	132.865	58.358	281.396	16,7	540,5	4,2
Fura`ni rastenija	384	1.013	3.441	4.838	0,3	63,3	-44,5
Ovo{ tarstvo i lozarstvo	6.927	8.596	17.119	32.642	1,9	258,8	54,7
Ovo{ je	2.855	8.596	17.119	28.570	1,7	140,4	44,6
Grozje	4.072	-	-	4.072	0,2	460,1	204,3
Alkoholni proizvodi	126.475	154.703	137.934	419.112	24,9	-17,1	-17,3
Sto-arstvo	359.621	231.076	211.759	802.456	47,7	26,1	16,0
Dobi tok	58.133	43.709	38.954	140.796	8,4	95,2	-1,7
@ivina i jajca	45.189	12.478	14.038	71.705	4,3	137,5	31,5
Mleko	249.483	169.115	152.986	571.584	33,9	10,5	22,6
Mle`ni proizvodi	6.813	5.674	5.778	18.265	1,1	9,4	-33,3
Ko`ai volna	3	100	3	106	0,0	-61,5	-34,6
Riba	1.100	1.715	1.406	4.221	0,3	58,6	-47,8
Drugi proizvodi	414	3.333	14.488	18.235	1,1	37,0	-14,1
proverka	621.228	578.906	483.759	1.683.893	100		

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 9
 Promet vo trgovija

	Iznosi				Promeni		
	IV.2006	V.2006	VI.2006	Kv.2.2006	Kv.2.2006	I-VI.2006	
	vo milioni denari				Kv.1.2006	Kv.2.2006	I-VI.2005
					vo %		
Promet vo trgovija - vkupno*	13.626	13.479	14.491	41.596	17,6	2,4	0,4
Trgovija na malo*	5.717	5.934	5.875	17.525	18,2	6,2	7,8
Trgovija na gol emo*	7.909	7.545	8.617	24.071	17,2	-0,2	-4,3

* Procenka.

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 10
Vrednost na dogovoreni i izvršeni grade`ni raboti

	I znosi				Promeni		
	IV.2006	V.2006	VI.2006	Kv2.2006	Kv2.2006	I-VI.2006	
	vo milioni denari				Kv1.2006	Kv2.2006	I-VI.2005
					vo %		
Vrednost na dogovoreni grade`ni raboti	229	519	1.492	2.240	-50,4	34,9	9,7
Vrednost na izvršeni grade`ni raboti	516	651	733	1.899	92,0	-8,8	-6,8

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

3. Vrabotenost i plati

Tabela 11
Vraboteni po dejnosti

	broj na vraboteni			
	IV.2006	V.2006	VI.2006	II Kv.2006
Vkupno	264.528	264.004	264.155	264.229
Zenjodelstvo	9.512	9.501	9.666	9.560
Zenjodelstvo, lov i { umarstvo	9.353	9.331	9.496	9.393
Ribarstvo	159	170	170	166
I ndustrija	113.303	112.789	112.657	112.916
Vadewe na rudi i kamen	2.170	2.177	2.156	2.168
Prerabotuva~ka i ndustrija	80.058	79.570	79.131	79.586
Snabduvawe so el ektri~na energija, gas i voda	14.042	14.053	14.056	14.050
Grade`ni { tvo	17.033	16.989	17.314	17.112
Uslugi	141.713	141.714	141.832	141.753
Trgovija na golemo i malo, popravka na motorni vozila, motoci kli i predmeti za li~na upotreba i za doma}instva	12.341	12.221	12.256	12.273
Hoteli i restorani	3.826	3.791	3.782	3.800
Soobra}aj, skladi rawe i vrski	13.948	13.857	13.830	13.878
Fiansisko posreduvawe	5.600	5.635	5.625	5.620
Aktivnosti vo vrska so nedvi`en i mot, i najmuvawe i delovni aktivnosti	6.656	6.682	6.727	6.688
Javna uprava i odbrana, zadol`itelna socijalna za{tita	36.304	36.428	36.613	36.448
Obrazovani e	30.190	30.221	30.148	30.186
Zdravstvo i socijalna rabota	24.353	24.368	24.305	24.342
Drugi komunalni uslugi, op{t i li~ni uslu`ni aktivnosti	8.495	8.511	8.546	8.517

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 12
Prose~na neto-plata

	Iznosi				Promeni		
	IV.2006	V.2006	VI.2006	IV-VI.2006	Kv.2.2006	Kv.2.2006	I-VI.2006
					Kv.1.2006	Kv.2.2006	I-VI.2005
vo denari				vo %			
Nominalna prose~na neto plata po rabotnik	13.182	13.544	13.557	13.427	1,7	7,7	7,1
Tro{oci na `ivotot	0,3	1,2	-0,7				
Realna promena na prose~nata neto plata po rabotnik	-0,8	1,5	0,8				
Nominalna prose~na neto plata po sektori:							
Zemjodelstvo	11.430	11.910	11.703	11.688	1,9	2,0	2,5
Industrija	13.617	13.927	13.917	13.825	1,6	10,6	9,5
Uslugi	14.644	15.139	14.949	14.907	1,0	3,2	3,4

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

4. Monetarna politika

Tabela 13
Primarni pari
vo milioni denari

	31.03.2006	Promeni po meseci			Vkupno	30.06.2006
	godina	april	maj	juni		godina
Primarni pari	19.192	1.403	1.157	-485	2.075	21.267
Gotovi pari vo optek	13.700	860	-660	680	880	14.580
Likvidni sredstva na bankite	5.492	543	1.817	-1.165	1.195	6.687

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

5. Pari~na masa

Tabela 14
Monetaren agregat M1
vo milioni denari

	31.03.2006	Promeni po meseci			Vkupno	30.06.2006
	godina	april	maj	juni		godina
Pari~na masa M1	27.962	1.497	125	1.184	2.806	30.768
Gotovi pari vo optek	13.700	860	-660	680	880	14.580
Depozitni pari	14.262	637	785	504	1.926	16.188
- Depozitni pari na naselenie	3.074	269	-80	165	354	3.428
- Depozitni pari na pretprijatija	9.226	67	821	401	1.289	10.515

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 15 Po{ i roki monetarni agregati
vo mi li oni denari

	31.03.2006	Promeni po meseci			Vkupno	30.06.2006
	godi na	april	maj	juni		godi na
Monetaren agregat M1	27.962	1.497	125	1.184	2.806	30.768
Kratkoro~ni denarski depoziti	27.889	1.674	1.301	-2.802	173	28.062
Monet aren agregat M2 - denarski del	55.851	3.171	1.426	-1.618	2.979	58.830
Kratkoro~ni devizni depoziti	50.756	566	159	1.334	2.059	52.815
Monet aren agregat M2	106.607	3.737	1.585	-284	5.038	111.645
Nemonetarni depoziti	5.305	400	-228	211	383	5.688
- denarski	3.123	134	16	-18	132	3.255
- devizni	2.182	266	-244	229	251	2.433
Monet aren agregat M4	111.912	4.137	1.357	-73	5.421	117.333

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 16Vkupni depoziti na nedr` avni ot sektor
vo mi li oni denari

	31.03.2006	Promeni po meseci			Vkupno	30.06.2006
	godi na	april	maj	juni		godi na
Vkupni depoziti	83.950	2.640	1.232	-1.257	2.615	86.565
1. Spored ro~nost						
- kratkoro~ni	78.645	2.240	1.460	-1.468	2.232	80.877
- dol goro~ni	5.305	400	-228	211	383	5.688
2. Spored valuta						
- denarski	31.012	1.808	1.317	-2.820	305	31.317
- devizni	52.938	832	-85	1.563	2.310	55.248

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 17Depoziti na nasel eni e i pret pri jatija
vo mi li oni denari

	31.03.2006	Promeni po meseci			Vkupno	30.06.2006
	godi na	april	maj	juni		godi na
Vkupni depoziti na nasel eni eto	57.499	1.443	143	1.351	2.937	60.436
1. Spored ro~nost						
- kratkoro~ni	54.506	1.375	70	1.336	2.781	57.287
- dol goro~ni	2.993	68	73	15	156	3.149
2. Spored valuta						
- denarski	16.665	1.137	101	388	1.626	18.291
- devizni	40.834	306	42	963	1.311	42.145
Vkupni depoziti na pret pri jatijata	24.780	1.056	1.128	-2.743	-559	24.221
1. Spored ro~nost						
- kratkoro~ni	23.391	755	1.451	-2.933	-727	22.664
- dol goro~ni	1.389	301	-323	190	168	1.557
2. Spored valuta						
- denarski	12.873	575	1.252	-3.372	-1.545	11.328
- devizni	11.907	481	-124	629	986	12.893

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

6. Plasmani na banki te**Tabela 18**Plasmani na banki te
vo milioni denari

	31.03.2006	Promeni po meseci			Vkupno	30.06.2006
	godina	april	maj	juni		godina
Vkupni plasmani	73.017	1.823	1.530	3.193	6.546	79.563
<i>Denarski plasmani</i>	54.473	1.079	1.069	2.372	4.520	58.993
<i>Devi zni plasmani</i>	18.544	744	461	821	2.026	20.570

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 19Struktura na vkupni te plasmani
vo milioni denari

	31.03.2006	Promeni po meseci			Vkupno	30.06.2006
	godina	april	maj	juni		godina
Ro~na struktura						
- kratkoro~ni	32.942	838	235	1.361	2.434	35.376
- dol goro~ni	40.075	985	1.295	1.832	4.112	44.187
Valutna struktura						
- denarski	54.473	1.079	1.069	2.372	4.520	58.993
- devizni	18.544	744	461	821	2.026	20.570
Sektorska struktura						
- pretprijati ja	49.842	1.131	609	2.289	4.029	53.871
- nasel eni e	23.079	677	930	918	2.525	25.604
- ostanato	96	15	-9	-14	-8	88

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

Tabela 20

Ro~na i sektorska struktura na denarski te i na devizni te plasmani

	30.06.2006 godina	Kvartal na promena	Godi { na promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani			
ro~na struktura			
- kratkoro~ni	50,2	-0,8	-1,3
- dol goro~ni	49,8	0,8	1,3
sektorska struktura			
- pretprijati ja	58,7	-0,5	-3,7
- nasel eni e	41,1	0,6	3,8
- ostanato	0,1	0,0	-0,1
Devi zni plasmani			
ro~na struktura			
- kratkoro~ni	28,0	0,2	-7,3
- dol goro~ni	72,0	-0,2	7,3
sektorska struktura			
- pretprijati ja	93,4	-1,2	-2,7
- nasel eni e	6,5	1,2	2,8
- ostanato	0,0	0,0	-0,1

I zvor: Narodna banka na Republ i ka Makedoni ja.

7. Finansijski pazari**Tabela 21**
Berzanski pokazatelji

	januari - mart 2006	april - juni 2006	% promena
Promet (denari)			
Klasirano trgovanje	2.023.818.762	2.504.013.410	23,73
Akcijski	1.309.475.629	1.714.185.051	30,91
Obvezni	714.343.133	789.828.359	10,57
Prosečno dnevni promet (denari)	31.889.692	39.918.920	25,18
Prosečno dnevni broj transakcija	137	153	11,71
Blok transakcija	10.946.347.046	377.363.400	-96,55
Državen segment	24.123.831	6.212.801.376	25.653,79
Akcijski	24.123.831	5.417.759.821	22.358,12
Udeli	-	795.041.555	
Drugi hartiji od vrednosti			
Vkupno	12.994.289.639	9.094.178.186	-30,01
Pazarna kapitalizacija (denari)¹			
Pazarna kapitalizacija na akcijama kotiranim društvima	37.458.507.489	39.146.091.368	4,51
Pazarna kapitalizacija na obveznicama	26.180.952.284	24.051.577.086	-8,13
MBI / MBI -10¹	2.593	2.912	12,31
Broj kotiranih društva¹	50	50	0,00

1/ Sastojba kraj na periodot.

Izvor: Makedonska berza AD Skopje.

Tabela 22
Berzanski promet u četvrtini na 2006 godinu

Pazaren segment	Promet (denari)	Promet (evra)	Broj na	
			% transakcija	
Oficijalni pazari	2.091.148.736	34.186.944	22,99	8.374
Neoficijalni pazari	412.864.674	6.749.495	4,54	1.090
Državen segment	6.212.801.376	101.580.960	68,32	392
Blok transakcija	377.363.400	6.169.098	4,15	35
Vkupno	9.094.178.186	148.686.497	100,00	9.891

Izvor: Makedonska berza AD Skopje.

Tabela 23

Ponuda, pobaruvačka i kamatna stopka na državni zapisi

Trimese~ni dr`avni zapisi	Ponuda	Pobaruva~ka	Realizacija	Prose~na ponderirana kamatna stopka
	<i>(vo denari)</i>			
IV.2006	2.669.830.000	2.798.630.000	2.350.000.000	6,44
V.2006	800.000.000	1.168.550.000	800.000.000	6,11
VI.2006	2.750.000.000	1.319.710.000	1.319.710.000	6,53
Vkupno za kvartal ot:	6.219.830.000	5.286.890.000	4.469.710.000	6,41

[estnese~ni dr`avni zapisi	Ponuda	Pobaruva~ka	Realizacija	Prose~na ponderirana kamatna stopka
	<i>(vo denari)</i>			
IV.2006	500.000.000	66.430.000	66.430.000	6,84
V.2006	350.000.000	452.520.000	350.000.000	7,13
VI.2006	300.000.000	523.730.000	300.000.000	6,92
Vkupno za kvartal ot:	1.150.000.000	1.042.680.000	716.430.000	7,02

Ednogodi{ni dr`avni zapisi	Ponuda	Pobaruva~ka	Realizacija	Prose~na ponderirana kamatna stopka
	<i>(vo denari)</i>			
VI.2006	350.000.000	261.670.000	261.670.000	8,66
Vkupno za kvartal ot:	350.000.000	261.670.000	261.670.000	8,66

I zvor: Ministarstvo za finansii na Republika Makedonija.

8. Bilans na pla}awa**Tabela 24**Bilans na pla}awa na Republika Makedonija^{1/}
(vo milioni evra)

	2005				2005	2006						Kv.1 2006	Kv.2 2006	2006 I-VI
	Kv.1	Kv.2	Kv.3	Kv.4		I	II	III	IV	V	VI			
I. Tekovna smetka	-15,9	-86,8	64,8	-24,0	-61,8	-8,1	4,8	-16,1	-32,2	-7,6	-9,1	-19,4	-49,0	-68,4
STOKI, neto	-145,5	-272,0	-188,4	-247,4	-853,4	-63,4	-51,1	-90,4	-106,8	-85,9	-94,9	-204,8	-287,6	-492,5
I zvoz, f.o.b	367,4	406,6	416,0	452,2	1.642,2	101,3	123,5	149,5	144,0	159,3	161,8	374,4	465,1	839,4
Uvoz, f.o.b /2	-512,9	-678,6	-604,5	-699,6	-2.495,6	-164,7	-174,6	-239,9	-250,8	-245,2	-256,7	-579,2	-752,7	-1.331,9
USLUGI, neto	-2,9	-13,1	9,4	-20,7	-27,2	1,0	-2,8	-3,3	-1,6	-1,9	-0,7	-5,1	-4,2	-9,3
DOHOD, neto	0,5	-16,3	-36,8	8,2	-44,4	-1,3	2,5	4,1	0,1	-5,4	1,0	5,3	-4,2	1,0
od koj: kamata, neto	-7,6	-3,7	-8,7	-0,7	-20,7	-5,0	-1,4	-1,1	-2,1	-2,7	-1,1	-7,5	-5,9	-13,4
TEKOVNI TRANSFERI, neto	131,9	214,6	280,7	236,0	863,2	55,5	56,2	73,6	76,1	85,6	85,5	185,3	247,1	432,4
Oficijalni	9,0	12,7	16,7	14,1	52,5	1,5	3,7	8,8	7,1	4,2	4,4	14,1	15,8	29,8
Privatni	123,0	201,9	264,0	221,8	810,7	54,0	52,4	64,7	69,0	81,4	81,1	171,2	231,4	402,6
II. Kapitalna i finansijska smetka	19,5	83,9	-61,8	30,4	71,9	5,4	-4,7	18,0	34,2	12,3	7,9	18,7	54,4	73,1
KAPITALNA SMETKA, neto	0,0	-0,2	0,2	-1,8	-1,7	-0,1	0,2	0,3	-0,2	-0,3	0,0	0,4	-0,4	-0,1
Kapitalni transferi, neto	0,0	-0,2	0,2	-1,8	-1,7	-0,1	0,2	0,3	-0,2	-0,3	0,0	0,4	-0,4	-0,1
Oficijalni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drugi	0,0	-0,2	0,2	-1,8	-1,7	-0,1	0,2	0,3	-0,2	-0,3	0,0	0,4	-0,4	-0,1
Steknuvawe/raspolagawe so neproizvodni nefinansijski sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
FINANSIJSKA SMETKA, neto	19,5	84,0	-62,0	32,1	73,7	5,5	-4,8	17,6	34,4	12,5	7,9	18,3	54,8	73,2
Direktni investicii, neto	27,7	26,6	14,1	8,7	77,1	6,4	2,9	230,0	5,4	3,7	8,1	239,4	17,2	256,5
Portfolio investicii, neto	12,5	3,8	14,4	167,3	198,0	3,2	2,7	5,9	4,5	14,1	6,2	11,8	24,8	36,6
Drugi investicii, neto	-10,1	77,5	1,8	77,3	146,5	-161,7	-6,5	-36,1	59,7	17,6	25,4	-204,3	102,7	-101,5
Trgovski krediti, neto	-45,7	66,4	-32,1	32,5	21,1	-6,6	-27,4	26,3	21,9	9,9	5,7	-7,7	37,5	29,8
Zaemi, neto	14,3	64,8	4,7	41,2	125,0	-151,4	22,2	-4,1	41,9	-10,2	5,7	-133,3	37,3	-96,0
Valuti i depoziti, neto	17,9	-57,9	24,4	-5,2	-20,7	-5,2	-2,3	-61,0	-6,5	-4,6	5,8	-68,5	-5,3	-73,8
od koj: monetarna vlast, neto	0,0	-0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	-56,7	0,0	0,0	0,0	-56,7	0,0	-56,8
komercijalni banki, neto	16,3	-49,0	40,8	14,2	22,4	-3,6	4,4	5,3	-0,9	7,5	12,8	6,1	19,4	25,5
naseleni e, neto	1,6	-8,6	-16,7	-19,4	-43,1	-1,6	-6,8	-9,5	-5,6	-12,1	-7,0	-17,9	-24,6	-42,5
Drugi, neto	3,4	4,2	4,7	8,8	21,1	1,5	1,0	2,7	2,4	22,6	8,3	5,3	33,2	38,5
Bruto oficijalni rezervi, (- = zgol emuvawe) /3	-10,6	-23,8	-92,3	-221,2	-347,9	157,6	-4,0	-182,2	-35,2	-22,9	-31,8	-28,6	-89,9	-118,4
III. Gre}ki i propusti	-3,6	2,9	-3,0	-6,4	-10,1	2,7	-0,1	-1,9	-2,0	-4,6	1,2	0,7	-5,4	-4,7

1/ Prethodni podatoci.

2/ Uvozot e pri ka`an na f.o.b. paritet soglasno v izdani e na pri ra-ni kot za platen bilans od MMF.

Presmetkata na c.i.f. - f.o.b. faktorot kako procent od uvozot c.i.f. i znesuva 4,06%

3/ Bez monetarno zlato i kursni razliki

I zvor: Prethodni podatoci na Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 25Nadvore} notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

	Kv.2 2005	Kv.2 2006	Kv.2 2006	
			Kv.2 2005	%
	iznos		iznos	
Vkupna razmena	1.114,4	1.250,5	136,1	12,2
I zvoz	406,6	465,6	59,0	14,5
Uvoz	707,8	784,9	77,0	10,9
Saldo	-301,3	-319,2	-18,0	6,0

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija; Presmetkite vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 26

 Geografska distribucija na nadvore{ notrgovskata razmena na Republika Makedonija
 (vo milioni evra)

	I zvoz		Uvoz		Vkupna razmena	Trgovsko saldo	Pokrienos na uvozot so izvoz	I zvoz		Uvoz		Vkupna razmena	Trgovsko saldo	Pokrienos na uvozot so izvoz
	Kv 2.2005		Kv 2.2006					Kv 2.2005		Kv 2.2006				
	vo milioni evra					vo (%)					vo (%)			
Evropska unija	197,3	325,1	522,5	-127,8	60,7	253,4	359,4	612,8	-105,9	70,5				
Germanija	64,0	72,1	136,1	-8,0	88,8	70,2	77,7	148,0	-7,5	90,4				
Grcija	64,0	62,7	126,7	1,3	102,0	77,4	71,6	149,0	5,7	108,0				
Italija	31,7	44,6	76,3	-12,9	71,0	44,7	48,9	93,5	-4,2	91,4				
Ostanati	37,6	145,7	183,3	-108,1	25,8	61,2	161,2	222,4	-99,9	38,0				
Zenji od Centralna i Isto-na Evropa i porane{ en SSSR	25,1	173,7	198,9	-148,6	14,5	39,3	190,3	229,6	-151,0	20,6				
Rusija	4,0	79,6	83,6	-75,5	5,1	5,1	78,6	83,7	-73,5	6,5				
Bugarija	14,3	54,4	68,7	-40,1	26,3	24,7	58,5	83,2	-33,9	42,1				
Romanija	0,7	12,1	12,8	-11,3	6,2	2,2	16,6	18,7	-14,4	13,0				
Ostanati	6,0	27,7	33,7	-21,6	21,8	7,4	36,6	44,0	-29,2	20,2				
Republiki na porane{ na SFRJ	132,5	104,9	237,4	27,7	126,4	161,0	106,5	267,4	54,5	151,2				
Srbija i Crna Gora	97,8	56,4	154,3	41,4	173,3	112,8	56,9	169,7	55,8	198,1				
Ostanati	34,7	48,4	83,1	-13,7	71,6	48,2	49,5	97,8	-1,3	97,3				
Ostanati zenji	51,6	104,1	155,7	-52,5	49,6	11,9	128,7	140,6	-116,8	9,3				
Kina	2,8	26,0	28,8	-23,2	10,8	1,0	27,3	28,2	-26,3	3,5				
Ostanati	48,8	78,1	126,9	-29,3	62,5	11,0	101,5	112,4	-90,5	10,8				
VKUPNO	406,6	707,9	1.114,4	-301,3	57,4	465,6	784,9	1.250,5	-319,2	59,3				

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija; Presmetki te vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 27

 Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija, IV-VI, 2006 godi na
 (vo milioni evra)

	Obemna stokovna razmena		U-estvo		I zvoz		U-estvo		Uvoz		U-estvo		Pokrienos na uvozot so izvoz	
	i znos		vo %		i znos		vo %		i znos		vo %		vo %	
	vo %		vo %		vo %		vo %		vo %		vo %		vo %	
REPUBLIKA MAKEDONIJA	1.250,5	100,0	465,6	100,0	784,9	100,0	59,3							
od toa:														
Srbija i Crna Gora	169,7	13,6	112,8	24,2	56,9	7,3	198,1							
Grcija	149,0	11,9	77,4	16,6	71,6	9,1	108,0							
Germanija	148,0	11,8	70,2	15,1	77,7	9,9	90,4							
Italija	93,5	7,5	44,7	9,6	48,9	6,2	91,4							
Rusija	83,7	6,7	5,1	1,1	78,6	10,0	6,5							
Bugarija	83,2	6,7	24,7	5,3	58,5	7,5	42,1							
Hrvatska	44,0	3,5	27,6	5,9	16,4	2,1	168,8							
Turcija	36,0	2,9	10,2	2,2	25,8	3,3	39,6							
Slovenija	35,9	2,9	8,1	1,7	27,8	3,5	29,1							
Kina	28,2	2,3	1,0	0,2	27,3	3,5	3,5							
Vkupno (10 najgolemi partneri)	871,2	69,7	381,6	82,0	489,6	62,4	78,0							

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija; Presmetki te vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 28

Stokovna razmena na Republika Makedonija so stranstvo spored ekonomskata namena na proizvodi te

	I zvoz		Uvoz		I zvoz		Uvoz	
	Kv.2 2005	Kv.2 2006	Kv.2 2005	Kv.2 2006	Kv.2 2005	Kv.2 2006	Kv.2 2005	Kv.2 2006
	vo milioni evra				struktura vo %			
VKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Proizvodi za reprodukcija	55,4	55,9	53,6	64,3	65,5	65,1	65,5	65,1
Sredstva za rabota	1,3	1,9	1,9	11,6	11,3	9,8	11,3	9,8
Stoki za { i roka potro{ uva-ka	43,2	42,2	44,5	24,1	23,2	25,0	23,2	25,0
Neraspredel eno	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

I zvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija; Presmetki te vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 29

Sostojba na nadvore{ ni ot dolgoro~en dolg

	Sostojba:			Promeni		U-estvo vo vkupni ot dolg
	30.06.2005	31.03.2006	30.06.2006	kvartal na	godi{ na	
	vo milioni evra			%		
<i>Od aspekt na dol`nici:</i>						
Javen sektor	1.247,2	1.226,8	1.219,7	-0,6	-2,2	71,7
Pri vaten sektor	365,7	437,3	481,5	10,1	31,7	28,3
<i>Od aspekt na kredit ori:</i>						
Multilateralni kredit ori	841,6	882,8	879,4	-0,4	4,5	51,7
Bilateralni kredit ori	184,2	162,6	169,4	4,1	-8,0	10,0
Pri vatni kredit ori	587,2	618,6	652,4	5,5	11,1	38,4
Vkupno:	1.612,9	1.664,1	1.701,2	2,2	5,5	100,0

* Datum na presek na bazata za 2005 godi na e 31.12.2005 godi na.

**Datum na presek na bazata za 2006 godi na e 31.07.2006 godi na.

I zvor: Narodna Banka na Republika Makedonija

Tabela 30

Koristeni sredstva i plateni obvrski po dolgoro~en dolg

	Koristeni sredstva			Glavnica	Kamata	Plateni obvrski		Promeni
	Kv2 2006	kvartal na	godi{ na			Kv2 2006	Kv2 2006	
	vo milioni evra							
<i>Od aspekt na dol`nici:</i>								
Javen sektor	15,2	6,9	-12,1	10,9	5,8	16,7	-201,8	1,2
Pri vaten sektor	56,1	18,9	6,4	11,9	4,5	16,5	1,0	-1,8
<i>Od aspekt na kredit ori:</i>								
Multilateralni kredit ori	12,6	5,9	-17,1	9,7	5,5	15,2	3,0	1,3
Bilateralni kredit ori	11,4	9,8	8,5	2,0	0,3	2,3	-10,9	-0,7
Pri vatni kredit ori	47,2	10,0	3,0	11,1	4,5	15,6	-192,9	-1,2
Vkupno:	71,2	25,7	-5,7	22,8	10,3	33,2	-200,8	-0,6

* Datum na presek na bazata za 2005 godi na e 31.12.2005 godi na.

**Datum na presek na bazata za 2006 godi na e 31.07.2006 godi na.

I zvor: Narodna Banka na Republika Makedonija

Tabela 31

Nadvorešt en dolgoro-en dolg na Republika Makedonija, korišteni krediti i plateni obvrski, po kreditori, po meseci (vo milioni evra)

	Sostojba na dolg			Korišteni sredstva			Plateni obvrski		
	30.04.2006	31.05.2006	30.06.2006	IV-2006	V-2006	VI-2006	IV-2006	V-2006	VI-2006
Oficijalni kreditori	1.039,0	1.038,3	1.048,8	8,7	9,0	6,2	6,9	3,7	7,0
od toa:									
Multilateralna	874,1	869,9	879,4	3,4	3,8	5,3	6,4	3,6	5,3
MMF	50,2	48,4	47,8	0,0	0,0	0,0	1,1	1,6	1,3
MBOR	203,5	201,6	203,7	0,7	0,7	1,5	0,2	1,5	2,6
MFK	4,1	4,1	4,2	0,0	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0
MZR	298,7	295,5	300,9	0,6	0,4	1,1	1,3	0,1	0,2
EI B	118,6	118,6	118,5	0,0	0,0	0,0	3,2	0,4	0,1
EKF@P	6,1	6,1	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	18,5	18,5	18,5	1,7	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
EBOR	73,7	75,8	78,2	0,4	2,1	2,7	0,0	0,0	0,5
EU	90,0	90,0	90,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
MFRZ	10,9	11,2	11,4	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
EAR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bilateralna	164,9	168,4	169,4	5,3	5,2	0,9	0,5	0,0	1,8
Pariski klub (reprogrami rawe 1995)	89,8	88,7	89,9	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Nereprogramiran dolg	6,6	6,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogrami rawe 2000)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Novoskluzeni krediti	68,5	73,1	72,9	5,3	5,2	0,9	0,4	0,0	1,8
Privatni kreditori	639,2	641,4	652,4	33,2	4,3	9,8	8,1	2,8	4,7
od toa:									
Londonski klub	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostani privatni kreditori	150,0	150,0	150,0						
Ostani	489,2	491,4	502,4	33,2	4,3	9,8	8,1	2,8	4,7
Banki i finansijski institucii	230,6	229,5	234,0	19,4	1,9	3,9	1,7	1,7	3,0
Nefinansijski privatni sektor	258,5	261,9	268,5	13,8	2,3	5,9	6,4	1,0	1,7
VKUPNO	1.678,2	1.679,6	1.701,2	41,9	13,3	16,0	15,0	6,4	11,8

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

9. Javni finansii**Tabela 32**Buxet na central na vlast (konsolidiran centralen buxet i buxet na von-buxetski te fondovi)
(vo milioni denari)

	Kv.1 2006	Kv.1 2006/ Kv.1 2005 (vo%)	Kv.2 2006	Kv.2 2006/ Kv.2 2005 (vo%)	I-VI.2006	I-VI.2005 (vo%)
Vkupni buxetski prihodi	23.097	6,3	26.266	6,7	49.363	6,5
Prihodi od danoci i pri donesi:	19.848	4,6	22.782	7,6	42.631	6,2
<i>Dano-ni prihodi (SRA):</i>	79	16,2	50	-33,3	129	-9,8
<i>Dano-ni prihodi:</i>	12.658	2,8	15.098	8,3	27.755	5,7
- personalen danok na dohod	1.933	5,4	2.098	2,2	4.031	3,7
- danok od dobi vka	1.725	59,7	914	52,3	2.639	57,1
- danok na dodadena vrednost	5.228	-9,0	7.342	8,5	12.570	0,5
- akcizi	2.542	3,3	2.840	-3,3	5.381	-0,3
- cari ni	993	-3,2	1.494	3,7	2.487	0,8
- ostanati danoci	237	41,1	410	2,8 pati	647	2 pati
<i>Pri donesi</i>	7.112	7,9	7.635	6,7	14.746	7,3
<i>Nedano-ni prihodi:</i>	2.305	-7,6	2.721	-11,9	5.026	-10,0
- nedano-ni prihodi (SRA)	1.234	-12,7	1.117	-33,6	2.351	-24,1
- profit od javni i finansijski institucii	103	24,1	406	56,2	510	48,7
- administrativni taksi i nadomestoci	395	2,1	426	-7,2	821	-3,0
- prihodi od parti cipacija	79	-37,8	75	-38,5	154	-38,2
- ostanati administrativni taksi	65	12,1	70	1,4	135	6,3
- ostanati nedano-ni prihodi	109	25,3	175	3,3 pati	284	102,9
- nadomestok za upotreba na avtopat	320	-5,9	451	2,0	771	-1,4
<i>Kapitalni prihodi</i>	143	27,7	390	3,6 pati	533	2,4 pati
<i>Donacii (od strane)</i>	755	5 pati	299	15,4	1.054	2,5 pati
Vkupni buxetski rashodi	23.538	3,4	26.245	9,9	49.783	6,7
<i>Tekovni troškovi</i>	22.475	3,8	24.125	8,8	46.600	6,3
- plati i naemni ni	5.750	2,0	5.878	2,5	11.628	2,2
- stoki i uslugi	2.856	-10,7	3.264	4,0	6.120	-3,4
- transferi	13.079	6,7	14.266	12,9	27.345	9,9
- kamati	790	38,8	717	7,7	1.507	22,0
<i>Kapitalni troškovi</i>	1.063	-4,1	2.120	25,1	3.184	13,6
Buxet sko saldo	-441		21		-421	
Finansirawe	441		-21		421	
Eksterno finansirawe, neto	-9.000		194		-8.806	
Finansirawe od doma (ni izvori, neto)	-4.458		-4.061		-8.519	
- doma no zadol u wawe	508		2.855		3.363	
- sredstva od smetkata na dr`avata kaj NBRM	-4.835		-4.198		-9.033	
Prihodi od privatizacija	13.899		3.846		17.745	

I zvor: Ministarstvo za finansii na Republika Makedonija.

10. Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija**Tabela 33**Bilans na sastojba na NBRM na 30.06.2006 godi na
(vo milioni denari)

Aktiva	I znos	Pasiva	I znos
Devizni sredstva	80.181	Pri marni pari	21.267
Pobaruwawa od javni ot sektor	3.604	Instrumenti na NBRM	6.734
Pobaruwawa od banki i drugi finansijski organizacii	1.354	Ograni eni depoziti	399
Ostanata aktiva	4.545	Devizni obvrski	2.925
		Depoziti na javen sektor	36.006
		Kapitalni smetki	11.523
		Ostanata pasiva	10.830
Vkupno	89.684	Vkupno	89.684

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.